

SLAVNOSTNI TRENUTEK — V soboto so prebivalci krajevne skupnosti Uršna sela proslavili sad enajstletnih naporov. Na Lazih so slovesno predali v obratovanje deset kilometrov dolg vodovod, iz katerega se napaja 209 gospodinjstev. Na sliki so slavnostni govorniki: predsednik sveta KS Matija Zamida, nekdanja predsednica Tina Kaplar-Volk in članica sveta Joža Sladič (od desne proti levi). Slavnosti je prisostvoval tudi predsednik skupščine občine Novo mesto Marjan Dvornik, ki je zbranim nazdravil s kozarcem vode iz novega vodovoda. (Foto: F. Koncija)

Tudi gospodinjje za gasilski dom

Na Radovici obnavljajo gasilski dom, ki bo služil tudi za druge potrebe kraja — V glavnem prostovoljno delo — Prihodnje leto 60-letnica gasilskega društva

RADOVICA — Na Radovici skorajda ni hiše, da ne bi bil vsaj eden član tamkajšnjega gasilskega društva in tudi v celi krajevni skupnosti je takih bolj malo. Radovsko gasilsko

Martin Gosenca

društvo šteje okoli 150 članov, prihodnje leto pa bodo radovski gasilci proslavili 60-letnico društva. Ob tej priložnosti bi radi odprli prenovljeni gasilski dom.

«Gre pravzaprav kar za novogradnjo,» je povedal predsednik Gasilskega društva Radovica Martin Gosenca. «Starega iz leta 1938 smo pred tremi leti skoraj v celoti podrl, pustili smo le zunanje zidove. Radovci so veliko večino del opravili zastonj, ljudje pa so za dom prispevali tudi denar. Seveda je pri gradnji pomagala tudi občinska gasilska zveza. To ne bo samo gasilski dom, tu bodo imeli svoje prostore tudi krajevna skupnost pa kulturno in športno društvo, skratka, tu se bo v veliki meri odvijalo krajevno življenje.»

Pri dosedanji gradnji je vsaka hiša v vasi za en dan hranila delavce. «To je prispevek radovskih gospodinj za dom, in to ne majhen prispevek,» jih pohvali Gosenca. «Pri takem delu se je zbralo po 10 ljudi in ni kar tako pripraviti hrano za toliko ljudi, in to dobro hrano in pijačo. Nobena gospodinja nam ni odrekla. Pri gradnji doma čaka gasilce in Radovce ter prebivalce te krajevne skupnosti še precej dela in stroškov, a vsekakor bi radi, da bi 60-letnico Gasilskega društva Radovica proslavili v novem domu.

Kot zanimivost pa še to: pri urejanju novega doma so jim prostovoljno pomagali tudi gasilci iz sosednjega hrvaškega Kašta, s ljudmi iz teh sosednjih žumberških krajev pa imajo Radovci tudi sicer že vseskozi dobre odnose.

A. B.

Liubljansko pismo

Kdo je sejal, kdo naj žanje?

Oblast zateguje vajeti

Nova slovenska vlada se že leto in več pripravlja na »olastnjenje« (razprodajo) družbene lastnine, pa je še vedno tam, kjer je bila — na začetku namere, da jo vrne »predpripravljenim« lastnikom, preostalo pa odproda novim podjetnikom in tujcem. Če bi ostalo še kaj delnic, naj bi jih brezplačno razdelili med državljanse Slovenije, ali pa naj bi jih delavci odkupili od države — kakor bi se vladi zdelo bolj »pravično«.

Sindikati ob takšni novi, čeprav »demokratski in ne več boljševiški pravičnosti« niso mogli ostati tiho. Ta »pravičnost« delavcem grozi, da bodo postali manj vredni državljanji, saj daje predlagana lastninska zakonodaja popolno podporo lastnikom (in državi). Delavcem brez sleherne besede pri upravljanju prepušča le »sveto, neodtujljivo pravico«, da lahko delajo. S tako zastavljeno zakonodajo bi bile izpolnjene predvolilne obljube nekaterih strank, delavcem pa bi ostal samo dim (tako imenovanih državljanjskih delnic) in pogorišče materialnih in socialnih pravic na podlagi njihovega (minulega) dela. Sindikat je tisti, ki se mora postaviti v zaščito delavcev — dosedanjih lastnikov družbenega kapitala.

Tri vsebinsko prepletene zakone na temo »lastnjenje« naj bi skupščina sprejemala že ob koncu avgusta, kar je povsem nesprejemljivo, saj so ti zakonski predlogi sestavljeni nanovo in nimajo nobene zveze s prejšnjimi (Mencingerjevimi) osnutki. Predlagatelj Svobodni sindikati še zlasti zamerijo, da je določil tako neugoden čas za razpravo o tako pomembnih zakonskih aktih, pri snovanju katerih je sindikate tudi povsem prezrl.

VINKO BLATNIK

Zakaj so poginile ribe?

Močan naliiv je dvignil z rečnega dna strupe ne usedline, hkrati pa je s kmetijskih površin spral gnojnico v Rinžo — Amonijak povzročil pogin rib

KOČEVJE — Pred kratkim smo poročali o večjem poginu rib v Rinži. Inšpekcijske službe v Kočevju so se dni dobile mnenje o vzrokih za pogin, ki ga je na podlagi pregleda štirih poginulih rib izdelal Zavod za ribištvo Ljubljana.

Vzrok za pogin v Rinži nad zapornico in pod njo ni v dotoku kakih strupenih odpadkov. Rube so poginjele zaradi spremenjenih kemičnih lastnosti vode, ki so se dogajale kot posledica padavin in narasle vode med neurjem. Preiskava trupel in organov poginulih rib pa tudi njihova zunanja in notranja sprememba kaže, da je prišlo do pogina zaradi vpliva amonijaka.

Rinža in usedline njene struge so obremenjene z različnimi kemičnimi snovmi in tudi z amonijakom. Vse to je v vodi prisotno v taki meri, da še ne povzroča pogina rib. Ob večjih nalivih po daljšem sušnem obdobju — in to je bilo ob sedanjem poginu — pa pride do dviga in mešanja zastajajočih rečnih usedlin (mulja, blata, razpadlih delov rastlin in živali) ob hkratnem spiranju snovi iz okoliških kmetijskih površin, gnojnih travnikov in komunalno obremenjenih meteoritnih voda. Tako je trenutno močno porastla prisotnost amonijaka, ki je povzročila pogin rib, saj je amonijak za ribe strupen.

Kočevske inšpekcijske službe še vedno čakajo tudi na strokovno mnenje Zavoda za socialno in zdravstveno varstvo Ljubljana.

J. PRIMC

MANJ DELA

LOŠKI POTOK — Tovarna BPT Tržič gre v stečaj in z njo tudi njen obrat v Loškem Potoku. Odsušenih je 45 delavk, ki zdaj nimajo nobenega dela. Nekaj delavk je le dobilo delo v tem obratu, vendar ne pod firmo BPT, ampak jih je zaposlil Zavod za zaposlovanje. V potoških obratih Inlesa in Rika delavcev ne odpustajo, a tudi ne sprejemajo novih, čeprav je več mladih kovinarjev prišlo iz šole. Ne delajo nič več na zalogo, ampak le po naročilu. Če ni dela, so delavci na brezplačnih dopustih. Nekaj članov teh kolektivov se je upokojilo.

Od lopate do pohištva

Anton Verderber, učitelj fizike, v prostem času pa mizar, v Črnomlju odprl specializirano trgovino — Tudi svetuje in kaj postori

ČRNOMELJ — Pred kratkim je postal Črnomelj bogatejši še za eno trgovino. Tokrat ne gre za kakšen nov butik, marveč za specializirano trgovino, ki bi jo Črnomlju lahko zavidal tudi kakšen večji in razvitejši kraj. Gre za trgovino Tipler, ki jo je na Kolodvorski cesti odprl Anton Verderber, sicer predmetni učitelj tehničnega pouka in fizike na semiški osnovni šoli.

»Prvi del programa je prodaja pohištva razen kopalniškega, in to po naročilu, nekaj pa je tudi razstavljene. Drugi del pa obsega vijake, žebelje, pohištvene okovje, orodje za obdelavo lesa in kovin ter orodje in pribor za dom in vrt,« je na kratko naštel Verderber. Ob tem pa Verderber tudi svetuje pri izbiri pohištva, po želji kupca ga tudi montira, prav tako pa nasadi ročno orodje na držaje oziroma ročaje in postori še kaj. Za taka dela in svetovanja je tudi usposobljen. Prvi Verderberjev poklic je lesni tehnik in že vseskozi pomaga bratu mizarju na Jelševniku pri njegovem delu.

Na morje pa že ne gremo

METLIKA — Tako kot prejšnja leta naj bi bile tudi v letošnjem juliju in avgustu vse počitniške zmogljivosti metliške Beti, po prijavah sodeč, povsem zasedene. Ne samo to, v času kolektivnega dopusta je vsa zadnja leta lahko v Betinem počitniškem domu v Seči pri Portorožu ter v njihovih prikolicah letovala le tretjina vseh prisilcev. Letos pa se je stanje kar na hitro obrnilo na glavo in so dom v Seči, še zlasti pa prikolice, sredi poletja in v času kolektivnega dopusta skorajda prazni. Edini razlog je stanje v Jugoslaviji, še posebej vojna na Hrvaškem, ki je ljudi povsem odvrgla od letovanja.

V prenovljenem počitniškem domu v Seči pri Portorožu ima Beti 13 apartmajev in v njih 44 ležišč, na Krku, Rabu in Pagu pa 9 prikolic ter na Pagu še 2 apartmaja s skupaj 10 ležišči. Po prijavih maja bi morale biti vse te zmogljivosti povsem zasedene. Med vojno v Sloveniji so bile vse postelje do zadnje prazne. Nasploh so do prejšnjega tedna zunaj Seče, se pravi na Krku, Rabu in Pagu, letovali le 4 Betini delavci z družinami. Sedaj je dom v Seči zaseden 60-odst. in vsak dan od delavcev, prijaviteljnih za letovanje, dobivajo nove odjave. Najhuje je to, ker največkrat letovanje odjavijo dejansko šele zadnji dan, tako da je še težje vso stvar organizirati. Za letovanje v Betinem počitniškem domu je namreč precej zanimanje druge, zlasti med Ljubljancami.

Med tistimi redkimi Betinimi delavci, ki se že odločijo, da bodo šli na dopust na morje, so skorajda izključno taki, ki so zaposleni v Betinih tovarnah v Sloveniji. Iz Betine tovarne v Krstinji v hrvaški občini Vojnić, ki je pristopila k SAO Krajina, so bili za letovanje v Seči prijavitelji trije, letovala pa sta dva tam zaposlena delavca.

A. B.

VPRASANJE IN ZAHTEVA

KOČEVJE — V ponedeljek, 29. julija, bi morali v Kočevju vsi zbori občinske skupščine razpravljati o rebalansu občinskega proračuna, ki je bil sprejet komaj nekaj dni prej. Vendar razprave ni bilo, ker je bil zbor združenega dela nesklepčen. Zbor krajevnih skupnosti pa se je sestal in na njem je delegat Anton Škrjanc v imenu KS Rudnik-Salka vas zahteval, da je treba v bodoče poskrbeti, da bo občinski proračun sprejet hitreje in ne šele, ko bo minila dobra polovica proračunskega leta. Zahteval je tudi, da je treba ugotoviti krivice za tako pozno sprejem proračuna. To zavlačenje je namreč povzročilo občini in krajevnim skupnostim veliko škodo, saj krajevne skupnosti in drugi predvideni sredstva niso mogli koristiti, inflacija pa je medtem ta denar močno razvrednotila.

Naša anketa

Zamenjave: da ali ne?

Razmeroma složna politična klima, ki je bila značilna za čas slovenske enotnosti v obdobju napada na našo mlado državo, se je kaj kmalu po umirivi razmeri razkadila in večerjajša nesoglasja so ponovno privrela na dan. Predvsem so oživilo občutki o neučinkovitosti sedanje vlade, ki da ni kos nalogam. Preoblikovali naj bi jo z novimi kadri, ki bi zmogli stresti vse trši oreh gospodarskih in drugih problemov, pred katerimi smo se znašli. Iz krogov blizu vlade so pred kratkim prišle novice o velikih spremembah, ki se pripravljajo v najvišjih vladnih vrhovih, celo sam predsednik vlade Peterle je bil omenjen kot kandidat za zamenjavo. Slovenski vladi res ne gre vse posrečeno od rok in na mnogih poljih nespretno orje, vendar je treba vedeti, da orje trdo in težavno ledino. Je to zadostno opravičilo za nerodnost in delno neučinkovitost ali pa so vladni orjači slabi in niso kos svojemu poslu? Je, skratka, vada nesposobna opraviti zahtevne naloge in bi bila zato potrebna korektivnih sprememb ali pa se glede na razmere in dediščino, ki jo je dobila v upravljanje, zadovoljivo drži in večje spremembe niso potrebne? Naši bralci imajo o tem takšna mnenja:

JOŽE MAVRETIČ, kmet iz Drašičev pri Metliki: »Prav je, da tudi v vladi prihaja do različnih mnenj in pogledov. Mislim, da je zdravo, če se včasih tudi sprejo. Kakšno življenje pa bi bilo, če se ne bi nikoli pokarali! Mira in stoječa voda se hitro usmradita. Do sedaj se je naša vlada po moje izkazala in je dobro delala, ne smemo pa pozabiti, da je še veliko postoriti, zlasti na gospodarskem področju, pa na kmeta ne smemo pozabiti.«

MATJAŽ KUŽNIK, tonski tehnik na Studiu D v Novem mestu: »Demos je v razsulu. Mislim, da je skrajni čas, da se v vladi kaj ukrene. Treba je zamenjati nekaj ministrov, ki niso naredili nič ali še manj kot nič. Nezaposlenost, prehajanje kapitala v zasebne roke, kaj bo z vsem tem? Peterle je dober dečko, ljudje ga imajo radi, in nekaj podobnega je tudi s Kučanom. Nič nimam proti njima, a kaj pomeni, biti vesel na ladji, ki se potaplja? Vojne je konec, začnimo znova, in to hitro!«

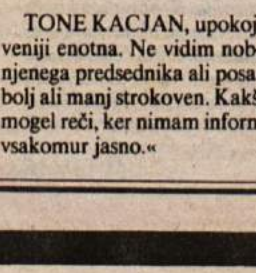
TONE ŠTEFANIČ, načelnik oddelka za občo upravo in proračun na črnomaljski občini: »V Sloveniji bi morali oblikovati vlado narodne enotnosti, v kateri bi morali biti najboljši strokovnjaki ne glede na strankarsko pripadnost. S tega stališča bi podpiral tudi zahtevo za spremembo v sedanji vladi. Vsekakor so v nekaterih resorjih potrebne spremembe, usmeritev pa mora biti nadaljnji razvoj Slovenije in vstop v Evropo.«

DUŠAN UDOVČ, srednješolec iz Dolenjega Boštanja: »Pametno bi bilo, da bi število ministrstev zmanjšali, da bi potem le dobili ministre, kot so Kacin, Janša in Bavec, ki so se izkazali v vojni. Ojačati bi morali predvsem gospodarski del vlade. Mislim tudi, da bi preudarni Peterle lahko še naprej uspešno vodil vlado, nikakor pa se ne bi smelo zgoditi, da bi v slovensko vlado prišli delavci, kot je republiški poslanec Gros!«

JOŽICA ŠETINC, prodajalka, doma iz Rakovca pri Kapelah: »Svet pozna predsednika vlade. Tudi ministri imajo osebna poznanstva. Ne vem, kako bi se lahko pogovarjali, če bi prišli v vlado čisto novi ljudje. Menjava vlade bi bila katastrofa. Zakaj bi bile te menjave, najbrž niti ne vemo. Lahko, da gre res za to, kdo je večji strokovnjak. Lahko gre samo za boj za vodilna mesta v vladi. Ni dobro, da se pri nas zdaj v politiki med seboj kregajo.«

ANDREJ KLUN, upokojenec iz Kočevja: »V novi vladi veliko govore, a malo naredijo. Vse to se mi že gabi. Objublajo eno, delajo pa drugo, v opravičilo pa imajo prejšnje vlade, čeprav je bilo v preteklosti veliko narejenega, saj so po drugi vojni ostale le ruševine. Zamerim vladi, ker se predstavlja kot Demosova, ne pa kot slovenska vlada. Ne vem, kdo je za kaj kriv, a rezultati vlade so po moji oceni slabi.«

TONE KACJAN, upokojenec iz Brestanice: »Usmeritev vlade je v Sloveniji enotna. Ne vidim nobenih bistvenih potreb, da bi zamenjali vlado, njenega predsednika ali posamezne ministre. Jaz ne morem oceniti, kdo je bolj ali manj strokoven. Kakšno je stanje in razmerje moči v Demosu, ne bi mogel reči, ker nimam informacij. Da pa stanje v gospodarstvu ni dobro, je vsakomur jasno.«

TATJANA LEVSTEK, uslužbenka v Riku Ribnica: »Sedanja vlada ni mogla napraviti korektivnih sprememb, čeprav si je prizadevala, saj je bilo že prej narobe napeljano. Res pa je, da bi morala bolj poskrbeti za gospodarstvo. Le če bomo uspešno gospodarili, bo šlo vsem bolje. Vse to velja tudi za predsednika Peterleta, za katerega menim, da je v redu, le bolj bi se moral posvetiti gospodarstvu in pritegniti v vlado take, ki bi poskrbeli za to.«

ljubljska banka

Dolenjska banka d. d. Novo mesto

LETNE OBRESENE MEHE	
za sredstva obdani (veljavni od 1. 8. 1991)	
REVALORIZACIJSKA STOPNJA ZA MESEČ AVGUST	203,9%
— na letnem nivoju	9,9%
— na mesečnem nivoju	9,9%
1) SREDSTVA NA VPOGLED PO HRANILNI KNJIŽICI, TEKOMOČEM RAČUNU IN ŽIRO RAČUNU	
	50% (4,95%)
2) VEZANI DEPOZITI	
	R + R neto
1 mesec	R + 0
3 meseca	R + 3
6 mesecev	R + 5
nad 12 mesecev	R + 7
nad 24 mesecev	R + 9
nad 36 mesecev	R + 11
3) TEKOČI RAČUNI	
dovojna prekrasitev	R + 20
nedovojna prekrasitev	R + 30
4) ŽIRO RAČUNI	
Vezani depoziti obročno nad 50.000,00 din za redni obroč in 24.000,00 din za odtokni obroč do 3 dni, ki prileže svojega žiro računa sodejstvu z banko	R + 0

Kmetijstvo

Kunci poginjajo

Bolezen se je razširila v kočevski občini in na območju Sodražice

KOČEVJE — Kunci so poginili zaradi hemoragične bolezni. Tako je ugotovitev analize inštituta za patologijo na veterinarski fakulteti, ki je bila posredovana občinskimi inšpekcijskimi službami v Kočevju minuli petek.

Veterinarski inšpektor Bogomir Štefanec je povedal, da so kunci poginili pri rejcih v Kočevju (Podgorška ulica, Streliška ulica in Rožna ulica), Koprivniku, Slovenski vasi in Livoldu. Kunce je nujno treba cepiti, sicer bodo rejci ob vse živali. Cepljenje je pripravljajo, za rejce pa imajo na razpolago posebno brošuro o tej bolezni.

Poginule kunce so našli tudi na javnih in divjih odlagališčih smeti in odpadkov, kamor so jih gotovo odvrli lastniki poginulih živali. S takim početjem ogrožajo divje zajce, ki so tudi dovzetni za to nalezljivo bolezen, katero prenašajo še miši, podgane, mačke itd. Inšpektor opozarja, da je nesmiselno po poginu nabavljati nove kunce, dokler nista opravljena razkužitev zajčnikov in cepjenje preostalih kuncv. Nadalje odsvetuje posajanje samcev za parjenje, ker se tudi tako lahko širi okužba. Lastniki kuncv bi v svojo korist morali prijaviti vse živali veterinarski službi, ki bi poskrbela za cepjenje. Rejci naj bi tudi nove kunce nabavljali le iz že cepjene rejce.

Ta bolezen kuncv je izbruhnila tudi na območju Sodražice v ribniški občini. Tu kunce že cepijo in so v glavnem to preventivno akcijo že opravili.

J. P.

Sejmišča

SEJMIŠČE V BREŽICAH — Na sejmu 3. avgusta so rejci prodajali 226 prašičev, starih do 3 mesece, in 67 starejših. Prodali so 123 mlajših in 38 starejših. Desetega tega meseca so imeli naprodaj 186 prašičev, starih do 3 mesece, in 79 starejših. Lastnika je menjalo 119 prvih in 27 drugih. Cene so bile obe soboti enake. Vse živali so bile po 40 din kg žive teže.

Kmetijski nasveti

Čakajoč na invazijo miši

Človeka kar zmrza, ko sliši naslednji podatek: potomstvo ene same pomladanske samice teoretično znaša jeseni 400 milijonov miši. Pravimo teoretično, saj taka katastrofalna namnožitev v praksi ni mogoča. Miš ima svoje naravne sovražnike, ki pomagajo vzpostaviti ravnovesje, njim pa izdatno pomaga še vlaga, ki spravi s sveta največ glodalcev. Kljub temu v poznem poletju in zgodnji jeseni lahko pričakujemo več namnoženih golaznih in dobro je vedeti, kako se ji učinkovito postaviti po rdbu, če se je že povsem izrebiti, preprosto, ne da.

Kaj vse so že poskusili zakleti preganjali glodalcev! Ob najrazličnejših deratizacijskih sredstvih, vabah, in pasteh so se pojavile tudi različne zvočne naprave, ultrazvočna odvrčala, vzgoja kanibalov ipd., toda enkrat za vselej ne more nihče do živega glodalca. Prilagodijo se in preživijo, kot nam kaže primer voluharja, tega smrtnega sovražnika sadjarjev.

A vseeno se puška ne sme vreti v koruzo. Dr. Janežič piše v svoji knjigi, da je potrebno miši zatirati povsod tam, kjer je presežen njihov številčni prag; to pa je tedaj, ko poskusno ulovimo nad 50 miši in 1000 m². Priporočena polaganje zastrupljenih vab, s cinkovim fosfidom zastrupljena pšenična zrna, ki jih je mogoče s pomočjo posebne vlagalne puške kaj hitro natrositi v mišje rove. Novejša sredstva za uničevanje glodalcev so ratox, faciron,

VEČ BIOLOŠKEGA ZATIRANJA — Človekovo poseganje v naravo je v nekem smislu eno samo podiranje naravnega ravnovesja. Zato naj se ga zdrži, kjer je le mogoče. Miši imajo veliko naravnih sovražnikov, od vrane, sove, kače, ježa, kune in dihurja do lisice in postovke. Zatorej naj ta svet živi, če si ne želimo hiperprodukcije njegove hrane, poljskih miši in drugih glodalcev.

antikolin, gvinfox, ki spadajo v skupino počasi delujočih deratizacijskih snovi, vendarle pa učinkoviti.

Ubijanje in zastrupljanje glodalcev je resda ogabno opravilo, toda največkrat ne gre drugače. »Human« odvrčanje, ki je bilo nekaj časa v modi, nadelje pač ne zmanjša, temveč jo preseli drugam. Ultrazvočne naprave začasno resda lahko prepodijo golazen na sosedovo zemljišče, to pa gotovo ne vpliva blažljivo na dobre medsosedske odnose. Če gre za manjšo invazijo, lahko k dobri odnosom več pripomore zdrav kmečki maček, ki se mu miši še niso priskutile, odkar so napredaj tako okusne jedi iz konzerv.

Inž. M. L.

Kako pobrati pristojbine?

KZ noče več pobirati denarja za plačilo opravljenih preiskav mleka

NOVO MESTO — Problem, kako pobrati pristojbine za opravljene preiskave, brez katerih rejci ne morejo oddajati mleka, še ni rešen, čeprav se vleče že nekaj mesecev. Razrešili ga niso niti na zadnji seji izvršnega sveta. Sklenjeno je bilo, naj veterinarska inšpekcija pač opravi svoje delo, predloži obračun vladi, takrat pa se bodo morali dokončno odločiti, kako pobrati pristojbine za opravljeno delo.

Dovoljenje za promet z mlekom izdaja veterinarska inšpekcija rejcem ali organizatorju odkupa mleka na osnovi zakona o zdravstvenem varstvu živali. Dovoljenje lahko napišejo na podlagi laboratorijskih preiskavah mleka dvakrat letno in tuberkulinizacije goved vsake štiri leta. Preiskave, v katerih pregledajo mikroorganizme v mleku, število somatskih celic in morebitno okuženost z brucelozo, so edina zdravstvena kontrola mleka za javno potrošnjo. Preiskave opravijo v laboratoriju Dolenjsko — posavskega veterinarskega zavoda na vzorcih, ki jih veterinar vzame na

terenu nenapovedano od vsakega proizvajalca mleka. V primeru, da je vzorec »pozitiven«, morajo potem kontrolirati vsako kravo v hlevu posebej. Ob spomladanskem odvzemu vzorcev so 20 rejcem prepovedali oddajo mleka, ker je bilo okuženo, in odredili zdravljenje krav.

Opravljenе preiskave je seveda treba plačati. Tovrstni stroški oz. pristojbine bodo letos v novomeški občini znašale dobrih 522 tisoč dinarjev ali 82 dinarjev na vsako kravo molznic. Neresljiv problem pa je naenkrat, kako ta denar pobrati. Doslej je to počela Kmetijska zadruga Krka kot organizator odkupa mleka pri plačilu mleka. Nanjo je naslovljeno tudi dovoljenje za promet z mlekom. Letos v zadnji noči pobrati pristojbin, pravijo, da zaradi že tako skaljenih odnosov s kmeti. Ker so zaenkrat še organizatorji odkupa mleka in razpolagajo s seznamami kmetov in krav molznic ter z denarjem, predno ga izplačajo rejcem, so za to opravilo gotovo najprimernejši in bodo verjetno morali o svoji odločitvi o nepobiranju pristojbin vendarle še razmisliti.

Z. L.—D.

VAŠKA OLIMPIADA NA JUGORJU

JUGORJE PRI METLIKI — V soboto, 17. avgusta, ob ob 15. uri na Jugorju tradicionalna kulturno-zabavna prireditev s naslovom Vaška olimpiada. Gre za tekmovanje v kmečkih opravilih in drugih spretnostih. Ekipa iz Gradnika, Podgrada, Štokeljceva, Dolža, Dragomlje vasi, Lukvice, Strmca, Vojnika in Jugorja se bodo pomerile v prevozu slame, spravlilo krompirja, vožnji s samokolnico, kletarjenju, sestavljanju kmečkega voza, vleki drv in prenašanju vode. Posebna komisija bo izbrala najbolj simpatično tekmovalko. Gospodinjne bodo pripravile razstavo kmečkih dobrot, jugorski gasilci pa objubljujejo belokranjske specialitete. Igral bo duo Košmerl, gost večera bo Ivan Kramberger, dobrotnik iz Negove, generalni pokrovitelj prireditve pa zavarovalnica Tilia iz Novega mesta.

POGOVOR VINOGRADNIKOV

BELTINCI — Na kmečkem taboru Slovenske kmečke zveze bo v nedeljo, 18. avgusta, ob 12.30 v beltinski osnovni šoli pogovor o problematiki vinogradništva in vinarstva. Udeleženci, ki jih zanima to področje, se bodo pogovarjali s predstavniki izvršnega odbora SKZ in republiškega ministrstva za kmetijstvo.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Med novice iz zadnjega tržnega ponedeljka velja omeniti le to, da so trgovci z juga ponujali kumarice za vlaganje po 16 din, še pred tednom je bila njihova cena 30 din za kilogram. Ostala zelenjava in sadje se drži cen: paprika 40 din, grozdje 45 din, paradižnik 30 din, breskve 30 din, fižol 60 din, krompir 15 din, pesa 40 din šopek, korenček 30 din, vrtna maline 40 din, jajca 4 din, smetana 70 din, sirček 100 din.

Vesti iz Ljubljane

PRESTAVLJEN OBČNI ZBOR ZKS — Zaradi izrednih dogodkov je bilo treba prestaviti vsakoleten redni občni zbor Združenje zveze Slovenije. Namesto v juliju bo novembra, natančnejši datum pa še ni določen.

VIŠJE POKOJNINE — Po sklepu predsedstva Skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja Slovenije so se starostne oz. družinske pokojnine, ki jih izplačujejo po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, od 1. julija dalje povečale za 5,4 odst. in zdaj znašajo 2.345 din.

CENA MLEKA V AVGUSTU — Na seji odbora za mleko so določili, da bo nova odkupna cena mleka v avgustu znašala 7,10 din za liter oddanega mleka s 3,6 odst. toščke. Rejci s tako ceno zagotovo ne bodo zadovoljni, saj ne povrne vseh stroškov oz. prinaša kaj malo dohodka. Kmetijski inštitut Slovenije je izračunal, da znaša polna lastna cena mleka, pridobljenega v juliju, na modelnih (boljših) kmetijah 8,92 din, to pa je precej več, kot bo rejec dobil zanj z vsemi nadomestili vred. Avgustovska cena je samo 20 par višja od julijske.

Kompromis, toda ne gnil

Kako bo po novem predlogu z vračanjem krivično odvzete zemlje — Pred bližnjim zasedanjem skupščine

Za občutljive pravne operacije, s katerimi se sodišča lotevajo lastnine, je uporaben le skalpel, nikakor pa ne mesarica, za denacionalizacijo zemlje pa to velja še posebej. Zato se je gotovo pošteno namučil minister s svojo strokovno službo, da je po enoletnih pripravah in razpravah venarje spravil vkup predlog zakona, bolj rečeno kompromisni predlog zakona, za katerega upa, da bodo z njim nekdanji lastniki zemlje vsaj za silo zadovoljni. Sicer pa počakajmo na bližnje zasedanje republiške skupščine in obetno kresanje mnenj.

Verjetno po posebno pozornost vzbudil na zahtevo nekdanjih lastnikov razlaščenega premoženja vnesen dodatni predlog, po katerem naj bi vrnili tudi po letu 1958 v arondaciji zajeta zemljišča, ki so bila za družbeno kmetijsko proizvodnjo pridobljena s pomočjo raznih izsiljenih pogodb. So resda bila, toda ne vsa. Kdor še pomni tiste čase, in v prid resnice bi bilo, da bi jih, ta bo priznal, da ni bilo vse zgrajeno na prisili, marveč tudi na prostovoljnosti, saj so si nekateri lastniki zemlje tako pridobili otroške dodatke in še nekatere druge ugodnosti, pa tudi zaposlitve, ki jim je omogočila boljše življenje kot v revnem in razparceliranem kmetijstvu. Konec koncev imajo sodišča njihov podpis in s tem privolitev. Kako se pravni sklepi, na katerih pa nič ne piše o prisili, razveljavijo, naj pravno razčistijo pravni strokovnjaki, mi zgolj želimo opozoriti na zapletenost problema.

Zelo umestno je tudi vprašanje, v kakšni obliki naj bi krivično odvzeto zemljo vračali. Ž gozdovi ne bo večjih težav, saj jih bo večinoma mogoče vrniti v naravi in bodo omejitve redke. Drugače pa bo z arondiranimi zemljišči, ki v obliki nekdanjih parcel več

ne obstajajo, niti jih ni več v katastru ali zemljiški knjigi. Vnovočno razparceliranje bi poleg tega naredilo nove krivice ali pa ni sprejemljivo z narodnogospodarskega stališča, ki teži k večjim in produktivnejšim kmetijskim obratom.

Zakonodajalec je uopšteval tudi to, zato predlaga kompromis. Če leži odvzeto oz. podržavljeno zemljišče na območju zaokroženih kompleksov kmetijskih zemljišč v družbeni lasti, potem predlog zakona o denacionalizaciji vzpostavlja solastninsko pravico. Nekdanji lastnik postane solastnik, vendar kompleksa ne more razdružiti brez sporazumnega dogovora z drugimi lastniki. S sedanjem lastnikom oz. obdelovalcem lahko sklene najemno razmerje. Zakon predvideva tudi roke, do kdaj je treba stvari urediti ali dokončati razdružitevni postopek, če se zanj dogovorijo. Namesto zemlje bodo upravičenci lahko dobili tudi vrednostne papirje (priznanice), s pomočjo katerih bodo lahko kupili drugo zemljišče od zemljiškega sklada ali drugih lastnikov.

Lahko si predstavljamo, da bo završalo, kot bi dregnil v osir, ko se bodo ljudje natančneje seznanili s potezami, ki jih predvideva predlog zakona. Pri tem se ne bo dalo zahtevati vse ali nič, tako kot je že slišati »jastrebe« in bo veljalo sporazumno popuščanje v skrajnih zahtevah. Konec koncev nekateri sloveči pravniki in ekonomisti, med njimi tudi razvpiti J. Sachs, tovrstno popravljanje krivic celo odsvetujejo, češ da so krivice že preveč oddaljene in da je nesmotrno sprožiti sodno vojno, ki poleg obilice pravnega prinaša tudi nove krivice.

MARJAN LEGAN

Prednost za živinorejo

Seveda pa bodo v metliški občini veliko pozornost še naprej posvečali tudi vinogradništvu, sadjarstvu, kmečkemu turizmu in domači obrti

METLIKA — V metliški občini je 4.650 ha obdelovalnih površin, od tega polovica zelo primernih za sodobno kmečkino obdelavo. Na prebivalca občine je več obdelovalnih površin (0,58 ha), kot je republiško povprečje (0,38 ha), vendar so močno razdrobljene, saj v povprečju merijo le 0,17 ha. Osnovne usmeritve v kmetijski proizvodnji so glede na naravne danosti in druge pogoje živinoreja in vinogradništvo s sadjarstvom ter kmečki turizem in domača obrt kot dopolnilni dejavnosti na kmetiji. Sedanjí delež kmetijstva znaša v družbenem proizvodvu metliške občine okrog 14 odst.

Slabosti ter hkrati ovire za hitrejši razvoj kmetijstva v metliški občini so predvsem že prej omenjena razdrobljenost posesti, majhne kmetije, veliko zemlje v lasti nekmetov, neurejene lastninski odnosi ter cenovna nesorazmerja pri pridelavi in prodaji hrane.

Sicer pa so težave tudi v vsaki od kmetijskih panog posebej, tako tudi v živinoreji kot najpomembnejši usmeritvi metliškega kmetijstva. Mlečnost krav je namreč premajhna, poporodni premor pa predlog, saj imajo daljšega na Dolenjskem le krave v trebanjski občini. Bodočnost v živinoreji pa naj bi imele večje kmetije z več delovne sile in najmanj desetimi kravami.

Vinogradništvo ima v občini že dolgo tradicijo, s strokovnim pristopom

in dobriimi proizvodnimi odnosi se je raven proizvodnje obdržala na zavidljivi višini, čeprav so pogoji gospodarjenja vse slabši. Četudi so bile v vinskih gorah komasacije, so parcele še vedno precej razdrobljene, kar onemogoča smotnejše gospodarjenje. Sedaj je v občini 628 tržnih pridelovalcev grozdja in predelovalcev vina. V bodoče bodo v Sloveniji z regresivno spodbujali le tiste vinogradnike, ki imajo vinograde večje od 0,60 ha. Sadovnjaki v metliški občini pa so v glavnem stari in nevdrževani, z izmehčano rodnostjo in dajejo predvsem industrijsko sadje. V zadnjem času so začeli z obnovo manjših površin za plantažno sadjarstvo, ki ima glede na naravne danosti možnosti za razvoj.

Da bi pospešili razvoj kmetijske proizvodnje, so v metliški občini načrtovali večjo rastlinsko in travniško proizvodnjo v obdobju 1985—1990 za 4,5 odst. A se predvidevanja, vsaj po dosedanjih ocenah sodeč, niso uresničila. Zlasti v višinskih predelih travnatih površin še naprej stihajo zarašča grmovje in gozd. Sicer pa je v občini najbolj razširjeno pridelovanje koruze za zrnje in silažo. Vendar pa je hektarski donos v povprečju še vedno slab, še toliko bolj na zemljiščih, ki jih je težje obdelovati. Vrtarska proizvodnja je doslej živovarila, v zadnjem času pa je vse večje zanimanje zlasti za pridelovanje jagod in zelja.

M.B.—J.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Kletarski napotki

Suho ali mokro konzerviranje sodov — Ne dlje od pol leta

Trgatev ni več daleč. Skrben kletar že razmišlja o pripravah na ta veseli dogodek. Mojka naloga je, da vas spomnim na ta glavna dela in sredstva, ki jih boste potrebovali, in v naslednjih člankih bo o tem tekla beseda. Članku, ki je bil posvečen vzdrževanju cistern za vino, je treba še nekaj dodati. Oprano cisterno odpremo, da se posuši, toda vse mokre mlake na dnu cisterne moramo skrbno posušiti s čisto spužvo, da preprečimo »gnitje« vode. Armature (ventili, vratca, višinomere, termometer, pomični pokrov...) razstavimo, kolikor je možno, temeljito očistimo, posušimo, da bi preprečili plesen v težje dostopnih mestih in kotičkih. Tesnila vratcev tudi odstranimo in očistimo, ker med vratci in tesnilom ostanejo ostanki vinskih usedlin. Pri tem delu ugotovimo, ali je tesnilo še uporabno ali je poškodovano in je treba pravočasno nabaviti novega.

Vzdrževanje lesenih sodov je seveda zahtevnejše in dražje. Les je občutljiv material in vsako napako pri vzdrževanju sode nam kasneje pokaže vino. Razlikujemo poleg temeljitelja čiščenja zunanje in notranje površine sode suho in mokro konzerviranje.

Suho konzerviramo sod tako, da zažemo v zaprtem sodu žveplene trakov. Na vsakem traku je 3 g žveplena nanosa, ki zgori v 6 g SO₂. Zgoreli ostanek traku moramo nujno potegniti iz sode. Glede na klimo zidanice in velikost sode zažemo en trak na 200 l prostornine sode pri sodih velikosti 1000 do 1200 l. Pri večjih sodih zadostuje en trak za 300 l. Toda vsakih 6 tednov je potrebno sod z enako dozo ponovno žveplati, če hočemo preprečiti tvorbo plesni. Manjše sode, recimo 300-litrske, moramo žveplati še bolj pogosto.

Suho konzerviranje sode ne bi

smelo trajati dlje kot 6 mesecev. Za daljše varovanje sode je boljše mokro konzerviranje. Sod napolnimo z vodo iz vodovoda, ne kapičnice, in damo v vodo 15 do 25 g v vodi raztopljenega SO₂ na hektoliter sode. Doslej smo zasledili v navodilih, da je potrebno za 1 hl vode 116-odstotne raztopine H₂SO₃, kar pomeni 60 g/hl, in taka doza naj bi zadostovala za eno leto. Množično mokro konzerviranje sodov je zelo obremenilo naravo pri pranju te zažveplane vode in v nekaterih delih sodov s občinskimi odloki predpisali dovoljeno koncentracijo in obvezno nevtralizacijo, predno vodo izpustijo.

Predlagam, da se tudi pri nas nad tem zamislimo, saj je tako močna raztopina močan herbicid, ki uničuje naše okolje, vinograd, sod itd. Da pa bi bil sod zavarovan, pripravimo kontrolno raztopino H₂SO₃ vsake 3 mesece, kar lahko naredi laboratorij. Sod ostane pri mokrem konzerviranju zamočen, svež, toda pred uporabo suho ali mokro konzerviranje sode moramo iz njega odstraniti čimveč žvepla. To naredimo najbolje, če ga dobro operemo in ponovno napolnimo z vodo. Voda raztaplja žveplo, ki se je zadržalo v lesu.

Po treh do štirih dneh vodo izpustimo, da ne začne v sodu gniti. Ako smo vsak dan vodo v sodu s palico pomešali, je potegnili več žvepla iz lesa. Ako postopek ponovimo še enkrat z vodo, ga še bolj pripravimo za vino, posebno če je bil dolgo konzerviran.

Izkušnje iz vinogradniških dežel nam povedo, da sod ni enako uporaben za vse sorte. Pozne sorte so primernejše za daljše zorenje vina v lesenem sodu kot sorte, ki zgodaj dozorejo v vinogradu. Letniki, ki zaradi pomanjkanja sonca in preveč dežja niso dovolj dozoreli, se lepše razvijajo v sodu oziroma prenesejo daljše skladiščenje v sodu kot odlični letniki, ki so dobro dozoreli. Seveda morajo to upoštevati predvsem tisti vinogradniki, ki vino stekleničijo. Pri skladiščenju vina v kovinskih cisternah igra sorta podrejeno vlogo oziroma ni razlik.

mag. JULIJ NEMANIČ

V GORNJI RADGONI BO SEJEM

GORNJA RADGONA — Kljub nedavnim vojni vihari in zaradi nje v precejšnji meri iztirjenemu vsakdanjem življenju se kmetijci ne bodo podpovedali tradicionalnemu, letos že 29. mednarodnemu kmetijsko-živilskemu sejmu. Ta največja slovenska tovrstna prireditev bo letos od 17. do 25. avgusta v Gornji Radgoni, mestu najhujšega napada JA.

MELIORACIJA NA SUHORJU

METLIKA — Prebivalci Suhorja in okoliških vasi so že nestrpni, ker se še ni začela melioracija v njihovi krajevni skupnosti. Ne zdi se jim prav, da so stopnje za plačilo davkov za vse enake, medtem ko so pogoji za pridelavo hrane za nekatere veliko težji kot za druge. Res je bila melioracija na Suhorju načrtovana v letošnjem letu, a je prišlo, kot zatrjujejo odgovorni, zaradi vojne do zamaknitve.

gospodinjinski kotiček

SUŠENJE SADJA (2. del)

SUŠENJE BRESKEV

Za sušenje uporabimo sadeže, ki so komaj zreli. Najbolje se sušijo breskve z rumenim mesom. Če nameravamo sušiti polovice, sadežev ne lupimo, narezane na rezine pa predhodno blanširamo. Polovice naložimo na pladnje z rezano stranjo navzgor. Ko se nekoliko osuše, jih obrnemo. Sušenje polovic traja od 24 ur, ker je sadno meso gostejše, narezane na rezine pa se suše približno 8 ur. Ko so suhe, so precej trde.

Kako uporabimo posušene sadeže? Suhe breskve prelujemo z vrel vodo in jih pustimo namočene čez noč. Naslednji dan jih počasi kuhamo v isti vodi. Sladkor dodamo šele, ko je sadje kuhano. Če ga dodamo med kuhanjem, ostane sadje trše.

In še priprava vročih pečenih breskev s sladoledom za štiri osebe. Potrebujemo osem posušениh breskvi polovic, zavoj vanilijevega sladkorja, dve veliki žlici sladkorja, nestragna lupina in sok ene pomaranče, 50 g masla, ščepec cimeta in dl šerija. Breskve namočimo čez noč v toliko vrele vode, da so pokrite. Naslednji dan jim prilijemo pomarančni sok in šeri. Pečico segrejemo na 180°C. Polovice breskev polo-

žimo na pekač in prelujemo z odcedjeno tekočino. Posodo pokrijemo in postavimo v pečico za 15 minut. Zmešamo sladkor, maslo, cimete in pomarančno lupinico ter na vsako polovico položimo nekaj te mešanice. Pokrijemo in pečemo 30 minut, da se breskve zmechajo. Jed večkrat zalijemo s pečenim sokom. Sladoleđ razdelimo na štiri dele, obložimo s pečenimi breskvami in prelujemo s sokom, ki se je nabral med pečenjem. Nato sladico takoj ponudimo.

Zelo okusna je pečena svinjina s posušeniimi marelicami. Potrebujemo 500 g svinjske ledvice pečene, 100 g posušениh in namočenih marelic, strok sesekljane česna, 6 rozmarinovih listkov, en sesekljano čebulo, en sesekljan korenček, dve žlici šerija, poper, sol in maščobo za pečenje. Meso z vseh strani popečemo vroči maščobi. Nato na nekaj mestih napravimo zarezo in napolnimo s česnom. Meso položimo na pekač, dodamo marelice in vse ostale sestavine. Postavimo v pečico in pečemo uro in pol pri 180°C. Ko je pečeno, meso razrežemo na rezine, obložimo z marelicami in prelujemo z dobljeno omako.

HELENA MRZLIKAR
Kmetijski zavod Ljubljana

Gozdarji s polovično posadko

Število zaposlenih v Gozdarstvu Novo mesto se je v zadnjih letih prepolovilo, obseg dela pa je ostal skoraj enak — Večino posekanega lesa izvozijo, na denar pa kljub temu dolgo čakajo

NOVO MESTO — Gozdarstvo Novo mesto, eden od delov Gozdnega gospodarstva Novo mesto, bo po svojem gospodarskem načrtu za letošnje leto, ki izhaja iz 10-letnega gospodarskega načrta, posekalo okoli 23.000 kubičnih metrov lesa, od tega 19.000 kubikov listavcev, ostalo pa iglavcev. V prvem polletju malo zaostajajo za planom, vendar so prepričani, da ga bodo do konca leta kljub temu izpolnili.

»Pri sečnji smo malo v zaostanku predvsem zato, ker se je število zaposlenih pri nas od letošnje pomladi zmanjšalo za 20 ljudi, od tega je odšlo kar 10 sekačev, kar pomeni, da se je število teh delavcev prepolovilo,« je povedal direktor Gozdarstva Novo mesto inž. Vlado Pavec. Od teh 20 delavcev se jih je 5 upokojilo po redni poti, večina pa so za upokojitev dokupili leta oziroma so jim izplačali odpravnino, kar je bilo za podjetje seveda precejšen strošek. Kljub temu je Gozdarstvo Novo mesto prvo letošnje polletje zaključilo le z manjšo izgubo. Ob tem pa je treba upoštevati, da jim njihovi kupci dolgujejo 4,4 milijona dinarjev, doletel pa jih je še neplanirani in nenadejani strošek zaradi manjšega požara na žagi na Pogancah.

Večino posekanega lesa novomeški gozdarji izvozijo, v glavnem v Italijo; gre v prvi vrsti za bukovno hlodovino in goli listavcev, medtem ko les listavcev večinoma prodajo domačim kupcem. V izvozu sicer dosegajo primerno ceno, zaradi tega, ker denar od tujih kupcev ne pride naravnost k njim, pa prihaja do

zamika plačila celo do dveh mesecev, kar jim seveda povzroča precejšnje težave in zaradi tega je tudi prišlo do manjše izgube ob polletju. Pri domačih kupcih pa so težave s plačili še precej večje, saj so tudi taki, ki so jim dolžni že dve leti.

Število zaposlenih v Gozdarstvu Novo mesto se je v zadnjih letih, predvsem

pa letos, močno zmanjšalo. Pred leti je bilo zaposlenih celo 120 ljudi, danes pa jih je vsega 56. Ob enakem obsegu dela, ob enaki sečnji in morda malo večjem obsegu gozdno gojitvenih del je bil pred petimi leti zaposlen 101 človek, pred tremi leti jih je bilo 87, še letos spomladi 77, sedaj pa jih je 56.

A. BARTELJ

DOVOLJ GOZDNIH CEST

NOVO MESTO — Na območju Gozdarstva Novo mesto, ki v okviru GG Novo mesto zajema novomeško občino, je okoli 60 km gozdnih cest. Seveda je z gradnjo in vzdrževanjem gozdnih cest precejšen strošek. V teh letih pa so novomeški gozdarji zgradili toliko gozdnih cest, da so gozdovi na njihovem območju dovolj odprti za gozdnogospodarsko izkoriščanje in gradnja novih gozdnih cest na tem območju ni več potrebna in je tudi ne načrtujejo.

NEUTEMELJENE GOVORICE

METLIKA — Na zadnji seji zborov metliške skupščine občine je eden od delegatov predlagal, naj na občinski upravi ukinejo uradne ure, ker je to servis občanov in morajo biti zaposleni v njem na voljo občanom vsak dan. Poleg tega naj izvršni svet skupaj s strokovnimi službami pripravi strategijo razvoja občine glede na to, da dobiva nov status, in sicer obmejne občine v novi samostojni državi Sloveniji. Tretja pripomba pa je temeljila na govoricah, ki se razširjajo po Metliki, čes da na občinski upravi zopet na novo zaposlujejo. Ker so delegati pred novim letom soglašali, da presežke delavcev odpustijo in jim izplačajo odpravnino, se sedaj, ko je preteklo komaj pol leta, ne morejo sprijazniti z novimi zaposlitvami. Z občinske uprave so pojasnili, da govorice niso utemeljene, ker niso na novo zaposlili nobenega delavca, le na Upravi za družbene dohodke in delavce nadomešča delavko na porodniškem dopustu, drugi pa je praktikant in denar zanj prispeva skupnost za zaposlovanje.

Vse smeti v Metliko

1. septembra bo metliška Komunalna začela odvažati smeti iz vseh naselij v občini

METLIKA — V začetku septembra bo metliška Komunalna v skladu z občinskimi odloki začela iz vseh naselij v občini odvažati smeti na deponijo v Metliko. O tem je vsaka hiša v občini dobila tudi pisno obvestilo. Tako bo Komunalna od 1. septembra vsem zaračunavala odvoz smeti ne glede na to, če si bodo do takrat nabavili posodo za smeti ali ne. Cena odvoza smeti bo 27 dinarjev na člana gospodinjstva na mesec, a se za obračun upošteva največ 5 članov gospodinjstva.

Ob ponedeljkih bodo smeti odvažali iz KS Božakovo in Rosalnice; ob torkih iz KS Drašiči in Slamna vas; ob sredah iz KS Radovica in Grabrovce; ob četrtkih iz KS Podzemelj in Suhor; ob petkih iz KS Gradac, Dobravice in Jugorje; iz KS Metlika pa ob ponedeljkih, torkih in sredah.

V KS Dobravice so z denarjem krajevnih skupnosti kupili posode za smeti za tamkajšnje romsko naselje, sicer pa so morali ljudje sami prispevati denar za nakup teh posod.

Radovci največ naredijo sami

Radovica je ena redkih vasi v metliški občini, kjer se število prebivalcev povečuje in kjer mladi ostajajo doma — Letos od asfalta, vodovoda, telefona do obnove šole

RADOVICA — Tudi v tistih letih, ko se je število prebivalcev v ostalih vaseh v metliški občini in Beli krajini sploh močno zmanjševalo, za Radovico to ni veljalo. Nasprotno: že dalj časa opažajo, da se število prebivalcev povečuje. Mladi ostajajo doma oziroma se po končanem šolanju vračajo v domači kraj.

»Mladi ljudje si na Radovici gradijo nove hiše in tako je v zadnjih desetih letih v naši vasi zraslo od 40 do 50 novih hiš. Otroci iz ene hiše so zgradili tudi po tri, štiri nove,« je povedal predsednik krajevnih skupnosti Radovica Janko Badovinac. »Pa tudi sicer naša vas in krajevna skupnost zaradi velike pripravljenosti prebivalcev na svoj prispevek v delu in denarju lepo napreduje.«

Tako so letos asfalterali cesti Radovica — Radoši ter Radovica — Brašljeвица ter nekaj vaških poti v skupni dolžini 2 km. To je stalo okoli 2 milijona dinarjev, od tega je občina prispevala 700 tisočakov, 60.000 dinarjev metliška Kmetijska zadruga, ostalo pa je prispevek krajanov v delu in denarju.

Poleg tega so letos za okoli 300 metrov podaljšali vodovod na Radovici in tudi pri tem so krajin prevzeli izkop in

»NARODNJAKI« NA LOKI

ŽUŽEMBERK — Na veselničnem prostoru ob Krki se bo v soboto, 17. avgusta, ob 17. uri pričel prvi festival narodnozabavne glasbe na Dolenjskem. Pod naslovom Loka 91 ga skupaj pripravljata član ansambla Rubin Tone Ivančič in kmetijska zadruga iz Žužemberka. Do sedaj (ponedeljek) so se že prijaviili: ansambla Zupan in Vigred iz Celja, ansambel Tonija Verderberja, Montana iz Žužemberka, Večerni zvon iz Trebnjega, ansambel Ivana Puglja, Fis iz Dolenjskih Toplic, čakajo pa še nekaj ansamblov. Prvi festival bo povezoval Boris Kopitar, ansambel Rubin pa bo s podokničarjem Francem Pestotnikom po festivalu igral za ples. Najboljši ansambel bo proglasilo občinstvo, prvi trije ansamblji bodo prejeli nagrade.

VEČ PRODANIH DRV

NOVO MESTO — Lani in letos v Gozdarstvu Novo mesto opažajo večje povpraševanje po drveh. To gozdarji povezujejo s stalnim draženjem kurilnega olja. Tako so lani prodali okoli 3.600 metrov drv, za letos pa kaže, da bo naročil še več. To pa je še daleč od prodaje pred 20 in več leti, ko se nihče ni kuril s kurilnim oljem. Takrat so novomeški gozdarji prodali po 16, 17 tisoč metrov drv na leto.

Metliški navček za kioske

Vsi metliški kioski so postavljeni na črno — Dovolj primerne prostora — Izjemoma dovoljenje za pol leta

METLIKA — Pri urejanju starega dela Metlike, za kar je imenovana posebna komisija in o čemer smo v našem časopisu že večkrat poročali, se je kot eno od vprašanj zastavilo tudi to, kako poslej obravnnavati kioske, ki so ali naj bi še bili postavljeni po Metliki. To vprašanje je zastavila prav ta komisija, ki se je zavzela za prepoved postavljanja kioskov, beseda o tem pa je tekla tudi na zadnji seji občinskega izvršnega sveta.

Dejstvo je, da so kioski, ki sedaj stojijo v Metliki, postavljeni na črno oz. da nobeden nima potrebnih dovoljenj. Možak, ki v enem od teh kioskov prodajo sadje in zelenjavo, je dal pred kratkim vlogo za dovoljenje na občino. Tako komisija za urejanje mestnega jedra, ki jo vodi Stane Križ, kot na metliškem svetu menijo, da so kioski lahko res le začasen izhod in da je v Metliki dovolj neizkoriščenih prostorov, ki bi se jih dalo z ne prevelikimi stroški urediti za

prodajo takih artiklov, ki jih sedaj prodajajo v kioskih.

Tako naj bi poslej začasno dovoljenje za postavitev kioska dobil le tisti, ki bo najkasneje v pol leta uredil stalen prodajni prostor in kiosk umaknil. Niti začasnega dovoljenja pa ne bo moč dobiti za postavitev kioska v starem mestnem jedru. Sezonsko prodajo raznih trgovskih artiklov pa naj bi posamezne trgovine uredile pred svojimi lokali, tako kot je to zlasti v poletnem času običajno v drugih mestih in kot to že prakticira metliška trgovina MTM.

Ker se pojavljajo ponudbe za ureditev lokala za hitro hrano in podobne stvari, so na metliškem izvršnem svetu sklenili, da bodo to najprej ponudili Petrolu, ki naj bi tak lokal uredil v neposredni bližini svoje črpalke ob metliški obvoznici. Če pa Petrol ne bi bil za to zainteresiran, pa naj bi dali dovoljenje komu drugemu, a vsekakor to ne bi smel biti kiosk, ampak grajen objekt.

A. B.

KIOSKOM JE ODKLENKALO — V Metliki bo poslej moč dobiti dovoljenje le za začasno postavitev kioska, največ za pol leta, v starem mestnem jedru pa sploh ne.

Ne sadili ne gojili, sekajo pa

NOVO MESTO — Od okoli 4.700 hektarjev gozdov v novomeški občini jih je po uvedeni moratoriju na sečnjo iz gospodarjenja Gozdarstva Novo mesto izvezitih več kot 1000 ha ali skoraj četrtina vseh. Od tega je več kot 200 ha nekdanjih gmajn. Prav primer teh gmajn govori, do kakšnih nerazumnosti pripeljejo taki na huro in na silo sprejeti ukrepi.

Novomeški gozdarji so te gmajne (na Vahit, pri Jurni vasi in drugje) dobili od občine v najem kot proizvodna zemljišča v začetku šestdesetih let, in to za dobo 30 let. Na teh gmajnah so posadili iglavce, v glavnem smreko in ves čas vestno opravljali vsa gojitvena dela. Sedaj so ponekod to že prav lepi gozdni sestoji, od katerih pa očito tisti, ki so jih zasadili in zanje skrbeli, ne bodo imeli nič.

Sedaj v njih že sekajo in po svoje gospodarijo novi oziroma bivši lastniki. Seveda ne lastniki gozdov, ker jih takrat pač še ni bilo, ampak bivši lastniki gmajn, ki so jih gozdarji s svojim delom in stroškom spremenili v lepe in vredne gozdne sestoj. Vse, kar so ti novi (stari) lastniki naredili, je, da so naročili geometra in bivše gmajne oziroma sedanje gozdove razmejili. Seveda gozdarjev niso nič vprašali, še zraven jih niso povabili, kaj šele, da bi se jim kdo zahvalil, ker so mu zapuščenno gmajno spremenili v vreden gozd. Sicer pa bi taka zahvala res zvenela precej ironično, če ne kar cinično, a v teh razmerah tudi to ne bi bilo nič nenavadnega.

A. B.

Kaj bo z gozdom ob progi?

Na Dobravcih predlagajo, naj ga odkupi Železniško gospodarstvo

DOBRAVICE — Pred časom so delavci Železniškega gospodarstva označili drevesa ob železniški progi, ki bi jih morali lastniki posekati, ali pa bi to storilo podjetje na stroške občanov. Ker gre za mlada drevesa, saj je bil gozd ob železnici posekan med drugo vojno in zato lesa ni moč porabiti za drugo kot za kurjavo, je ta odločitev Železniškega gospodarstva pri lastnikih parcel ob progi nalezla na negodovanje.

Železniško gospodarstvo zahteva, da posekamo pas ob progi, ki bi bil še tri metre širši, kot so visoka drevesa, ki bi bila potem najbližje železnici. Z zemljo ob progi je že tako in tako težje gospodariti, zato so prebivalci v naši krajevni skupnosti predlagali, naj bi varovalni pas ob progi odkupilo Železniško gospodarstvo. Vendar smo dobili odgovor, da moramo pač podreti drevesa, če ne, jih bo podjetje, mi pa bomo plačali stroške,« je povedal Alojz Štefanič, ki je kot delegat zbora krajevni skupnosti z Dobravci, ta problem sprožil na skupščini občine. Po prepričanju Dobravčanov bi ta problem morali rešiti v dobro lastnikov parcel, vendar pri tem ne bi smela biti ogrožena varnost železniškega prometa. To pa je po njihovem mnenju moč le z odkupom zemlje. Vprašanje o tem so poslali na ministrstvo za

Alojz Štefanič

kmetijstvo. Ljudje ne sekajo, pač pa čakajo, kaj bo.

Ob vsem tem pa predsednik metliške skupščine občine pojasnjuje, da je pobuda Dobravčanov sicer umestna, vendar je utemeljena tudi zahteva železnice, da skrbi za varnost prometa ob progi. Rešitev bi bila po njegovem le v spremembi zakona, ki pa je vprašljiva, tako kot je vprašljiv odkup varovalnega pasu ob progi.

M.B.—J.

TRSKE — Starejša gospa je imela na hodniku pred svojim stanovanjem v bloku sredi Novega mesta v starem kovčku spravljene trske, s katerimi ogenj v stedišču hitreje zagori. Časi pa so očitno resne hudi, kovček je z vsebino vred namreč vzela noč. Kaj je neznanemu tatcu dalo bolj, ali kovček ali trske, se ne ve, gospa pa žaluje za slednjimi.

MALICA — V kiosku pri pošti si je gospod za sina nedavno zaželel kupiti globus, ki ga je takšnega videl samo v tem kiosku. Prvič se je tam pojavil ob šestnajsti uri, a ga je dočakalo zamreženo okence in napis »malica«. Če je prodajalka odšla tale hip, si je mislil, če malo pred peto gotovo nazaj. Pa je ni bilo, pa nekaj pred šestjo, ko je sicer konec delovnega časa v tem kiosku, tudi ne. Gospod se je ujezil in globus — čeprav ne ravno takšen — kupil drugje.

TON — Smealec in po potrebi proučevalec TV Slovenija iz Novega mesta, Mirko Vesel, je spremljal nedavni obisk Lojzeta Peterleta in koroškega delavnega glavarja Christoph Zernatta v krški občini. Oba pomembna moža sta v njegovem kamero seveda zažgolela nekaj stavkov o namenu in pomembnosti tega oz. avstrijskega obiska v Sloveniji. Zadevo pa so morali ponoviti, saj je bila v prvo posneto brez tona. Koroškomu gostu je po tem ušlo vprašanje, če bo slika. Če bi videl kakšnega od Veselovih zelo lepih krajskih posnetkov, s katerimi na TV Slovenija podlagajo vremenski pregled, bi moral sicer hudomušno vprašanje zadržati zase.

ŽUPAN — Novomeškemu županu Marjanu Dvorniku je včasih mogoče preneudobno v županski koči, pa zato dragi, kar pretirano vztraja v njej. Prejšnji teden se je silni množici kopalcev na bazenu v Šmarjetih Toplicah zamislil v dno srca, ko se je vsem na očeh dostojanstveno posul v dolgih rokavih in zapet do vratu.

Ena gospa je rekla, da so zapravljeni zvočniki na nedeljskem motokrosu v Dolenjskih Toplicah morda namerno šele v drugem poskusu izhrova Zdravljico. A množično pijuvanje ob predvajanju Hej Slovanov ni bilo dovolj, da bi oblake prahu spravili iz tlom.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 17. avgusta, bodo kot dežurne odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- v Novem mestu: Market na Ragoški
- v Sentjerneju: Market Dolenjka
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
- v Žužemberku: Samopostrežba KZ
- v Straži: Market Dolenjka
- v nedeljo bo od 8. do 11. ure odprta prodajalna Pogača na Glavnem trgu 22.

Sprehod po Metliki

STONE PENIČ, predstavnik kmečke stranke v metliškem izvršnem svetu, ima doma na vseh sejah tega telesa pred seboj vrečko bombonov. Gospod Penič se ne odvaja kajenju, ampak ima cukrčke s seboj verjetno zato, ker mora poslušati marsikaj grenkega o kmetih in njihovem življenju. Tudi sam ni redkobesečen, ampak se zna krepko potegniti za svoj status velikokrat pa tudi za krajevno skupnost, iz katere je.

OSKRBOVALNINA V DOMU STAREjših OBČANOV je od 1. 8. 1991 vsaj za celih 20 odst. saj so po besedah direktorja Ivana Škofa v tej ustanovi izčrpali le vse notranje rezerve. Gospod Škof ravno pove, da s pomjiami »fotografije« pravi, samo da bi bila hrana v domu cenejša. Pa se je nekdo ob tem domislil, da bi bilo še najbolje biti v domu starejših občanov drugega kot prašič leži v pospravljenem svinjaku, hranijo pa te z isto hrano kot varovance.

RAVNATELJICA METLIŠKEGA OTROŠKEGA VRTECA, gospa Branka Hauptman, je naslovala na metliški izvršni svet pisemce, v katerem pojasnjuje, da nekateri obrtniki ne plačujejo vrta tako, kot je bilo sklenjeno, temveč da enostavno prečrtajo vsoto, zapisano na položnicah, in pišejo novo, nižjo številko. Vprašanje, kaj storiti s takimi tipi. Odgovor bi verjetno dobila najlažje pri elektrogozdarstvu, kjer bi se v takšnem primeru brez razmišljanja odločili za — odklop. Otrok torej ni treba več sprejemati v vrtec dotlej, dokler ne bodo poravnani računi, saj vrtec zastonj ne bi socialna ustanova.

OB USTANAVLJANJU centra za kulturno-prosvetno dejavnost v Metliki ne bilo slišati, kaj vse bodo tam zaposleni naredili in organizirali, še posebej pa je bilo poudarjeno, da se bo Center vzdrževal sam. Se pravi, da ne bo na grbi proračuna. Minilo je že skoraj leto od tega revolucionarnega dejanja, na metliškem kulturno-prosvetnem nebu pa se ni zgodilo domajla nič nenavadnega ali celo šokantnega. Še več, slišati je, da otekaajo za to dejavnost iz občinskega žaklja kar lepa sredstva, a v glavnem za osebne dohodke.

Mirko Kambič

Prvi asfalt po zadnji vojni

Na Lokvici sedaj čakajo še na avtobusno postajo

LOKVICA PRI METLIKI — Osem let so že razmišljali in govorili na Lokvici in v sosednji suhorski krajevni skupnosti o tem, da bi asfaltirali približno poldrugi kilometer ceste od Lokvice do Dragomlje in Bereče vasi. Pred lanskimi volitvami so celo že povsem pripravili traso za asfalt, a iz vsega skupaj ni bilo nič. Upali so, da se bodo obljube uresničile tik pred razglasitvijo samostojne in neodvisne Republike Slovenije, a so zopet ostali praznih rok. Zato pa se jim je sreča nasmehnila pretekli teden, ko so prvi v metliški občini po vojni v Sloveniji prišli na vrsto za pomembno pridobitev.

»Za vaščane treh vasi v dveh krajevnih skupnostih pomeni ta asfaltirana cesta veliko, toliko bolj, ker so nanjo čakali vrsto let. Seveda so ljudje pri tem opravili veliko prostovoljnih delovnih ur, na pomoč pa je poleg obeh krajevnih skupnosti priskočila tudi skupščina občine. Za okrog 200 metrov asfalta proti Plešivici pa so lastniki vinogradov sami zbrali ves denar,« je ob zaključku asfaltiranja povedal predsednik KS Lokvica Mirko Kambič.

»Seveda s tem niso rešeni vsi problemi v naši krajevni skupnosti, saj bi morali položiti še zaporni sloj na 900 metrih vaše poti,« je pristavil. Največji problem, ki tišči Lokvičane pa tudi številne druge, ki se vozijo mimo te vasi, pa je avtobusno postajališče. Avtobus sedaj ustavlja na zelo prometni cesti, ki pelje od Novega mesta proti Metliki, zaradi česar je prišlo že do prometnih nesreč. Projekti in lokacijski dovoljenja za bolj varno postajališče so že pripravljena, naložba je v občinskih planih za letošnje leto, prijaviteli pa so jo tudi na natečaj za pridobitev denarja za razvoj demografsko ogroženih območij. »Naložba bo namreč precej draga, denarja pa primanjkuje na vseh koncih,« pravi Kambič, ki upa, da tokrat ne bodo zopet čakali osem let.

M. B.—J.

Janko Badovinac

Črnomaljski drobir

SEST PRAZNIH STANOVANJ? — Oddelek za družbenoekonomske razvoj predlaga črnomaljskemu izvršnemu svetu, naj sprejme sklepe, da se šestim stanovanjem v družbenih stanovanjih v Črnomlju, Semeču in Kanižarici odpove stanovanjska pravica, ker že dlje časa niso plačali stanarine. »Rekorder« je Nezir Sejdinović, ki se je pred časom odselil v Srbijo in že 10 mesecev ni plačal stanarine za dvosobno solidarnostno stanovanje v bloku v Črnomlju. Dolguje več kot 10 tisočakov. Dosti bolj je niti z Ljubo Milanović, ki se je prav tako odselila v Srbijo, za 8 mesecev pa dolguje več kot 9.000 din stanarine. Med neplačniki je tudi oseba, ki bi morala na mesec plačati le 215 din stanarine, 808 din pa ji subvencionira družba. Hkrati pa ljudje, ki bi radi in redno plačevali stanarno, zamen za leta čakajo na stanovanje.

PAST ZA OČAKOŠKE IN INVALIDSKE VOZILCE — Neredko je sredi Črnomlja videti mamico z otrokom v vozičku, ki se trudi, da bi svoje sladko breme v vozičku dobila s ceste na varen pločnik, a ji to uspe le s težavo ali šele ob pomoči mimoidočih. Robniki črnomaljskih pločnikov so zlasti na Ulici Staneta Rozmana zelo visoki, pri gradnji pa niso upoštevali, da vsi ljudje ne morejo hoditi in da so med nami tudi taki, ki so privežani na voziček, pa naj gre za invalide ali otroke. Pa tako malo je treba narediti, da je za vse prav!

Drobne iz Kočevja

NAJBOLJŠI UPOKOJENCI KOČEVJA — Na letošnjih športnih igrah upokojencev dolenske regije so ekipno osvojili prvo mesto tekmovalci društva upokojencev iz Kočevja, ki so zmagali ekipno in pri posameznikih v moški in ženski konkurenci v kegljanju, najboljši so bili tudi strelci in balinarji, v njih pa so zasedli drugo mesto. Tudi na sindikalnih delavskih športnih igrah so komedevske upokojenke zasedle prvo mesto.

PRESTAVILI TEDEN — Teden upokojencev, ki je običajno vsako leto julija in je bilo letos v njegovem okviru predvideno tudi srečanje upokojencev v Kočevski Reki, je zaradi vojne in bombardiranja območja Kočevske Reke prestavljen na konec avgusta ali začetek septembra. Že po tradiciji bodo tisti teden športne prireditve, kulturna razstava in drugo, datum pa je znan le za razstavo ročnih del upokojencev, in sicer jo bodo odprli v Likovnem salonu 30. avgusta. V občini je 3.100 upokojencev, v društvo je vključenih prek 2.000, prireditve pa se jih udeležuje okoli 500.

Ribniški zobotrebc

NOVO POKOPALIŠČE — Za vasi Dolenja vas, Prigorica in Lipovšiča gradijo novo pokopališče, ki bo predvidoma odprto oktobra. Zdaj je pokopališče za to območje v Prigorici, kjer je močvirno in domačini pravijo, da mrlisce še utapljajo. Prateji Miha Mate, ki je doma iz bližnje Gorice vasi, je pred kakimi dvema desetletjema ob odprtju novega kočevskega pokopališča zapisal, da bo prvi pokopani dobili za nagrado barvni televizor, o razpisu nagrade za to, novo, pokopališče pa ni še nič slišati.

LETALA NAD LOŠKIM POTOČKOM — Med vojno, pred njo in po njej so tudi nad Loškimi Potokom krožila letala in helikopteri. Ob zračnem alarmu so zaposleni v Inlesu bežali in v as ne v bližnji gozd. Najbolj je ljudi prestrašil polet velikih migov z delta krili, ki so leteli razmeroma počasi in kasneje tudi bombardirali območje Kočevske Reke.

Trebanjske iveri

HELIKOPTER — Potem ko je pretekli teden zvečer pilot helikoptera JA, ki se je izgubil s svojo gazelo v Sloveniji in pri Velikem Gabru spraševal kmeta, če je pristal na Hrvaškem, se res ne bi smeli čuditi ničesar, kar se je pripetilo med zadnjo vojno v Sloveniji. In morebiti nas ne bi smelo presenetiti, če bi brezglava Adžičeva kamarija spet poskušala kakšno avanturo na slovenskih tleh. Senilni Blagoje bi se itak lahko izgovarjal, da je pač prišlo do pomote, ako bi srbska vojska armada izstrelila še kakšno raketo na atomoš v Kriškem in ne bi jo pretela z nizkimi preleti kot med zadnjo agresijo. Zanimivo pa bi bilo vedeti, ali bo Adžič tudi za izgubljenega pilota helikoptera pripravil podoknega sprejem, kot je to storil za mokrnošnega terorista in heroja Grujovića.

HIŠNIK — V Mokronogu so se komaj rešili nadloge v obliki Gruja, že je na ponovna nava, vsaj za življenja ljudi manj nevarna afera. Zdaj je v središču pozornosti Mokronožarjev hišnik, ki naj bi več let Morda je za to vedel le Grujo in jo je še pravočasno odkril v tople južne kraje, ker bi ga pač utegnili v bloku v Rožni dolesti. Mokrnožarji so to zimo pošteno trestili.

BIRT — Znani trebanjski gostilničar je bil ravno pri obedu, ko prihrumi v gostilnico večja skupina srbsko govorečih oseb. Eden prosil, če bi lahko telefonično, Medtem mu to dovoli s hišnega telefona. ga se to obeduje, posejedo okrog nje. Toda ko je birt slišal, kaj je začel tisti pri telefonu udrihati čez Slovence onemu na drugem koncu žice, je malodane ponodmnoval Politike mrhovinarje iz gostilne.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Oblegana skupnost za zaposlovanje

Število brezposelnih v črnomaljski občini hitro narašča — Največ mladih in s končano šolo — Ze 180 ljudi dobiva denarno pomoč

ČRNO MELJ — Prostor skupnosti za zaposlovanje v Črnomlju so v zadnjem času gotovo najbolj oblegani v tem belokranjskem mestu. Kako tudi ne, saj je na skupnosti prijavljenih več kot 530 iskalcev zaposlitve, poleg tega pa je tu še okoli 40 pripravnikov, katerih pripravništevno skupnost financira, a se po končani pripravniški dobi v veliki večini »vrnejo« na skupnost kot iskalci zaposlitve.

Skupaj torej na črnomaljsko skupnost za zaposlovanje »prikašča« okoli 570 iskalcev zaposlitve, v glavnem gre za mlade nezaposlene ljudi. Lani ob tem času je bilo na črnomaljski skupnosti prijavljenih 340 iskalcev zaposlitve, bo jijo pa se, da sedanjih 570 še ni končno letošnje število in da bo brezposelnih še več ljudi. Potreba po delavcih v črnomaljski občini je tako skorajda ni, še težje kot ženske pa zaposlitev dobijo moški.

Največ iskalcev zaposlitve, 141, ima končano poklicno šolo, tudi s končano srednjo šolo jih je precej — 78, z višjo šolo jih je 10, in to od učiteljice predmetnega pouka do zdravstvene delavke in inženirja, na zavodu pa so prijavljeni tudi trije z visoko izobrazbo, in to zdravnica, politolog in profesorica jezikov. O tem, kako huda stvar je vse več brezposelnih, govori tudi podatek, da je

pred nekaj leti v črnomaljski občini dobivalo denarno pomoč okoli 20 nezaposlenih ljudi, sedaj pa je takih že okoli 180.

Zato se tudi ni čuditi dobremu odzivu vabljenih na pogovor o opravljanju del v okviru programa javnih del v črnomaljski občini. Gre za čiščenje črnih smetišč v občini ter urejanje romskih naselij v Kanižarici in na Lokvah. Ta dela naj bi v glavnem opravljali na skupnosti za zaposlovanje prijavljeni Romi, začela pa naj bi se v kratkem. V občini imajo v okviru javnih del v mislih še dva programa, in sicer vzdrževanje lokalnih cest in pomoč na domu, a morajo za to dobiti odobritev iz republike.

BEGUNCI TUDI V KOČEVJU

KOČEVJE — Iz območja Vinkovcev na Hrvaškem je zaradi bojev prebignilo več družin, nekaj tudi na območje občine Kočevje. Uradno se niso prijavili kot begunci, ker so se nastanili kar pri sorodnikih. Vendar je občinski odbor RK zvedel zanje in jim namenil nekaj pomoči. Živila so darovali tudi zasebni prodajalci sadja in zelenjave.

ZAMENJAVA DUHOVNIKOV

OSILNICA — Na velike maše dan, 15. avgusta, pride vsako leto do zamenjave duhovnikov. Tako menjava bo letos tudi v osilniški fari. Dosedanji osilniški župnik Mihael Sušnik, ki je bil tu nad deset let, bo odšel v Moravce. Na njegovo mesto pa bo prišla mlajša moč, in sicer Franc Mrvar, ki je bil včasih kaplan v Kočevju.

IZVRŠNI SVET ŠE NEPOPOLN

KOČEVJE — Kočevski občinski izvršni svet je še vedno nepopoln. Minilo je že dobro leto od volitev. Od takrat je prvi občinski izvršni svet padel, ker ni bil popoln. Za novi izvršni svet, ki je tudi nepopoln, so že predlagani trije kandidati, da bi ga dopolnili. Ti kandidati so Vladimir Briški, inženir gradbeništva, rojen 1958, Miroslav Ferlin, višji upravni delavec, rojen 1953, in Meta Prelesnik, profesorica, rojena 1934. Volitve so bile napovedane na zadnji seji zborov občinske skupščine Kočevje, ki pa ni bila sklepčna. Predlagano je bilo, naj bi sejo ponovno sklicali za danes, 8. avgusta, a je kratka anketa pokazala, da spet ne bi bila sklepčna, ker je večina delegatov na dopustih. Tako se še ne ve, kdaj bo končno kočevski občinski izvršni svet popoln.

Negotovanje občanov

V banki zatrjujejo, da morajo zaračunavati storitve

ČRNO MELJ — Črnomaljski občani, ki so pripravili programe, s pomočjo katerih se potegujejo za denar za razvoj demografsko ogroženih območij, so se pritožili nad previsoko ceno, ki jo zaračunava za manjše in ekonomski upravičenosti teh investicij črnomaljska enota Dolenjske banke.

Medtem ko so spomladi za tovrstno mnenje odšli okrog dva tisočaka, pa jih sedaj velja že najmanj 6.000 din. Povrh tega so nekateri imeli precej stroškov z izdelavo programa, ne vedo pa, če bodo na koncu sploh dobili kakšen dinar z republike.

Jože Mrzljak, vodja enote Dolenjske banke v Črnomlju, je povedal, da se tu di pri njih zavedajo, da je znesek precej visok, vendar morajo vse svoje storitve zaračunavati, sicer si nakopljejo na glavno notranjo kontrolo. Res je tudi, da se je v zadnjem času tarifa banke za dajanje mnenj precej povečala, zaračunani znesek stranki pa je odvisen od predračunske vrednosti naložbe.

Tarifjo so določili v Dolenjski banki in v Črnomlju je pač ne morejo prikritojevati po svoje. Mrzljak je pojasnil še, da na republiko odločajo o programu na podlagi mnenja banke, zato morajo v banki narediti precej izračunov, utemeljitev in presojo o vsaki naložbi posebej, za kar porabijo veliko časa.

Vojno škodo bodo poravnali

Prizadetim ob agresiji na Medvedjeku

TREBNJE — Komisija za razdelitev republiških solidarnostnih sredstev oškodovancem ob sanaciji vojne škode v občini Trebnje je sestavila vrstni red delitve 3 milijonov din. Komisija predlaga, da oškodovancem v celoti povrnejo škodo na stanovanjskih hišah ter 30 odst. ocenjene vrednosti na gospodarskih poslopih in vozilih.

Franc Slapničar iz Malega Gabra 25 bo dobil 32.700 din za škodo na stanovanjski hiši in 8.615 din na gospodarskem poslopiju, Ana Slak iz Velikega Gabra 6 8.670 din za škodo na hiši, Franciška in Ludvik Rajer iz Velikega Gabra 6 b za škodo na hiši 72.861 din in za škodo na kmetijskih vozilih 7.500 din, Jože Vojščak iz Malega Gabra 1 za škodo na hiši 79.211 din in 5.064 din za škodo na gospodarskem poslopiju, Ana Jevnikar iz Malega Gabra 66.923 din za škodo na hiši, Ludvik Slak iz Velikega Gabra 4 za škodo na hiši 16.348 din in še 21.759 din za škodo na gospodarskem poslopiju in traktorju, Anton Kotar iz Velikega Gabra 20 za škodo na hiši 5.478 din in 430.521 din za škodo na gospodarskem poslopiju in kmetijskem vozilu, Tom Tratar iz Velikega Gabra 24 za škodo na hiši 5.328 din, Ludvik Strajnar iz Velikega Gabra 2 za škodo na hiši 1.926 din, Anton Rajer iz Velikega Gabra 6 b za škodo na hiši 7.874 din in 2.716 din za škodo na kozolcu, Franc Kozlevčar iz Velikega Gabra 38 za škodo na hiši 2.260 din, Jože Slak iz Velikega Gabra 6 a za škodo na hiši 13.871 din, Jože Zidar iz Velikega Gabra 16 pa bo dobil za škodo na stanovanjski hiši 5.144 din in 15.910 din za škodo na gospodarskem poslopiju.

Komisija je predlagala, da povrnejo 40 odst. škode TEM Catež za 2 vozili (160.000 din), Dani Mirna za avto (8.000 din) in obrtniku Ivanu Potokarju za Mirne za avto (72.000 din). Komisija je predlagala, naj bi škodo na vozilih OS Trebnje in Mokronog, na vozilu Jožeta Uhana z Vine Gorice ter na vozilih R 5 in Zastava 30 neznanih lastnikov, ki so bila angažirana po nalogu te-

ritorialne obrambe, škodo povrne TO. Komisija je seznanila trebanjsko vladotudi s podatkom, da so Kotarjevi iz Medvedjeka doslej prejeli 287.200 din neposredne pomoči. Namenski in smotrno trošenje republiške solidarnostne pomoči naj bi zagotovili s črpanjem sredstev prek zadruge. Da bi bila pomoč prizadetim bolj pregledna, bodo terjali še poročilo občinskega odbora Rdečega križa.

Desetina zemlje ni izboljšana

Analiza stanja na hidromelioracijskem območju Rakovniško polje

RAKOVNIK — Rakovniško polje je postalo predmet zanimanja širše javnosti, ko se je razvnela po našem reporižnem zapisu »Boj na Rakovniškem polju« ostra polemika, zlasti glede (ne)pravilnosti komasacijskih postopkov in tudi smotrnosti opravljene zložbe 332 ha zemljišč. Vedno občutljiva zadeva, kar komasacija nedvomno je, je prignala strasti tako daleč, da je bivši predsednik trebanjske vlade iskal pravico celo na sodišču, ker da mu je s komasacijo nezadovoljen kmet iz Brinja napravil neupravičene očitke, da se je on, kot predstavnik oblasti in hkrati eden izmed »udeležencev« komasacije, okoristil s svojo funkcijo oz. položajem.

Pa pustimo vnmear sodne zdrahe, saj smo tudi o izidu te pravde že pisali, in si sploh oglejmo, kako je občinska komisija za analizo stanja za hidromelioracijsko območje Rakovniško polje, ki jo je imenoval trebanjski sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo marca letos, opravila svoje delo. Sklep o imenovanju te komisije, ki jo je vodil inž. Alojz Metelko, so pravzaprav sprejeli že novembra lani na občinski skupščini po živačni obravnavi različnih zagat pri izgradnji in vzdrževanju hidrosistemov. V komisiji so bili predstavniki investitorja, inšpekcije, kmečke zveze, izvajalca del (VGP Novo mesto) in drugi. K delu komisije so povabili tudi oba nadzorna, ki sta nadzirala dela na Rakovniškem polju, žal pa sta nadzorna in izvajalci del slabo sodelovali s komisijo.

Na terenskem ogledu območja Zalog, ki meri približno 40 ha, je komisija

ocenila, da je desetina površin v slabem stanju. Nekvalitetna je bila izravnava terena ob melioracijskih jarkih, zato voda zastaja v vidnih depresijah, čeprav je tik pod površino položena drenažna cev. Komisija je izrazila dvom, da je filtrski material položen na celi dolžini drenaže. Potok Busenk je v tem delu zaraščan, ker upravljavec VGP Novo mesto ni izvedel potrebnih del. Na območju Busenka med cesto in železnico v bližini gostilne Javornik je zamocvirjenih približno 6000 m². Vzrok je slabo izveden propust pod železnico, ki je previsok. Busenk je v tem delu gostozaraščan z grmičevjem. Dolvodno ob Busenku v bližini table LD je površina v izmeri 1000 m² neobdelana, čeprav za obdelavo ni ovir, ker gre za suho površino.

Na Brinjskem polju ob poti od Alfonza Jakija v smeri domačije Livk je

»Vse se da popraviti«

ČRNO MELJ — Tisti časi, ko je šla obrabljena ali malo strgana šolska torba v smetnjak in ko so ponošeno usnjeno jakno ali tako, ki je prišla iz mode, zavrgli, so za lep čas minili. Ljudje morajo gledati na vsak dinar. To iz lastne izkušnje ve tudi Albina Butala iz Črnomlja, ki je pred časom doma v Nazorjevi ulici v Loki odprla delavnico za izdelavo in popravilo usnjene galanterije.

dve. « Albina pa tudi sama dela ženske usnjene torbe, naj bo po krojih iz tujih revij, najraje pa po naročilu in želji stranke.

Albina Butala

»Boj gre za popravilo, kot pa izdelavo novih stvari,« je povedala prijazna in zgovorna Albina. »Ljudje prinesejo v popravilo vse, od šolskih nahrtnikov do strgane usnjene jakne, in vse se da popraviti.« Albina je prej več let delala v črnomaljski Planini, kjer izdelujejo obutev, tako da delo z usnjem dobro pozna, poleg tega pa ima za to tudi smisel in veselje. »Iz stare, za marsikoga nerabne usnjene jakne se da narediti izvrstna ženska torba, včasih s kakšnimi mojimi dodatki celo

Zadnjič so ji prinesli v popravilo dve res močno izdelani šolski torbi, skoraj nanovo ju je bilo treba narediti. »Ko sem delo končala, sem napisala račun za 450 dinarjev. Zvečer ob gledanju televizije pa mi to ni dalo miru. Če so mi prinesli to v popravilo, gotovo nimajo denarja za novi, imajo vsaj dva šoloobvezna otroka, mi je rjopilo po glavi.« In je šla, račun strgala in napisala novega, nižjega, čeprav za svoje delo potem ni dobila tako reko nič. Seveda tako zgodba, ko je treba plačati dajatve, ne šteje. A. B.

Zaplenili skladišče Inlesa

Inles ob prvo od petih prodajnih skladišč, ki jih ima v Srbiji — Zaplembo bodo izpodbijali

RIBNICA — Industrija stavbnega pohištva Inles iz Ribnice ima na območju Jugoslavije 14 prodajnih skladišč, od tega 5 na območju Srbije. Prav v Srbiji pa so jim pred kratkim zaplenili prvo skladišče, in sicer skladišče v Lazarevcu. V Inlesu ocenjujejo, da je zaplenjeno premoženje vred-

no okoli 500.000 DEM, k temu pa je treba prišteti še zaloge v skladišču in terjatve, ki znašajo nadaljnjih 6 milijonov din.

Zaplembo sta pojasnila v.d. direktorja Marketinga Inlesa Marjan Hočevar in vodja pravnega oddelka Inlesa Tomaž Kumelj. Povedala sta, da so pred kratkim dobili obvestilo, da se je prodajno skladišče v Lazarevcu odclopilo in prerregistriralo v samostojno podjetje d.o.o., za ustanovitev katerega je vsak od 8 zaposlenih prispeval po 8.000 din, ostali del lastnine pa je vložek Srbije, čeprav je dejansko Inlesova. Zanimivo je, da je bilo vse to izpeljano v 24 urah.

O vsem tem so obvestili slovensko ministristvo za industrijo in zvedeli, da sta se ministristvi Srbije in Slovenije o tem že pogovarjali in da je srbska stran zagotovila, »da se bodo zavzemali za spoštovanje pravnega reda in lastnine«. Tako se bodo dogovarjali s tem srbskim ministristvom, vzporedno pa bodo zaradi odvzema skladišča sprožili ustrezne tožbe ter uporabili vsa pravna sredstva.

V Srbiji imajo pet prodajnih skladišč, ki so po ceni vredna 3,55 milijona DEM, v njih pa je 39 zaposlenih. Z zaplembo so začeli v Vojvodini, v ostali Srbiji pa še ne. Iščejo drugačne oblike organiziranja in poslovanja teh skladišč. J. PRIMC

skušamo prilagajati novim razmeram, saj bi bilo škoda opustiti sovjetski trg, ki ga imamo dokaj raziskanega in sklenjene precej pogodb za izvoz,« pravi F. Prelesnik.

Kljub tem in drugim težavam, katerih pa še ne bo tako kmalu konec, računajo, da bo Riko uspešno posloval. Bodočnost gradijo predvsem na novih proizvodih, ki jih imajo razvitih kar precej. Kateri proizvodi so to, naj bo poslovna skrivnost. J. PRIMC

STANARINE VIŠJE

TREBNJE — Trebanjski izvršni svet je sklenil, da se s 1. septembrom povišajo stanarine za 30 odstotkov. Sprva so nameravali povečati stanarine za 20 odstotkov s 1. avgustom. Ker pa so ugotovili, da stanarine vse bolj zastajajo za ekonomskimi, kar postavlja stanovalce v družbenih stanovanjih v privilegiran položaj glede na lastnike stanovanjskih hiš, vse težje pa je tudi vzdrževanje stanovanjskega fonda, so se odločili zaenkrat za tolikšno povečanje, do konca leta pa je pričakovati nove podražitve.

Osramočena slovenska zastava

Praporščak KO ZB Mokronog na pogrebu zoper slovensko zastavo

MOKRONOG — Nekateri posamezniki iz mokronoške borčevske organizacije si zelo samovoljno tolmačijo občinski odlok o pogrebnem redu in svečanostih. Tak vtis so lahko dobili pogrebniki na pogrebu partizanske matere v soboto, 3. avgusta, ob 15. uri na Belem Griču oz. Sv. Križu pri Mokronogu.

Praporščak KO ZB Mokronog namreč ni dovolil, da bi ob dveh borčevskih praporih mladenci na pogrebu nosil še novo slovensko zastavo. To je moral odložiti za plot. Ko je to opazil občinski odbornik Marjan Dolenshek iz Dolenjih Lakanic, ki je bil bolj na repu spreveda, je ostro nasprotoval takemu zapostavljanju in sramočenju nove zastave države Slovenije.

V mučnem položaju na robu incidenta je Dolenshek le dosegel, da je tudi slovenska zastava pospremila pokojnico, a ljudje so bili zaradi takega omalovaževanja simbola slovenske državnosti užaljeni in prizadeti. Dolenshek je o incidentu obvestil podpredsednico trebanjske vlade Majdo Ivanov in notranjega ministra Nika Vranešiča, na sestanku z obema funkcionarjema pa se je zavzel za javno opozorilo o tem nesprejemljivem kršenju občinskega odloka, ki naj bi bilo učinkovitejše od dolgotrajnega upravnopravnega postopka.

vprašljivo delovanje drenaže na površini 2000 m². Komisija meni, da je to zemljišče primerno le za travnik. Zemljišče na kompleksu Digelec v izmeri 2000 m² je slabše zaradi vprašljivo položenih drepov, predvsem zaradi smeri polaganja. Še vedno pa je na območju

• Komisija je predlagala tudi vrsto ukrepov za sanacijo. Za zagostitev drenov bi bilo treba zagotoviti približno 500.000 din, ker pa tega denarja ni, predlagajo delno sanacijo najbolj kritičnih predelov Zalog, brezjin Busenka, Brinjskega polja, Podgoriških njiv in Podrakovnika. Za to naj bi zadoščalo 150.000 din. Komisija je ugotovila, da je bila naložba navkljub navedenim in drugim pomankljivostim upravičena, saj na kompleksu 332 ha velike večine zemljišč (88 odst.) melioracijski sistem ustrezno deluje, površine so ustrezno obdelane in temu primerni tudi pridelki. Trebanjska vlada pa je predlagala, naj bi proučili možnosti postopne sanacije še preostalih 26 ha.

Brinja 1500 m² neobdelanega, zaplemljenega zemljišča. P. P.

Premalo denarja in preveč ljudi

Prekinitev dela v Sigmatu v Brestanici — Plače, regres, presežni delavci in lastnina kot žgoča Sigmatova vprašanja — Patentirajo — Dinar na dva dinarja

BRESTANICA — Novoles Sigmat iz Brestanice proda na t. i. jugoslovanskem trgu za dobro četrtino manj, kot je še pred tremi ali štirimi meseci in ta upad je za omenjeno družbo že hud problem. Polovico blaga dobiva plačanega z robo drugih proizvajalcev in tolikšna kompenzacija mu nalaga obilo nepredvidene dela.

V takih razmerah Sigmatu zmanjkuje denarja celo za plače in to je eden od vzrokov, zaradi katerih so delavci v začetku avgusta za štiri dni nehali delati. Prekipelo jim je, ker do 29. julija niso dobili junjskih osebnih dohodkov, dan pozneje pa ne regresa, ki so ga tudi zahtevali. Do prekinitve dela je pripeljala, kot kažejo izražene stavkovne zahteve,

tudi to, da ima Sigmat preveč delavcev, ne pa tudi odgovora, kaj bo s presežnimi.

● o Pri poslovnih stikih s tujino ima Sigmat težave, ker njegovim tujim dobaviteljem slovenske banke plačujejo blago za zamudo. Sigmat po besedah Gajskega nakazuje denar banki redno.

● o Sigmat ostaja pri sedanjem programu, tj. pri izdelavi gradbene in cestne opreme ter opreme za površinsko zaščito. Izvorno zanimiv izdelek se jim zdi predvsem motor, 1990. leta nagradjen na bruselskem inovacijskem sejmu. Kmalu ga bodo patentirali. Sigmat bo očitno na trgu skušal premisljeno prodati čim več, ker bi utegnil dobiti kaj zraven k izkupičku. Novolesov direktor Milan Bajželj je namreč obljubil sigmatovcem en dinar dodatka na vsaka dva dinarja Sigmatove realizacije.

Z enim od vprašanj, še posebej žgočih med stavko, pa so delavci zahtevali jasen odgovor o lastnini v Sigmatovih obratih v Brestanici in Velikem Podlo-

gu. Prekinitev se je končala brez velikih obljub. Delavci so odšli na delo, firma pa se je obvezala, da bo do 15. avgusta izplačala osebne dohodke in pred juljskimi plačami tudi regres. Če bi se stavka končala drugače, bi to mogoče pomenilo Sigmatov zlom, ker ob stoječi proizvodnji ne bi bilo niti sedanjega sicer skromnega zaslužka.

Z omenjenim sporazumom niso spodrezali korenin nezadovoljstva. Nekaj delavcev je v firmi preveč, kar je postalo posebej hud problem, ko je Sigmat dobil nazaj 50 presežnih delavcev. Ti so bili nekaj časa po reorganizaciji vpisani v krovniki firmi Novoles, pred kakšnega leta pa so jih »preknjižili« v Sigmat. Dela zanje Sigmat nima, prav tako pa ne denarja za njihove osebne dohodke ne za odpravnino, ob taki zadregi pa so nezadovoljni malodane vsi v tovarni.

Sodeč po pojasnilu Sigmatovega direktorja Janeza Gajskega je v firmi dela za približno četrtino od sedanjih stotih delavcev, zato bo družba verjetno gladila nastale razpoke v notranjih odnosih tudi z odpravninami. Ker pa za te ni denarja, bi jih izplačevali ob soglasju presežnih delavcev tudi v materialu. O lastnini, kot rečeno tudi prečem vprašanju, se Novoles Sigmat iz Brestanice očitno ne bo mogel odločiti brez krovne firme Novoles p.o., ki ima dejansko v rokah Sigmatovo premoženje.

M. LUZAR

ODPRLI BODO OBNOVLJENO CERKEV

RAKA — Gradbeni odbor pod vodstvom Janeza Bajca iz Dolenje vasi pri Raki je zaključil obnovo dela v cerkvi sv. Neže na Vrhu pri Raki. Cerkev so obnovili zunaj in znotraj, tako da je videti kot nova. Slovesna otvoritev, na katero vabijo krajanje od blizu in daleč, bo v nedeljo, 18. avgusta, ob 14. uri, opravil pa jo bo novomeški prost ž. Jožef Lap.

NOVA PLOŠČA

KRŠKO — Krški organizator plesnega in glasbenega dogajanja, plesni učitelj Dušan Vodlan, je tudi menadzer projekta, produkcije maks singl gramofonske plošče. Stanka Macur je v Rogatcu pri Bontonu posnela štiri skladbe v house rap izvedbi. Avtor glasbe je Roman Abram, besedilo pa je napisal Silvo Mavsar. 2. septembra bo Vodlan nesel posnetke v Milano zaradi izdelave matrice.

65 MILIJONOV ŠKODE SEVNIŠKE KOPITARNE

SEVNICA — Anton Polutnik, v sevniški M — Kopitarni zadolžen za stike z javnostjo, je povedal, da je podjetje zaradi agresije na Slovenijo utrpelo 8,1 milijona din neposredne škode, ker niso prodali že pripravljene robe, za 1,2 milijona din je bilo škode zaradi manjše intenzivnosti pri delu, zaradi izpada nabave surovin pa bo škode za 2,6 milijona. Kopitarna je zaradi blokade plačil na jugoslovanskem tržišču ob 18,3 milijona dinarjev. Ocenjujejo, da se jim bo zmanjšal celoten prihodek za 35 milijonov zaradi skrčenega trga. Vse te škode in izpadi dohodka znesejo okrog 65 milijonov din, brez tega denarja pa v tem najstarejšem sevniškem kolektivu ne bodo mogli zagotavljati socialne varnosti vsem delavcem, zato že v avgustu načrtujejo nadaljnje prisilne dopuste in zaostritev delovne discipline.

Samostojna SLOVENIJA 1991

Prihodnost ima le zdrav način pridelave hrane

Pri Mlakarjevih na Studencu

STUDENEC — »Ljudem ne priporočam ničesar, o čemer se ne bi sam prepiral, da je dobro. Jaz nisem za prekomerno uporabo zdravilnih sredstev v kmetijstvu, kajti zdrava hrana bo imela vse večjo vlogo v ceno,« pravi Mitja Mlakar,

poslovodja trgovine sevniške kmečke zadruge na Studencu.

Z ženo Marijo, prav tako trgovko, s 15-letnim sinom Primožem in z 9-letno hčerko Matejo, Mitja ne zamudi nobene priložnosti, da se ne bi posvetil 75 arom sadovnjaka. Najstarejši nasad jablan šteje 5 let, drugi jih ima dobrih 3, najmlajši pa ima le eno leto. V teh so zastopane sorte idared, jonagold, zlati delišes, gloster in elstar, tako da lahko Mlakarjevi trgu tako rekoč ob vsakem času nekaj ponudijo. Na račun sadovnjaka Mlakarjevi vse bolj krčijo 30 arov vinograda, ki je tudi za ograjo, postavljeno zaradi divjadi, pa tudi za jagodičevje, nekaj tako značilno za studenški predel sevniške občine, je vse manj zanimanja. Kajti za jagodičevje je treba veliko pridnih rok, pravega pridelka in denarja pa v zadnjih letih ni dosti.

»Integralni način pridelave hrane je nujna za vsakega sadjarja, če hoče že naslednje leto sploh kaj prodati. Jaz bom letos skropil 15 ali 16-krat. Letos je bilo veliko vlage, za nameček pa je še mraz naredil v sadovnjaku za 40 odstotkov škode, v vinogradu pa bomo zaradi tega kar ob trideset pridelka. Zavarovano imamo kar dobro in moram reči, da je bila zavarovalnica Triglav vsaj doslej kar korektna. Nasade skropim zvečer ob povečani vlažnosti zraka, zato in še zaradi tega, ker smo nabavili škroplilnico s finimi šobami, je poraba škropiv kar štirikrat manjša kot poprej. Da o prihranku časa niti ne govorim!« pripoveduje Mitja Mlakar s Studenca.

P. P.

ZDRAVA HRANA — Mlakarjev Primož (na levi ob očetu Mitji) je sam naredil valilnice za sinca. Na hektar sadovnjaka mora biti 5 do 6 valilnic za sinca, te koristne pije pa v mnogočem pripomorejo (s pobiranjem raznih žuželk, črvov in gosenc) k zdravemu t. i. integralnemu načinu pridelave hrane. (Foto: P. P.)

DRUŽBA IZ DOMA — Videti je, kot bi ženske, ki so na sliki, pele. Pesmi sicer ni bilo, ampak že nasmeh jim razodeva počuje srce. O žalosti, ki ji ob samotnih uricah pot v domske duše najbrž ni zaprta, morda kdaj drugič. (Foto: M. Luzar)

Če ne bo vojne, bo že kako

Prijeten pogovor v upokojenskem domu v Brežicah — Čas teče, »kot bi ga vrgel« — Zapojejo, da je kaj

BREŽICE — Ni nujno, da je na večeru smešnic, človek lahko posluša šale tudi sredi običajnega avgustovskega popoldneva. Točno to smo doživeli ob slučajnem kratkem obisku pred dnevi v brežiškem domu upokojencev. Jana, Fanika, Pepca in Tončka, ki so pozneje dobile za družbo še zgovorno Terezijo, Rezko, so povedale malo o sedanjih dnevih v domu in malo o prejšnjih letih. Podobno zgovorni kot one so brez skrbi tudi drugi v tej hiši na robu mesta, ampak v naključnem srečanju je stekel pogovor z njimi.

Janinih 8 let in Fanikini 3 tedni bivanja v domu povedo, da se to zbirališče malce pozabljenih in pozabljenih lju-

di polni že lep čas in da to še traja. Življenje tu gre malce po svoje, ampak stanovalci te hiše se mu ne dajo. »Odkar sem na recepciji,« pravi na primer Jana, »mi čas posebno hitro teče. Imam zmeraj krog ljudi ob sebi, med ljudmi sem in mi ni dolgčas.« Čas tako ali tako hitro teče. »Kot bi ga vrgel, gre,« se zdi Tončki.

V enem samem popoldnevu, kot je bil tale s prijeten pogovorom med rožami v domski veži, se lahko požene mimo radovednih ušes cela jata besed o preteklih časih in tako lahko zveš dosti tudi o preteklih časih. Režka, ena od žensk je s tako obilico besed povedala, da je imela rada življenje in da je skupaj z domačimi premagala stiske nemškega taborišča. Pri tem je, ko je bila za to priložnost, tudi nekaj prav žalostnih razdrila, da bi gospodu župniku nemara postalo malo nerodno.

Na splošno pa gospoda te ženske dosti spoštujejo. Vsak prvi petek pride župnik, večinoma menda Milan Kšela, v dom. Drugače pa gre ob večerih k maši v samo cerkev. Ko malo pomoliš, se malo pomiriš. V cerkvi tudi zapojejo, »ko sto hudirjev«, so pripovedovale ženske, medtem ko so sedele v udobnih pletenih naslonjačih, se pravi skoraj tako udobno kot je Jana sedela pri malici v travi, ko je še okopavala peso pri Divjakovih in drugod.

Kar pa zadeva petje, tu ne štedijo glasov. V domu praznujejo rojstne dneve in takrat pojejo. Pojejo tudi drugače. Kadar ni vojne seveda, zakaj ko so okrog Brežic pokale puške, so domski pevci in pevci umolknil. Takrat ni bilo veselja, drugače pa je v domu lepo, pravijo. »Samo da ni vojne,« pravi z jidom ob teh grenkih spominih, »samo da je mir.« Drugo se bo menda že uredilo. Bo pa sestra Esma pomagala, saj je prijazna, kot je vse osebe v domu.

MARTIN LUZAR

Vprašajo naj tudi o odlagališču

Krško razpoloženje v zvezi z jedrsko elektrarno se je spremenilo — Javna razprava o skladišču — Republiška skupščina naj celovito razpravlja o NEK

KRŠKO — Potem ko je krška jedrska elektrarna v zadnjem času pritegnila v javnosti precej pozornosti, se je pokazalo, da Krčani na ta objekt gledajo drugače kot v preteklosti. Nuklearna se jim vse bolj zdi nevaren objekt, ki ga za povrh tudi ni mogoče povsem zavarovati pred diverzijami.

Če to prevladujoče javno stališče, lahko samo predpostavljamo, nedavni skupni sestanki krškega predsedstva in izvršnega sveta pa je že nakazal, da so Krčani in okoličani o tem prepričani. To bi lahko imelo v prihodnosti veliko težo, zlasti zaradi tega, ker naj bi v Krškem izvedli javno razpravo o povečanju začasnega skladišča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov od nuklearni.

VINOGRADNIŠKO SREČANJE

CERKLJE OB KRKI — Tukajšnja podružnica Društva vinogradnikov Dolenjske bo pripravila v nedeljo ob 16. uri na Vinjem Vrhu pri Alojzu Kodriču tradicionalno srečanje. Podelili bodo diplome in priznanja, potlej bo na vrsti zabavni del. Organizatorji vabijo na srečanje tudi vinogradnike z drugih območij in druge občane.

Javna razprava najverjetneje bo, saj je tak tudi najnovejši skupni sklep predsedstva in vlade v Krškem.

Toda kakšno težo bi lahko imele krške besede, izrečene v taki javni razpravi? O jedrski je brezpredmetno razpravljati na občinski ravni. NE Krško je nacionalni problem. Najverjetneje pa bodo usodo krške nuklearne določili meddržavni stiki. To je le del vprašanj in predpostavk, ki so te dni v obtoku v Krškem. Na skupni seji predsedstva in vlade so spričo takih mnenj naslovlili zahtevek na slovensko skupščino, naj le-ta razpravlja o celotni problematiki jedrske elektrarne krško. Če bo parlament v to privolil, bo Krčanom in okoličanom, hkrati pa tudi Sloveniji v celoti,

tj. jasneje, ali bo jedrska elektrarna Krško še naprej energetski objekt ali pa jo bodo do leta 1995 zaprli. Parlamentarna razprava bo verjetno vsebovala, če naj bo skladno s krško zahtevo celovito.

● V zvezi z nadaljnjim obratovanjem JE Krško bi se lahko Slovenija odločala na referendumu; tako predvidevajo nekateri politični krogi. Toda ni vseeno, kaj bi ljudi na referendumu vprašali, menijo v vodstvu krške občine. Ni dovolj, če ljudje izglasujejo zaprtje elektrarne, pri tem pa bi ostalo odprto vprašanje, kje bo končno odlagališče RAO.

vita, tudi končno odlagališče radioaktivnih odpadkov. Kot je videti in slišati sedaj, so tako na Hrvaškem kot v Sloveniji priprave na gradnjo tega odlagališča zastale.

L. M.

Z novimi prijemi do kupcev

V sevniški M — Kopitarni skušajo zadržati jugoslovanski trg

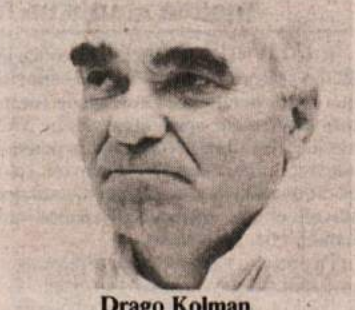
SEVNICA — Kljub temu da sta zadnja vojna in osamosvajanje Slovenije še bolj otežila poslovanje z južnimi republikami, si v sevniški M — Kopitarni d.o.o. prizadevajo ohraniti tržišča, kjer so v zadnjem času prodajali še blizu polovico svoje proizvodnje, predvsem kopit in obutev za prosti čas.

Po besedah vodje komercialnega sektorja Draga Kolmana veliko pozornost posvečajo razvoju izdelkov, kajti pred leti so prodali jugoslovanski obutveni industriji mesečno tudi več kot 20.000 parov kopit, zdaj jih naredijo štirikrat manj. Zato je bila pravilna odločitev za program obutve za prosti čas, ki že nadomešča precejšen izpad dohodka iz poprejšnjega železnega reoportarja oz. proizvodnega programa Kopitarne. Toda tudi pri tej obutvi spoznavajo, da je za vse zahtevnejše

»V sodelovanju s celjskima tovarnoma, s Toprom in z Metko, smo že pripravili skupne modne revije. Radi bi

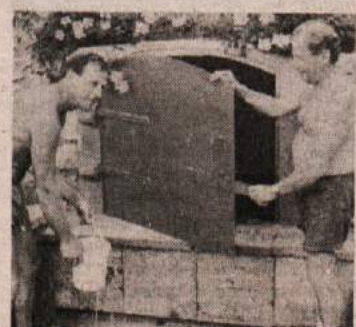
Kopitarna ima za vso svojo obutev ateste od Zavoda za varstvo pri delu, kar priča, da je ta obutev primerna in udobna za gostinstvo, frizerske salone, pekarno in prehrabno ter drugo lahko industrijo. Vsaj ti atesti jim nekoliko lajšajo poslovanje v Srbijo, ker na to nekaj dajo. V beogradski občini Stari grad, kjer so imeli na Kosovski 1 doslej svojo prodajalno, je Kopitarna ustanovila podjetje Bio — hit d.o.o., ki naj bi skrbelo za prodajo obutve za prosti čas, pa tudi za kooperacijsko proizvodnjo in prodajo ortopedске obutve po individualnih zahtevah.

P. P.

Drago Kolman

našli skupni jezik za tako obliko ekonomske propagande tudi s sevniškima podjetjema Jutranjko in Lisco. Potrošniki bi tako lahko dobili celovito ponudbo na enem mestu, od obutve za prosti čas, do otroške konfekcije in kopalke, »je povedal Kolman. Pravi, da bodo v drugi polovici septembra spet pripravili promocijo svojih izdelkov, podobno tisti lani v Rogaški Slatini, le da bo tokrat v čateških Termah. Med nove prijeme spada tudi ta, da so opremili s posebnimi coklami svetovnega prvaka — YU vaterpolo reprezentanco, za agenta, kakor zdaj imenujejo svoje zastopnike oz. trgovske potnike na terenu, pa so pridobili celo bivšega trenerja te reprezentance.

OBNOVA VODNJAKA — V Dolenjem Bošanju je skupina krajanov na pobudo Cirila Udovca (na sliki levi) na parceli Staneta Marolta (na desni) lito obnovila več kot 200 let star, opuščen in zanemarjen vodnjak. Od tega vodnjaka, ki ne presuši niti ob najhujši suši, bi lahko imelo korist vsaj kakšnih 20 gospodinjstev. Z delom in materialom so se poleg že omenjene dvojice izkazali še Borut Vrtošek, Franc Erjavec, Alojz Mlakar, Tomo Samardžija in boštanjski obrtnik Jure Šlogar. (Foto: P. Perc)

NESNAGA ZMAGUJE — Kostak Krško bo predvidoma odvažal smeti s širšega območja kot sedaj, ko komunalni delavci pobirajo smeti samo po naselijih mestnega značaja. Kraj, ki prav ključ smetarski voz s pridno ekolo, je Brestanica. Tako rekoč pred njeno »mestnimi vrati« nastaja kup nesnag, ki ga kaže fotografija. Obilen in pesten je, tako da je pred njim že popustila tudi narava s svojo neustavljivo silo razkrajanja. (Foto: M. Luzar)

Sevniški paberki

PRIZNANJE — Krajevna skupnost Moše Pijadeja v beogradski občini Stari grad je 27. junija letos sklenila, da podeli priznanje firmi Bio — hit za najlepšo izdelavo. Po sklepu registraške sodišča in na podlagi priporočila komisije za vrednotenje izdelavo Bio — hit d.o.o. za živila, še ne moremo poročati, je pa zanimivo, da so v sevniški Kopitarni zadovoljni z v.d. direktorjem podjetja Slobodanom Vukosavljevičem, ki je v firmi zaposlen še ob treh bivših prodajalcih iz Kopitarnine beogradske prodajalne.

POHVALA — Cestarji so pogosto na tapeti tudi manj kritičnih občanov. Naj jih tokrat pohvalimo, ker so Novomeščani držalji obljubo in so se res pojavili na Prešni Loki, kjer je neurje močno poškodovalo cesto.

PRITLEHNO — Neznaneč je na prometni znak, ki omejuje hitrost vožnje na 40 km na uro (znak stoji pri mostu čez Drožanjski potok ob odcepu za drevored v Cesto na grad), napisal grafit »Srbe na vrbe«. Kakorkoli že je pri nas lahko upravičen bes na srbskoslavo armado in neznanec, ki se v svoji nemoči in primitivnosti lotevajo terorističnih akcij na slovenskem ozemlju, se ne bi smeli spuščati na tak prihlehen raven. Če že zaradi tega ne, ker verjamemo, da je med nami večina poštenih državljanov iz drugih republik, ki jih tak odnos globoko žali in zastrašuje, pa vsaj zaradi občee omike.

Slovenija Moja dežela.

kultura in izobraževanje

Tri četrte vse študij srednješolcem

V devetih »naših« občinah je 8.000 študentov

Slovenija je imela ob koncu minulega leta nekaj manj kot 68.000 študentov. Število študentov se je v primerjavi z letom prej precej zmanjšalo, za dobrih šest odstotkov. Porušilo se je tudi razmerje med kadrovskimi študenti in študenti iz združenih sredstev, in sicer v korist slednjih. Lani je bilo nad 38.700 študentov ali 57 odst. vseh študentov iz združenih sredstev, število tovrstnih študentov pa se še povečuje.

Nekaj manj kot 50.500 vseh študentov ali dobrih 74 odst. so dobivali srednješolski. Preostalih 17.500 študentov je bilo razdeljenih tako: nekaj več kot 10.700 so jih prejemale študente na fakultetah, dobrih 5.500 študente na prvostopenjskih fakultetah in višjih šolah, slabih 900 pa študente na visokih šolah. Študente na umetniških akademijah so dobivali 316 študentov, kar je izredno malo. Sedem občin nima nobene študente na umetniških akademijah in med temi je tudi Ribnica.

Na območju, ki ga stalno pokriva Dolenjski list, so ob polletju minulega šolskega leta šteli 8.077 študentov. Po občinah je stanje tako: občina Novo mesto je imela 2.086 študentov ali največ med vsemi v dolenjski in posavski regiji, Krško 1.190, Brežice 909, Sevnica 905, Kočevje 736, Črnomelj 675, Trebnje 648, Ribnica 553 in Metlika 377. Tudi za to območje veljajo enaka razmerja pri vrstnih in razporejanju študentov kot za Slovenijo, nekoliko drugače je le v posameznih občinah.

Poslovna šola — ob delu

Dveletni višješolski študij bo ljubljanska Ekonomska fakulteta izvajala tudi na delavskih univerzah v Kočevju in Krškem, če bo dovolj kandidatov

Nemajhen del študentske populacije po končani srednji šoli ni zainteresiran za visokošolski študij, si pa vseeno želi pridobiti strokovna znanja za delo v posameznih poslovnih funkcijah podjetij na višji ravni organiziranja in vodenja. Poleg tega se tudi že zaposleni in podjetji, zavodnih in ustanovnih odločajo za pridobitev novih poslovno strokovnih znanj s študijem ob delu. Ob takšnih ugotovitvah se je Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani odločila, da ob radikalni spremembi celotnega študijskega programa uvede poleg enoletnega štiri letnega visokošolskega študija še poseben dveletni višješolski študij na novi poslovni šoli.

Poslovna šola vsebuje zaključen višješolski program in omogoča pridobitev strokovnih znanj, potrebnih za uspešno delovanje v tržnem gospodarstvu. Še posebej je primerna za študij ob delu, saj omogoča, da študente ob že pridobljenih praktičnih izkušnjah osvojijo še ustrezno strokovno in teoretično znanje za uspešnejše opravljanje svojih delovnih nalog. Kaže opozoriti, da je študij na poslovni šoli namenjen tudi diplomantom drugih strok, ne samo ekonomske, tako npr. strojne, gradbene, elektro pa tudi filozofske, pedagoške ipd., skratka, tistim, ki so že vodstveni ali vodilni delavci, a imajo premalo znanja za razreševanje ekonomske, poslovne in organizacijske problematike.

Na poslovni šoli, ki je ekonomsko-poslovno usmerjena in je na njej moč pridobiti 6. stopnjo izobraževanja, so za zdaj možne tri študijske smeri: znanje-trgovinsko-komercialna, finančno-računovodska in poslovno-informacijska. Z diplomom pridobijo kandidati strokovni naziv ekonomist (smeri, na kateri končajo študij). V študij te šole se lahko vpíše neposredno vsakdo, ki je dokončal katerokoli štiri letno srednjo šolo in si pridobil 5. stopnjo izobrazbe. Kdor pa ni končal 5. stopnje, mora pred vpisom opraviti diferencialne izpite (iz petih predmetov).

Na poslovno šolo se bo moč vpisati in študirati kot redni študent ali kot študent ob delu, kar pomeni, da bo razlika med obema načinoma študija in tudi pri pogojih za napredovanje v višji letnik. Za študente ob delu je to urejeno tako, da bo potekal študij kontinuirano

vse do diplome in bo moč iti v drugi letnik brez vseh opravljenih izpitov prvega letnika. Za redne študente pa to seveda ne velja.

Študij ob delu na poslovni šoli je organiziran v Ljubljani na sedežu Ekonomske fakultete, zunaj Ljubljane pa na delavskih univerzah in to v šestih krajih, med temi tudi v Kočevju in Krškem. V Kočevju bo program poslovne šole torej izvajala Delavska univerza Jože Šušteršič na Trgu zborna odposlancev 30, v Krškem pa Delavska univerza na Cesti krških žrtev 15. Vpis v 1. letnik študija ob delu bo v začetku septembra, medtem ko naj bi se izobraževanje začelo v prvi polovici septembra. Vse podrobne informacije v zvezi s študijem, tudi glede šolnine, dobijo kandidati vsak na svoji delavski univerzi, pač na tisti, ki bodo izvajale omenjeni študij.

Seveda bo študij na delavskih univerzah možen, če bo zanj dovolj kandidatov. V Krškem so že objavili, da bodo študij na poslovni šoli uvedli, če se bo vanj vpisalo (do 1. septembra) vsaj 40 kandidatov. Kolikšno najmanjše število vpisanih študentov je pogoj za študij ob delu v Kočevju, pa ta trenutek še ne vemo. Kot rečeno, možnost je lepa in je ne kaže zametati.

Literarna šola letos v Piranu

Zanimiv program, predavatelji pa ugledni ustvarjalci

LJUBLJANA — Študentska organizacija Univerze v Ljubljani (na Kersnikovi 4) že sprejema (do vključno jutri, 16. avgusta) predprijave za poletno literarno šolo, tako imenovano literarno delavnico, ki bo letos od 19. do 22. septembra v Piranu. Prijavitelji bodo podrobnejši program za to izobraževanje in vsa nujna obvestila prejeli do 30. avgusta. Znano pa je že, s čim se bodo ukvarjali udeleženci. Bosta dve temi: uredniška kreativna delavnica in pesniška kreativna delavnica. Prvo bo vodil pisatelj Andrej Blatnik, urednik založbe Kmečki glas in edicije Aleph, drugo pa pesnik Boris A. Novak, predavatelj kreativnega pisanja v Chatanooigi (ZDA). Kot predavatelji bodo sodelovali Matej Bogataj, Igor Bratož, Aleš Debeljak, Milan Dekleva in Miha Zadnikar, in sicer bodo govorili o različnih vrstah in oblikah šol kreativnega pisanja, publicističnih žanrih in stilih, o tem, kako nastane zgodba in drugem ter seveda tudi o lastnih izkušnjah. Obeta se torej res zanimiva šola in bržkone bo med letošnjimi udeleženci tudi kakšen dolenjski besedni ustvarjalec začetnik. Vsaj na letošnjem območnem srečanju literarnih začetnikov v Novem mestu so se nekateri zanimali za to obliko izobraževanja.

Do znanja prek tečajev

Organizirala jih bo Delavska univerza v Krškem

KRŠKO — Delavska univerza v Krškem se je tudi v novi izobraževalni sezoni pripravljena odzvati potrebam Posavcev po znanju in organizirati vrsto najrazličnejših tečajev, in to vseh treh posavskih občinah. Interesenti se lahko prijavijo v tečaje tujih jezikov (angleščine, nemščine, italijanščine, francoščine), za voznike motornih vozil B kategorije, za voznike vilicarja, za inštruktorje vožnje (B kategorije), za upravljalce lahke in težke gradbene mehanizacije, za strojnike plinskih naprav in centralnega ogrevanja, za kletarjenje in stekleničenje vin, za šivanje in krojenje, za kuhanje, poleg tega pa še za poslovno administracijo in korespondenco, za vodenje knjigovodstva, za računalništvo itd. Pogoj za organiziranje in izvedbo tečaja je dovolj interesentov oz. prijavljenih kandidatov. Sicer pa je moč vse informacije dobiti na sami delavski univerzi ob obisku ali po telefonu.

METLIČAN V MINIARTU

ČRNOMELJ — Čeprav je še visoko poletje, pa črnomeljska galerija Miniart že odpira vrata za novo kulturno sezono, ki se običajno začne s septembrom. Kot prvi razstavljalec nove sezone bo slikar Mladen Vučkinič iz Metlike. 31-letni Vučkinič je študiral likovno umetnost na ljubljanski Pedagoški akademiji in na Akademiji lepih umetnosti (Academia delle arti) v Benetkah. Ustvarja v risbi, grafiki, olju in drugih tehnikah in se bo s takšnimi deli predstavil tudi obiskovalcem Miniarta. Razstavo bodo odprli jutri, v petek, 16. avgusta, ob 20.30.

P. Gabrijel Humek, avtoportret iz mlajših let.

Čala plodovito ustvarjanje. Sicer pa p. Gabrijel o sebi pravi, da je najprej cistercijski menih in duhovnik, šele potem tudi slikar. Vseh 60 let svojega duhovniškega poslanstva je v ospredje postavil Boga in ljudi, katerim je hotel tudi s pomočjo likovne govorice posredovati evangelijsko sporočilo.

Kulturno osveščenim Slovencem je Humekovemu jubileju posvečena razstava lahko dobra spodbuda k razmišljanju o življenju in delu ter poslanstvu človeka — umetnika v današnjem odtuženem svetu, pa tudi k razmišljanju o nerazumevanju neke družbe, ki je omejevala umetnost oz. jo postavljala v službo ideologiji.

Razstava je še vedno odprta, in sicer si jo je moč ogledati vsak dan, razen ob ponedeljkih in nedeljskih dopoldnevih.

fr. BAZILIJ

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 16. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.35 — 10.55 in 15.40 — 1.20 TELETEKST
- 8.50 VIDEO STRANI
- 9.00 TV MOZAIK
- JAJCE, lutkovna igrice
- ELIZABETIN DVOR, slovaška nadalj., 4/6
- 10.45 VIDEO STRANI
- 15.55 VIDEO STRANI
- 16.05 EP VIDEO STRANI
- 16.10 SOVA, ponovitev
- 17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 MOZAIK, ponovitev
- EVROPSKI TURISTIČNI KAŽIPOT
- 18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
- SLOVENIJA - UMETNOSTNI VODNIK
- NEVARNI ZALIV, kanadska nadalj., 9/20
- 19.10 RISANKA
- 19.20 TV OKNO
- 19.30 DNEVNIK 2
- 19.50 VREME
- 19.55 ZRCALO TEDNA
- 20.15 FESTIVALI SVETA, avstral. dok. serija, 5/12
- 20.45 PARALAKSA, nizozemska dok. serija, 6/13
- 21.10 VRTINEC, angl. nadalj. 1/6
- 22.00 DNEVNIK 3, VREME
- 22.20 SOVA:
- PRI HUXTABLOVIH, 3. epizoda amer. naniz.
- VELIKA SREDA, amer. film
- DRAŽLJIVO, 2. oddaja franc. erotičnega programa
- 1.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 18.00 Satelitski programi — 19.00 Alpski večer Bled '91 (ponovitev) — 19.30 Dnevnik ZDF — 20.00 Slovenski ljudski plesi — 20.30 Koncert kvarteta kitar iz Barcelone — 22.10 Satelitski programi — 23.00 Yutel

HTV 1

- 8.40 TV koledar — 8.50 Informativni program — 12.15 Renesančno slikarstvo na Hrvaškem — 12.45 Dom brez doma — 13.15 Igrani film — 14.50 TV koledar — 15.00 Informativni program — 15.55 Hišni ljubljenci (angl. naniz.) — 16.20 Vrtinec (angl. nadalj.) — 17.15 Hrvaška danes — 17.55 Skrivnosti morja (franc. dok. serija) — 18.45 Ah, te majhne razlike (angl. humor. naniz.) — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.05 Posebna oddaja — 21.05 Pobjegli oče (amer. film) — 22.50 Dnevnik 2 — 23.20 Slike časa — 0.20 TV izbor

SOBOTA, 17. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.35 — 12.15 in 15.35 — 2.10 TELETEKST
- 8.50 VIDEO STRANI
- 9.00 TV MOZAIK
- 9.00 RADOVEDNI TAČEK
- 9.15 KLUB KLOBUK
- 9.40 JAMES, angl. kratki film
- 10.10 ALF
- 10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
- 11.40 NAŠI PEVSKI ZBORI
- 12.05 VIDEO STRANI
- 15.50 VIDEO STRANI
- 16.00 TATARI, italij.-amer. film
- 17.20 SOVA, ponovitev
- 17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
- 18.35 POSTELJA, ponovitev angl. dok. oddaje
- 19.05 RISANKA
- 19.20 TV OKNO
- 19.30 DNEVNIK 2
- 19.50 VREME
- 19.55 UTRIP
- 20.15 ŽREBANJE 3 X 3
- 20.30 MELODIJE MORJA IN SONCA, 1. del
- 21.45 SOVA:
- NA ZDRAVJE!, amer. naniz., 25/30
- 22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
- 22.30 SOVA:
- VOJNA IN SPOMIN, amer. nadalj., 6/12
- AMERIŠKI LEV, amer. film
- 2.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 18.00 Satelitski programi — 19.05 Murphy Brown (amer. naniz., 4/22) — 19.30 Dnevnik BG — 20.15 Filmske uspešnice: Zimski uboj (amer. film) — 21.50 Jugoslovansko prvenstvo v tenisu (posnetek) — 22.35 Satelitski programi — 23.00 Yutel

HTV 1

- 8.20 TV koledar — 8.30 Informativni program — 9.45 Vesela sobota — 10.45 Informativni program — 11.45 Nostalgija (glasbena oddaja) — 12.30 Hobotnica (italij. nadalj.) — 14.15 Sedmi čut — 14.25 Narodna glasba — 15.00 Informativni program — 15.30 Ciklus filmov Nikole Babića — 15.50 Nebojša (češki film) — 17.10 Informativni program — 17.25 Jacques Cousteau (zadnji del) — 18.10 TV razstava — 18.20 Mesečev zaliv (angl. nadalj., 4/6) — 18.55 Ri-

sanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.05 Posebna oddaja — 21.05 Kako zmoci visoke življenjske stroške (amer. film) — 22.45 Ex libris — 23.30 Dnevnik 2 — 0.00 Športna poročila — 0.05 Fluid (zabavno-glasbena oddaja) — 0.50 TV izbor

NEDELJA, 18. VIII.

SLOVENIJA 1

- 9.05 — 0.05 TELETEKST
- 9.20 VIDEO STRANI
- 9.30 OTROŠKA MATINEJA: ŽIV ŽAV
- NEVARNI ZALIV, kanadska nadalj., 9/20
- 10.50 V ZNAMENJU ZVEZD: STRELEC, nemška dok. serija, 6/12
- 11.20 DOMAČI ANSAMBLE: ANSAMBEL MARELA
- 11.50 SLOVENIJA - UMETNOSTNI VODNIK
- 12.00 RADGONSKI SEJEM
- 14.30 VIDEO STRANI
- 14.40 SOVA, ponovitev
- 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.05 HRIBI JEZE, angl. film (ČB)
- 18.50 RISANKA
- 19.15 TV OKNO
- 19.30 DNEVNIK 2
- 19.50 VREME
- 20.00 MALI OGLASI, TV naniz.
- 20.50 EPP
- 20.55 ZDRAVO
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME
- 22.35 SOVA:
- POLNA HIŠA, amer. naniz., 9/22
- POLNOČNI KLICI, amer. naniz., 14/21
- 23.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 18.30 Satelitski programi — 19.30 Dnevnik — 20.00 Svet narave: Sladka voda, grenko morje (angl. poljudnoznan. serija, 3/6) — 20.50 Ciklus filmov Jirija Menzla: Na samem ob gozdu (češkoslovaški film) — 22.20 Jugosl. prvenstvo v tenisu (posnetek) — 0.00 Yutel

HTV 1

- 9.30 Poročila — 9.35 TV koledar — 9.45 Nedeljsko dopoldne — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 13.05 Serijski film — 13.55 Zdravila — 14.30 Nedeljsko popoldne — 18.45 Risana serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Dramski program — 21.00 Dokumentarna oddaja — 22.00 Dnevnik 2 — 22.20 Glasbena oddaja — 23.20 Športni pregled — 23.50 Poročila

PONEDELJEK, 19. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.35 — 10.20 in 14.40 — 23.45 TELETEKST
- 8.50 VIDEO STRANI
- 9.00 MOZAIK, ponovitev
- 10.10 VIDEO STRANI
- 14.55 VIDEO STRANI
- 15.05 ZDRAVO, ponovitev
- 16.30 SOVA, ponovitev
- 17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 MOZAIK, ponovitev
- UTRIP, ZRCALO TEDNA
- 18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
- 19.10 RISANKA
- 19.20 TV OKNO
- 19.30 DNEVNIK 2
- 19.50 VREME
- 20.00 NO, PA HVALA LEPA, nemška drama
- 21.15 ILUZIJE, plesna pesnitev
- 21.55 DNEVNIK 3
- 22.15 SOVA:
- SIMPSONOVI, amer. animirana naniz., 12/13
- POLNOČNI KLICI, amer. naniz., 15/21
- 23.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 18.30 Satelitski programi — 19.30 Dnevnik KP — 20.00 Studio Ljubljana — 21.00 Po sledeh napredka — 21.30 Rezervirano za šanson — 22.10 Satelitski programi — 23.00 Yutel

HTV 1

- 9.30 Poročila — 9.35 TV koledar — 9.45 Izobraževalna oddaja — 10.05 Otroški program — 10.45 Poletni program — 14.45 Poročila — 14.50 TV koledar — 15.00 Prezri ste, poglejte — 17.40 Otroški program — 18.15 Hrvaška danes — 18.45 Poljudnoznanstvena oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Zbiralci školjk (angl. drama) — 21.45 Zunanja politika — 22.15 Dnevnik 2 — 22.35 Kinoteka — 0.05 Poročila

TOREK, 20. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.35 — 10.10 in 16.00 — 23.30 TELETEKST
- 8.50 VIDEO STRANI
- 9.00 MOZAIK, ponovitev
- ZGODBE IZ ŠKOLJKE
- 10.00 VIDEO STRANI
- 16.15 VIDEO STRANI

16.30 SOVA, ponovitev

- 17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
- 19.05 RISANKA
- 19.15 TV OKNO
- 19.30 DNEVNIK 2
- 19.50 VREME
- 20.00 V SENCII SMRTI, amer. nadalj., 1/4
- 21.55 SLOVENIJA - UMETNOSTNI VODNIK
- 21.05 MEDNARODNE ROCKOVSKJE NAGRADE '90, 2. del
- 21.50 DNEVNIK 3, VREME
- 22.05 SOVA:
- PUJSOVI DOSJEJI, angl. naniz., 12/14
- POLNOČNI KLICI, amer. naniz., 16/21
- RESNA GLASBA
- 23.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 16.00 Satelitski programi — 16.55 EP v plavanju — 18.25 Satelitski programi — 19.00 Mali koncert ljudskih glasbil — 19.15 Balet glasbene šole Franc Šturm — 19.30 Dnevnik SA — 20.00 Studio 2 Koper — 21.00 Zrebanje lota — 21.05 Umetniški večer: Smaragdni gozd (angl. film) — 22.55 Yutel

HTV 1

- 9.30 Poročila — 9.35 TV koledar — 9.45 Izobraževalna oddaja — 10.05 Otroški program — 10.45 Poletni program — 14.45 Poročila — 14.50 TV koledar — 15.00 Prezri ste, poglejte — 17.40 Otroški program — 18.15 Hrvaška danes — 18.45 Dokumentarni film — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Serijski film — 20.55 Zrebanje lota — 21.05 Kontaktna oddaja — 22.05 Dnevnik 2 — 22.25 Kino klub — 23.55 Poročila

SREDA, 21. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.35 — 12.00 in 16.00 — 24.00 TELETEKST
- 8.50 VIDEO STRANI
- 9.00 TV MOZAIK
- 9.00 ŽIV ZA
- 9.50 NO, PA HVALA LEPA, nemška drama
- 11.00 V SENCII SMRTI, amer. nadalj., 1/4
- 16.15 VIDEO STRANI
- 16.30 SOVA, ponovitev
- 17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 KLUB KLOBUK, kontaktna oddaja
- 18.35 SIMON IN SARA, belgijski film
- 19.05 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2
- 19.50 VREME
- 20.00 FILM TEDNA
- NAJDRAŽJA MAMICA, amer. film
- 22.10 DNEVNIK 3, VREME
- 22.30 SOVA:
- ALF, amer. naniz.
- POLNOČNI KLICI, amer. naniz., 17/21
- JAZZ, BLUES...
- 23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

- 16.00 Satelitski programi — 16.55 EP v plavanju — 18.25 Satelitski programi — 19.30 Dnevnik — 20.00 Bejart na Japonskem (belgijska baletna oddaja) — 20.50 V ozvezdju konja (baletna oddaja) — 21.50 Satelitski programi — 23.00 Yutel

ČETRTEK, 22. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.35 — 10.30 in 16.30 — 0.55 TELETEKST
- 8.50 VIDEO STRANI
- 9.00 TV MOZAIK
- 10.20 VIDEO STRANI
- 16.45 VIDEO STRANI
- 17.00 SOVA, ponovitev
- 17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 MOZAIK
- PO SLEDEH NAPREDKA
- 18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
- 19.05 RISANKA
- 19.15 TV OKNO
- 19.30 DNEVNIK 2
- 19.50 VREME
- 20.00 ELIZABETIN DVOR, slovaška nadalj., 6/6
- 21.25 SOVA:
- SAMO BEDAKI IN KONJI, 5. del angl. naniz.
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME
- 22.35 SOVA:
- LJUBEZEN NA BEGU, amer. film (ČB)
- POLNOČNI KLICI, amer. naniz., 18/21
- 0.45 VIDEO STRANI

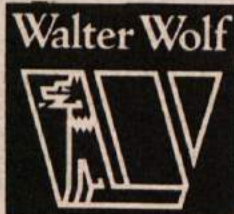
SLOVENIJA 2

- 14.25 SP v veslanju — 16.25 EP v plavanju — 18.30 Satelitski programi — 19.30 Dnevnik RAI — 20.00 Studio Ljubljana — 21.30 Miza (angl. dok. oddaja) — 21.30 Mali koncert — 21.40 Večerni gost: dr. Anton Trstenjak — 22.30 Yutel

AVTOMOBILSKA GORSKA DIRKA

ZA NAGRADO

NA PROGI PODTURN — BAZA 20
DNE 18. 8. 1991

SPORED PRIREDITVE:

- Sobota ob 14.30 sprejem tekmovalcev in tehnični pregled v Dol. Toplicah
- Nedelja ob 8. uri trening (do 11. ure), ob 12.30 otvoritev dirke

Po končani dirki bo pri Lukovem domu velika veselica z ansamblom Fantje z vseh vetrov

amk dolensjska

Samostojna
SLOVENIJA 1991

IGM Strešnik, d.o.o.
Dobruška vas 45, Škocjan

vam iz svoje bogate palete izdelkov v svoji prodajalni nudi gradbeni material in gradbene izdelke, in sicer:

— cement 45	din/vreča	131,30
— apno	din/vreča	83,60
— betonski vogalniki 20	din/kom	14,80
— betonski bloki 20	din/kom	11,40
— betonski porolit 7 cm (predelne stene)	din/kom	6,20
— leseni elementi za balk. ograje H=98 cm	din/kom	82,00
— lesene obloge	din/m ²	195,90
— marmorna polica 20 x 3 cm MINERAL	din/m	593,60
— marmor za tlakovanje 50 x 30 x 2 cm	din/m ²	1.262,90
— marmor za oblaganje zun. sten	din/m ²	722,40
— dimniške kape raz. dim. 70/70 cm	din/kom	709,00

Cene izdelkov so brez prometnega davka. Poleg zgoraj navedenih izdelkov proizvajamo tudi betonske garaže MONO in betonsko galanterijo. Možnost obročnega odplačevanja. Oglasite se v prodajnih prostorih IGM Strešnik Dobruška vas osebno ali na telefon 068/76-230, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

Iskra

ISKRA HIPOT, d.o.o.

NUDI

IZZIV ZA EKONOMISTE PRI VODENJU FINANČNE IN RAČUNOVODSKE FUNKCIJE PODJETJA

Smo vodilno slovensko podjetje za proizvodnjo elektronskih elementov. Na zahteven evropski in ameriški trg prodamo 80% naših proizvodov.

Zato želimo tudi na področju financ in računovodske funkcije izboljšati naše dosežke, kjer se ponuja izziv za ambiciozne ekonomiste. Podjetje nudi za delo ugodno socialno klimo in sodelovanje v timske delu. OD obsega osnovni del v smislu individualne pogodbe in participacijo na dobičku.

Prijave sprejema
KADROVSKA SLUŽBA ISKRA HIPOT, d.o.o.
Šentjernej, Trubarjeva 7

Vojna se seli v knjige

Vojna, ki je letos pretresla in dokončno zdrnila prebujajočega se slovenskega duha, na nek način še traja, predvsem v svojih posledicah in sencah, ki jih meče v prihodnost, sami dogodki, ki so jo opredeljevali, pa se selijo v kolektivni narodov spomin, v spomin posameznikov in že tudi na strani listov, na katere ustvarjalni duh snuje iz navdihov teh dni pričevanja, verzije in prozo. Neposredna in zaradi tega v mnogočem tudi netočna podoba vojne je ohranjena na straneh časopisov in posneta na video trakovih. Izborila si je že tudi pot v knjigo, ko je Cankarjeva založba kot prva v rekordnem času izdala monografijo o slovenski vojni 1991.

Ker zlepa ni dogajanja, ki bi nas bolj pretreslo in bi bilo ta čas bolj živo prisotno v vseh nas, je normalno, če pričakujemo, da bo desetletna vojna spodbudila izid še več knjig. To se tudi dogaja. Nove knjige izhajajo, nekatere so napovedane. Tako je Mednarodno tiskovno središče Ljubljana pred kratkim poslalo na trg knjigo Vojna v Sloveniji, tehnik Mladina prihaja na dan s svojo knjigo, Delo napoveduje izid knjige Danila Slinivka Sto osamosvojitvenih dni, pa še kaj se gotovo pripravila in snuje.

Če je bila monografija Cankarjeve založbe kot prva v vrsti še lahko neposredno pričevanje o vojni, kot se je sprti kazala in smo jo sprti dojemali, pa je naslednjim knjigam težko na tak način dobiti bralca in kupca, še manj pa opravičiti izid. Časovne distance že nastajajo, ozadje dogajanj se bistri, na dan prihajajo novi podatki, misel pregneta minule dogodke in jih pretresa na kritičnih rešetih. Nove knjige imajo pred seboj v tem pogledu zahtevnejšega bralca, ki bo kupec samo, če mu bo knjiga povedala in dala več kot zgolj že poznano in doživeto podoba.

Knjiga Vojna v Sloveniji ima že nekaj teh elementov. Potek dogajanj podaja bolj prečiščeno od prve monografije, podatki so aktualnejši in točnejši, v nji je objavljenih nekaj več dokumentov, predvsem pa je širši časovni in s tem razgalni okvir dogajanj. Knjiga vidi vojno dogajanje v sklopu širših družbenih dogajanj »od napadov na JLA do zmage nad JA«, kot piše v podnaslovu, zato lahko tudi postavi trditve, da se vojna v Sloveniji ni začela 27. junija 1991 in ni bila končana 4. julija. Ker razlaga vojno ne samo kot vojno proti slovenski državi, ampak tudi kot vojno proti demokraciji, lahko postavi njene začetke v čas rojevanje slovenske demokracije, njen konec pa pušča odprti v prihodnost. Analitično in kronologijo dogodkov zapisujoče besedilo spremljajo številni dokumenti, med njimi tudi strogo zaupni vojaški dokument Okop, ter vrsta fotografij dveh avtorjev, Toneta Stojka in Boruta Kranjca. Napaka in pomanjkljivost knjige je predvsem njena cena, ki je s 490 dinarji za mehko vezano in 120 strani obsežno knjigo le previsoka. Ali z drugimi besedami povedano, tržni uspeh bo zaradi tega manjši, vloga knjige pa kljub temu opravljena.

M. MARKELJ

Osnovna šola Gorjanskega bataljona Podbočje

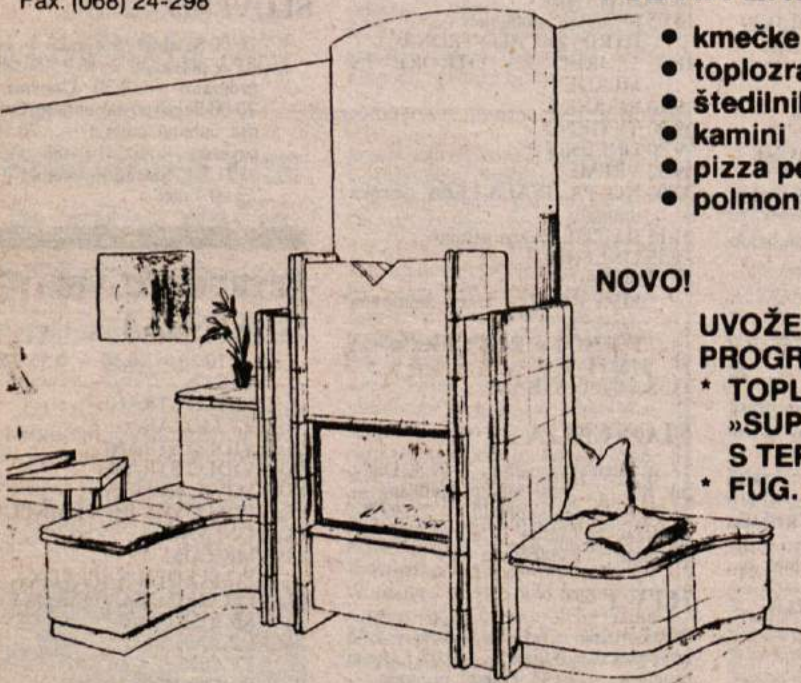
razpisuje
dela in naloge

- učitelja razrednega pouka, RU ali P, za določen čas,
- učitelja razrednega pouka, RU ali P, za določen čas,
- učitelja zgodovine, zemljepisa PRU ali P, za določen čas z 11,5 ure delovne obveze tedensko.

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 8 dneh po objavi.

45 PIONIR keramika

68000 Novo mesto, Slakova 5
Telefon: (068) 21-201, 26-016, 26-015
Telex: 35710 YU PIONIR
Fax: (068) 24-298

VSE NA ENEM MESTU

- kmečke peči
- toplozračne peči
- štedilniki
- kamini
- pizza peči
- polmontažne peči

NOVO!

UVOŽENI RADIALNI
PROGRAM
* TOPLOZRAČNI VLOŽKI
»SUPRA«
* S TERMOSTEKLOM
* FUG. MASA »PALESIT«

- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje, kakovost in trajnost peči, predvsem pa prihranek pri energiji

- * BREZPLAČNO PROJEKTIRANJE
- * 10% CASA SCONTO ZA GOTOV. PLAČILO
- * OBROČNO ODPLAČEVANJE 1 + 4

POTREBNO JE ZAUPATI.
ZAUPAJTE V KVALITETO KERAMIČNIH
PEČI IN OBRESTOVALO SE VAM BO.

SVETUJEMO
PROIZVAJAMO
PROJEKTIRAMO
PRODAJAMO
MONTIRAMO

OBVESTILO

Stanovanjsko komunalna banka d. d. od 1. 8. 1991 dalje obrestuje dinarska sredstva občanov z naslednjimi letnimi obrestnimi merami:

ŽIRO RAČUN OBČANOV 76,22 %

HRANILNE VLOGE OBČANOV

— vpogledne	76,22 %
— vezane nad 1 mesec	209,91 %
— vezane nad 3 mesece	215,99 % za zneske do 50 000,00 din
	219,03 % za zneske nad 50 000,00 din do 100 000,00 din
	222,06 % za zneske nad 100 000,00 din
— vezane nad 6 mesecev	222,06 % za zneske do 50 000,00 din
	225,10 % za zneske nad 50 000,00 din do 100 000,00 din
	228,14 % za zneske nad 100 000,00 din
— vezane nad 12 mesecev	R + 5 %
— vezane nad 24 mesecev	R + 7 %
— vezane nad 36 mesecev	R + 8 %

TEKOČI RAČUNI OBČANOV

— pozitivno stanje	76,22 %
— dovoljena prekoračitev	203,88 %
— nedovoljena prekoračitev	274,93 %

Opomba: R = revalorizacija
(rast cen na drobno v tekočem mesecu)

SKB BANKA D.D.

OBVESTILO • OBVESTILO • OBVESTILO

NAGRADA V ČRNOMELJ

Žreb je izmed reševalcev 29. nagradne križanke izbral ŠTEFKO PETRUŠA iz Črnomelja. Za nagrado bo prejela njegovo sodobnega slovenskega pisatelja Milana Kleča Balanca. Nagrajenki svetlamo.

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 26. avgusta na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 31.

REŠITEV 29. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravila rešitev 29. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: TOČA, STOPA, PIR, ROMAR, EFEKT, ERA, RUTA, VLAK, KATASTROFA, NAT, CARE, AN, ATE, NE, IČIČI, TAU, RUJ, HARON, IM, RE, SARI, ENA, KAONIT, ANA, KAS, ARENDA, SAVANA.

MISLIJ

Zgodovina se ne dela, zgodovina se trpi.

M. ROŽANČ

Lahka ženska hladnokrvno laže tja do najvišjih izbruhov strasti.

E. SABATO

Človek lahko doživlja svojo spolnost v vsej njeni polnosti samo s pogojem, da jo sprejema realno, brez strahov, omejitev.

T. KOŠIČEK

Dajatev vseh ne zmoremo, ki arca kdaj jih terjajo.

J. ŠMIT

NAGRADNA KRIŽANKA

KEM. SIMBOL ZA VANADIJ	V GRADU OZNAKA ZA LOK, KJER OPORNINA NIŠTA V ISTI VISINI	ZAPUŠČINA	JAP. KERA-MIČNA POSODA ZA ČAJ	NEM. REKA (ZLIV V SEV. MORJE)	AVTOR J. UDRI	FLAMINGO	SIBIRSKA REKA	ORGANSKO TOPLJO	NAROD
INDIJSKA DRŽAVA					NAČRT				
SOK					PRIZNICA VRSTA ČOLNA				
HIMALAJSKA KOZA LENUJ				IZDELOVALCI GODAL IZ CREMONE POD					
							OSBORNE JOHN VNETJE ŠARENCE		
OL	PRIPADNIK ANTIČNEGA NOMAD. LJUDSTVA	NEKDANJI KOPRSKA FIRMA	ORGAN VIDA PAPIGE	LANENNA					
NEKDANJI SOVIJ. POLJ. DRŽAVNIK				ANGL. PLOŠČINSKA MERA SEV. JADR. LUKA			ZNANI SLOV. EKONOMIST (ALEK. SANDER)	OTOK V THOMOR. ARHPELAGU TUAMOTU	
SOČUDNI ČLEN				IZRAELSKA LUKA	KOKOŠKA ZBOR				
RIM. VOŠČENA MRLJSKA MASKA			MORSKA ŽIVAL KEM. SIMBOL ZA OSMIJ				NIT. UTEŽNA MERA ITAL. VELETON		
PREŠKAVA PRSNE VOTLINE Z ENDO-SKOPOM									
OL	URIN			STAREŠINA					

Sedemstoti rojstni dan Švice

Temelji švicarske konfederacije so bili položeni avgusta 1291 z »zvezo priseg« treh prakantonov — Najboljša možna dežela na svetu

Kadar želimo povedati, da se kje lepo in dobro živi, potem rečemo, da je ta dežela prava Švica. Slovenija se sploh rada ozira tja proti zahodu, kjer sredi Alp stoji vsemu svetu znana konfederacija, dežela s čudovito pokrajino, pojem urejenosti in natančnosti, dežela preciznih ur, sira in čokolade, dežela turizma in bančništva, dežela brez vojne, nedosegljiv vzor za mnoge manjše države tega sveta. V očeh sveta je Švica Indija Koromandija, kjer se snažim in jodlačim ljudem cedita med in mleko; pravzaprav bi morali reči mleko in čokolado. Vendar je to, tako kot so mnoge druge stvari v našem življenju, le stereotip, ki z resnico nima prav veliko skupnega.

Alpska Indija Koromandija že stoletja pozna demokracijo, pozna pa tudi odrednjenost volilne pravice ženskam, že stoletja je nevtralna država s pacifističnim političnim, a ima sijajno vojaško zgodovino in prodaja orožje po vsem svetu, ima najboljše zasebne šole, a odstotno največ narkomanov in aidsarjev, ima pojem za poštenost in korektnost v poslovanju, a pozna bančno pranje umazanega denarja, pozna popolno enakopravnost svojih narodnih skupnosti in jezikov, a je hkrati zelo zaprta in švicarsko razpoložena proti tujcem. Švica ni vseskozi sladka čokoladni bonbon, v njem so tudi grenčine. Ta kraj, ko Švicarji praznujejo sedemstoti rojstni dan svoje konfederacije, so kot pijejo mnoga poznavalska novinarska vodila. Ljudje, ki so bili še pred kratkim prepričani, da živijo v najboljši deželi na svetu in ki so se še pred dvema letoma v anketi ženevske univerze razglasili za popolnoma srečne, dandanes ne vedo, kaj hočejo. Tako vsaj pravijo poznavalci, dan oglejmo osnovne podatke iz njene državniške izkaznice in njeno zgodovinsko pot.

Po svoji ustavi je Švica konfederativna demokratska republika, ki združuje 23 kantonov na ozemlju, velikem 41.293 kvadratnih kilometrov.

6.365.960 prebivalcev ima na voljo tri uradne jezike: nemščino, francoščino in italijanščino, v nekaj krajih govore tudi avtohtono retoromanščino, plačujejo s švicarskimi franki, za prestolnico pa imajo Bern. Aktivni del v demografskem pogledu starega prebivalstva so zvečine ukvarja z uslužnostnimi dejavnostmi, manjši del dela v industriji in le 5,5% se ukvarja s kmetijstvom. Narodni dohodek znaša več kot 16.000 dolarjev na prebivalca in je v samem svetovnem vrhu.

Ozemlje današnje Švice je bilo naseljeno že v prazgodovinski dobi, v železni dobi je tu živelo keltsko plemo Helveti (po njem ima Švica svoje najstarejše ime Helvetia). V 1. st. pr. n.š. so Švico zasedli Rimljani in vladali pol tisočletja. V 6. st. so Švico osvojili Franki, ki so deželo vključili v svoje kraljestvo in jo počasi fevdalizirali. Vendar so kmetje v težje dostopnih območjih ohranili osebno svobodo in niso nikoli postali tlačani. Po razpadu frankovske države so se na ozemlju Švice oblikovale fevdalne državice, ki so od 11. st. naprej spadale pod nemško cesarstvo in delno pod Burgundijo.

V 12. st. je del Švice pripadel Habsburžanom, ki se sprva niso vtikali v osebne in skupne svoboščine kmetov, po zmagi nad češkim kraljem Otokarjem pa jim je porasla moč in prebudila se jim je težnja, da bi švicarske kmete na svojih posestvih v treh švicarskih prakantonih potlačili. Ogroženi kantoni Uri, Schwyz in Unterwalden so avgusta 1291 sklenili obrambno zvezo, ki je bila potrjena s prisego na Ruetliju (od tedaj ime zveza priseg). To zgodovinsko dejanje imajo Švicarji za začetek in temelj svoje države. Boj za osvoboditev izpod Habsburžanov se je končal z zmago v bitki pri Morgartnu leta 1315. Uspeh je spodbudil še sosedne kantone, da so stopili v zvezo. Zanj so se vse bolj uveljavljajo ime Švica, povzeto po prakantonu Schwyz.

Švicarski boj za svobodo je trajal potem še več kot dve stoletji. Ljudsko izročilo ga je ovekovčilo v številnih

pesmih in legendah, med katerimi je najbolj znana o Viljemu Telu. Mednarodno priznanje je Švica dobila leta 1648 z westfalskim mirom. Zaradi pomembnega položaja na prometnih poteh Evrope je tujega fevdalnega zatiranja osvobodila Švica razvila močno domače meščanstvo, ki je pospeševalo razvoj kapitalizma. Z zmago protentantizma v dveh reformah, Zvinglijevo in Kalvinovo, se je še okrepil meščanski duh, nosilec kapitalističnega gospodarstva, ki je deželo navsezadnje popeljal do blagostanja.

Proti koncu 18. st. je zajelo Švico močno demokratsko gibanje, ki je omogočilo francoski revolucionarni vojski, da je zasedla Švico in razglasila Helvetsko republiko. Odvisnost od Francije se je končala po padcu Napoleona, ko je bila Švica leta 1814 v pariškem miru obnovljena in ozemelsko za nekaj kantonov še razširjena. Večna nevtralnost države so razglasili na dunajskem kongresu. Švicarji si jo prizadevajo ohraniti in se ogibajo vsem kolicacijam, blokom in vojskarnim zvezam. Tudi nevtralnosti se Švicarji lahko zahvalijo, da so postali prva banka sveta, prvaki svetovnega turizma in v očeh drugih zgled, vredne posnemanja.

MiM

Nočni krvosesi

Vampirji tiho napadajo, ljudje umirajo

Prebivalce odmaknjenih krajev v zvezni brazilski državi Bahia strahujejo vampirji. Ponoči neslišno priletijo skozi odprta okna v spalnice in spečim sesajo kri. Zjutraj, ko se žrtve zbuje, opazijo na vratu, nogi ali roki bolečo otekline, edino, kar ostane za nočnim pijem krvi. Če ima seveda žrtev vampirja srečo, sicer pa se dogaja, da zaradi nočnega pitja krvi ljudje tudi umirajo. Trije so že šli pod zemljo, 291 pa jih je moralo poiskati zdravniško pomoč. Zavladal je hud strah, da bo smrtna žetev huda.

Ne, ne gre za vampirje iz ljudskega bajeslovnega izročila ali iz filmskih grozljivk, marveč za vampirske netopirje, ki žive v Južni Ameriki. Te živalce pijejo kri divjim živalim in domači živali, ljudi pa običajno ne napadajo. V primeru omenjenih bahijskih krajev je prišlo do preselitve netopirjev iz starih jam v nove, ki so bližje naseljenim krajem in tako so se ljudje znašli na lovem območju vampirjev. Da je siceršnja nadloga postala prava nesreča, pa je krivo dejstvo, da vampirski netopirji ljudi okužujejo s steklino, ki jo prenašajo z bolnih živali.

Oblasti so poskrbele za množično cepljenje ogroženega prebivalstva, na okna namaščajo mreže, zamrežili so tudi nekaj jam, kjer domujejo netopirji. Nevarne živali tudi lovijo, jih namažejo s strupom in nato spustijo. Netopirji imajo namreč navado, da se družno ližejo in tako en zastrupljen netopir spravi na drugi svet še kakih 20 drugih. Z vsemi temi ukrepi upajo, da bo nočna nevarnost odpravljena.

Moto ovni

Z avtom naravnost v izložbo po plen

V mestih cveti vsakovrsten kriminal, zelo pogosto pa je vlamljanje v trgovine. Doslej so nepridipravi s kamnom, kladivom ali s čim podobnim razbili izložbeno okno ali zastekljeni vhod in tako vdrli v trgovino. Vendar gredo roparji s časom naprej in svoj mračni poklic izpopolnjujejo z novimi prijemi. V Veliki Britaniji je v zadnjem času vse pogostejši nov način vlamljanja v trgovine, ki mu v žargonu rečejo »moto ovni«.

Vlomilci, ki se poslužujejo teh prijemov, se ponoči pripeljejo z več avtomobili do blagovnice, ki so si jo izbrali, z enim avtom se kot z ovnom zapodijo naravnost v izložbo ali vhod trgovine in si tako nasilno odpro pot do blaga. Nato hitro nalože v druge avtomobile kar največ blaga, primerenega za kasnejše pretapljanje v denar, in odbrzijo ra varno.

Porast motoriziranih vlovov, ki so zaenkrat le britanska značilnost, je zaskrbnjujoča. Kriminalisti so v zadnjega pol leta zabeležili že prek 200 tovrstnih ropov. Lastniki trgovin in blagovnic so že našli protirožnje. Pred izložbe in zastekljene vhode so začeli postavljati betonske zapore, podobne tistim, ki stojijo pred slovito stavbo št. 10 na ulici Downing.

Preveč mojstrovih umetnin

Je Michelangelo res sežgal večino svojih risb? — Kaj potem hranijo muzeji in galerije?

Umetnostnega zgodovinarja Alexandra Perriga je dolgo mučilo vprašanje, kako je mogoče, da je po muzejih in galerijah sveta toliko risb genialnega umetnika Michelangela, ko pa zgodovinski dokumenti pravijo, da je veliki umetnik leta 1564 malo pred smrtjo sežgal ogromno večino svojih risb. Če slednje drži, potem pač ni mogoče, da bi bilo res ohranjenih kar 630 njegovih risb, kolikor jih je zdaj v umetniških depojih.

Po skoraj tridesetletnem raziskovanju je Perrig prišel do ugotovitve, ki je ne bode veseli ne muzealci ne ljubitelji umetnosti. Strokovnjak trdi, da je od vse množine ohranjenih Michelangelovih risb res njegovih samo 83 del, ostalo so dela njegovih učencev in jih je stroka napačno pripisovala mojstru samemu. O svojih odkritjih je napisal knjigo, ki je pred kratkim izšla pri založbi Yale University Press.

Perrig, ki je profesor na nemški univerzi v Trierju, sicer pa po rodu Švicar, se je svojega posla lotil z veliko temelji-

stjo. Pri analizi posameznih risb je uporabil vse mogoče primerjalne postopke, primerjal je načine senčenja, ostale risarske veščine, sočasne druge dokumente in nesporna Michelangelova dela. Kot kardinalni primer je podal analizo tako imenovane Windsorske glave, portretno risbo mladega fanta, ki v umetnostnih krogih slovi kot nenadkriljiva umetnina. Za umetnino Perrig dokazuje, da jo je lahko narisal samo tisti, ki se je sam gledal v ogledalo. Po mladeničevi podobi sodeč seveda to ni mogel biti Michelangelo. Perrig je odkril tudi, kdo je portretiranec bil: mostruv učencem Tommaso de Cavalieri. On je tudi avtor risbe, dejansko gre za avtoportret.

Perrigova knjiga je zbudila pravi vihar. Muzealci odločno zavračajo trditve nemškega profesorja, po drugi strani pa je profesor med strokovnjaki naletel na več naklonjenih somišljenikov. Nihče sicer ne priznava, da bi bila Windsorska glava lahko delo koga drugega kot Michelangela samega, saj je, kot trdijo, nesporna vrhunska umetnina, ki je ni sposoben narisati nihče drug, priznavajo pa, da bi morali muzeji in galerije ponovno nekoliko natančneje preučiti, kaj hranijo. Vse verjetno res niso izvirniki. Po Perrigu imata celo sloviti pariški Louvre in londonski British Museum nekaj risb, ki niso mojstrove, in sicer prvi osem, drugi pa kar petnajst.

Razkrinkane utaje

Italijanski narodni hobi na udaru

Davki na dohodke so v Italiji razmeroma visoki, davkarje in njihovi uslužbenci pa ne najbolj učinkoviti in zavzeti, zato je kratenje davčnega cekina državi v tej deželi nekaj povsem običajnega. Toda zapihale so sape spremembe, poročene v vodinah, ki zevajo v državnem proračunu. Poslej bodo tovrstni italijanski narodni hobi poskušali zagreniti vsem tistim, ki državi nočejo dati, kar ji gre, in prikazujejo svoje dohodke precej nižje, kot so v resnici.

Prvi ukrepi so že tu, in to prav nenaavadni. Na osnovi triletnih raziskave je italijansko finančno ministrstvo razposlalo vsem medijem množičnega obveščanja v državi 11 računalniških disket, na katerih so zbrana imena 670.000 davčnih utajevalcev, podatki o njihovih prihodkih, poslovnih dejavnostih in pa vsote, ki so jih prijavi davkarji. Iz podatkov je razvidno, da je bila država prikrajšana kar za 25 milijard dolarjev (927 milijard dinarjev po borznem tečaju).

Med davčnimi utajevalci so mnoga znana imena iz poslovnega sveta, iz politike, iz umetniških krogov in tudi iz novinarskih vrst. Prav na vrhu je milanski podjetnik »kralj odpadov« Lorenzo Sosto, ki je v treh letih s starim železjem zaslužil 20 milijonov dolarjev (743 milijonov din p.b.t.), prijavi pa ni niti pare. Največ davčnih utajevalcev sploh pa je med podjetniki v malih mestih.

Če se človek brezpogojno pokori, se bo vsaj deloma, fizično rešil, se izognil maščevanju, prepuščen minevanju. Trpel pa bo moralno. Sebe bo izgubil.

M. SELIMOVIČ

Človekov čas se nikoli ne zavrti nazaj

E. SABATO

Človek je presneto slab gospodar nad seboj. Vse se poigrava z njim, strah, groza, žalost, upi, obupi, želje, bolezni, živci!

V. ZUPAN

vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba

Drago Kumer: AVTOSTOPARKA

O romantični Dolenjski imamo Savinjšani vse najlepše misli. Osebo sem jo prekolesaril po dolgem in počez. Nisem se mogel odločiti, katera je lepša in bolj romantična: Dolenjska ali Savinjska. Lepi kraji pa nimajo vedno samo dobrih ljudi. Da je mila Dolenjska rodila sebi kaj malovrednega sina, dokazuje ta zgodba, ki sem jo napisal zvesto po pripovedovanju mlade Savinjšanke.

Zgodba se začne v Žalcu, središču zelenega zlata, ki je mogoče edina trdna valuta Slovenije. Hiti po cesti mlada in mična, gibčna in brhka gospodična Špelca. Hiti na avtobusno postajo. Rada bi v Koper, na morje. Želi si vročega sonca, toplih in jasnih noči, postavnih fantov, vročih poljubov, želi si čudovitih dalmatinskih pesmi in upa na enkratno ljubezen. Že se ji pogled ustavi na savinjski metropoli. Lepo je mesto Žalec, ali za dopustne dni prav nič zanimivo.

Ali joj! Pravkar je odpeljal zadnji avtobus za Koper. Za hip postoji. Črne očke nervozno švigajo. Rahel vetrič raz-

metava odišavljene kodrčke. Vzdolž ceste drsi široka in dolga limuzina. Špelca se zagleda vanjo. V glavicu ji šine misel: »Avtostop! Špelčina roka švistne v zrak. Limuzina počasi drsi, zmeraj počasneje, ustavi in voznik odpre vrata. »Kam pa, gospodična, morda v Ljubljano ali v Koper?« vpraša mlad voznik, ki Špelci hitro skoči v srček. »Moja pot je: Ljubljana, Novo mesto, Ljubljana, Koper.«

»Rada bi prišla do Kopra, potem pa se bom že znašla... Za-

kaj pa Novo mesto?« je Špelca nagajivo in zapeljivo pogledala mladega voznika.

»Novomeščan sem, poleg tega pa so v Novem mestu doma katroce, eno od njih si namravim kupiti. V Koper pa me vodijo druge poslovne poti. Vi pa na morje, ne?«

»Na morje, na sinji Jadran!« zažvrgli Špelca in že je hmlejska princesa z ogromnim kovčkom v limuzini. »Saj vam rada plačam za pot, veste, avtobus sem zamudila,« čeblija Špelca in si popravlja krilo, misleč: »Moji nožici ga bosta ogrela!«

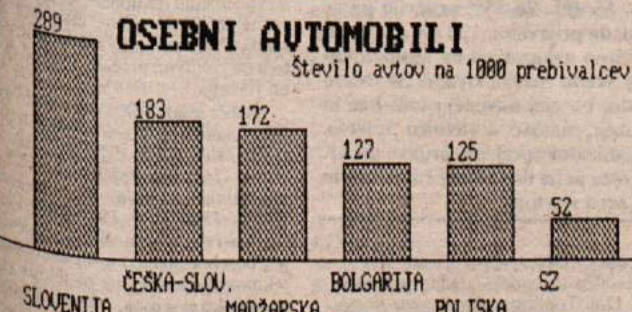
Mož pritisne na plin in limuzina drsi proti Ljubljani. »Ste Žalčanka?« vpraša mladi mož. »Ste že bili kdaj na Dolenjskem?«

»Pristna Žalčanka sem in na Dolenjskem sem tudi že bila.«

»Da, gospodična, odtod je slovenska kultura doma. Pa tudi politika, gospod Peterle in drugi!«

Gospodična Špelca je zaobrnila pogovor na morje in začela živahno pripovedovati, kako je zamudila avtobus.

svet v številkah

Osebnih avtomobilov naj bi bili znamenje splošnega blagostanja v posamezni družbi, zato so primerjalni podatki te vrste zanimivi. Tokrat smo za graf izbrali podatke o tem, koliko osebnih avtomobilov pride na 1000 prebivalcev v nekdanjih vzhodnoevropskih socialističnih državah, za primerjavo pa so podatki za Slovenijo, ki je očitno med vsemi socialističnimi državami dosegla največje blagostanje.

**pisma
in
odmevi**

**Kapelica Marije
Pomočnice
Zahvalno znamenje**

Namesto dotrajanega vaškega križa je domačin Franc Koželj na Vrhtrebnem postavil kapelico Marijo Pomočnici. Križ, katerega je nekdo prinesel, je vzdrževala Ana Petelin, po domače Lazarzka teta. Franc Koželj je prišel v zelo težke čase. Kapelico je postavil v zahvalo za srečno vrnitev iz vojne na Sinaju leta 1965 do 1967, kjer je bil težko ranjen. Na Sinaj je šel z modrimi čeladami; to je bil zanj pristojevalnik "mus". Se danes ima polno ran in rafafov. Ne prejema nobene odškodnine, dobil pa je čin podporočnika in rezervni častnik.

KAPELICA — Spomin na Sinaj

Koželj se je po vrnitvi zaposlil pri železnici. Sedaj dela kot razprednik na postaji Novo mesto v Prometni sekciji. Pri gradnji kapelice so mu pomagali tudi sodelavci: šef postaje Marjan Čimec in njegova žena, kretnik Rudi Škedelj in Karel Urbič. Vsem se za pomoč zahvaljujem. Želim, da bi se ob kapelici zbrali večkrat in se zamislili, da smo prav v današnjih časih še kako potrebni ljubezni, spoštovanja in medsebojne pomoči, pravi Franc Koželj.

R. MAJER

USPELO SREČANJE NA GORJANCIH — Nadse zabavno in sproščeno so stari prebivalci novomeške občine, ki se združujejo v društvu upokojencev, proslavili svoj praznik na gorjanskih košenicah pri Miklavžu. Ko je zaigrala polka, so mnogi prebrali in igrali in vemo, na tablete in glavobol in ne zadnje tudi na majhne penzijske. Tradicionalno srečanje je bilo priložnost, da so osamljeni srečali svojega novega prijatelja in starost po posej lepša. (Foto: J. Pavlin)

Barabe pa zidajo

Zaradi črnih gradenj, črnih zakolov živine in črnih odlagališč od več bela. V meiški občini so najmanjši prekrški glede tega pa je sploh škoda izgubljati besede. Lastniki črnih gradenj se zdaj obračajo na meiške oblastnike, naj jim uradno potrdijo njihovo barabijo. Člani iz vršnega sveta bi lahko morda duše predlagali republiškim oblastnikom rušitev črnih gradenj, vendar se odločajo za milejše in nič boleče odločitev: gradnjo potrdijo. S tem seveda podpirajo črne gradnje, ki so kršile kaznovani, takšne bi sicer lahko iskali z lučjo pri bellem dnevu, potem so te kazni humoristično nizke. Nanje se mogotci, in ti se največkrat odločajo zaohiti zakon, enostavno požvižgajo. Žvižgali pa bodo toliko časa, dokler jim ne bo kdo stopil na prste. Kdo bo to, se ne ve. Občinski veljaki kažejo na inšpektorje, ki so neučinkoviti in verjetno mahajo z Republiko, slednja je še do pred kratkim koketirala z Zvezo. Res bo lepo, ko bomo končno samostojna država.

TONI GAŠPERIČ

**Polkovniku
Martinoviču
v razmislek**

Na članek novinarja DL g. Bartlja pod naslovom »Zapis o prevaranem pilotu« (objavljeno v DL št. 29) se mi oglašam v DL št. 32 s sestavkom »Odgovor mojemu nekdanjemu tovarišu Jožetu Butari«.

Dva človeka, dve resnici, in oba sva prepričana v poštenost svojih trditvev. Ivo, v svojem odgovoru se skuša bralcem prikazati za kaj, ti pa kar uresniči svoje pretnje. Pri tem le še droben nasvet: ne pozabi, da je veliko pilotov in ostalih starešin, ki so se uprli »umazani roboti«, živih, zdravih in dobrega spomina; ti in tvoji somišljeniki jih danes imenujete izdajali.

V Narodni armiji št. 2714 z dne 10. 7. 1991 si dal izjavo, ki je do danes nisi demantiral.

Tvoji piloti so uničevali nebranjene civilne objekte, potniška letala, hangarje, TV in radijske predajne centre. Res, visoka usposobljenost in preciznost! Žalostno. V omenjenem članku praviš: »Ponosan sam na svoje pilote«.

Tisto pravo svojo usposobljenost so pokazali v dejstvih na Prilipah in v

**Ponosan na svoje
pilote**

Govoreči o upotrebi avijacije v Sloveniji, pukovnik Ivo Martinovič je rekel da je za pisanje slovenačnega stanovništva zaslužna propagandna mašinerija, ki jo sestavljajo PVO, PVOF, PVOF korpusa da su bili upotrebljeni po svojim načeloma angažovanja. Iustrirajući psihološko-propagandne podvale slovenačkog rukovodstva svom stanovništvu, očudno je demantovao izmišljotino da su njegovi letiči gadali položaje tenonajaca i komunikacije rasprskavajućim bombama. Učrteno je to samo jednim dejstvom po položaju komandira TO Slovenije u Kočevskoj reci. Odatle su doneti ostaci rakete vješto montirani i predstavljani gledaocima, uz neistine da su pripadnici RV deštvovali i po naseljima. Po onih što su u dosadašnjem serviranju laži slovenačkom stanovništvu učinili Janša i Kacin, prema njima je Gebels bio bezazleni dječak u kratkim hlačama.

Odgovarajući na pitanja novinara o dejstvu pripadnika RV na aerodromu Bimk, pukovnik Martinovič je rekao da njegovi piloti nisu imali promašaja, te da je ponosan na njihovu obučenosť za izvođenje borbenih zadataka. Ponosan je i što ima takve pilote. Hangari na aerodromu su bili cilj pilota, a ne pista na kojoj su bili kamioni postavljeni u bankadu, kako je predstavljeno javnosti, jer bi nakon raketaletanja preko aerodromu bio neupotrebljiv i za pripadnike RV.

Milan Lovrić

„NARODNA ARMIJA“, 10. 7. 1991

Krakovskem gozdu, ko so tolkli po svojih, ki za njihove sposobnosti niso bili dovolj odmaknjeni od zelenih ciljev. Nekako se ne morem znebiti občutka, mislim, da se boš kot pilot z menoj strinjaj, da so vam najboljši »ušli«, čeprav so bili ograjeni z bodečo žico, minami, pod očesom varnostne službe in informacijsko izolirani.

Iskreno mi je žal vseh uglasih življenj, tako iz vrst državljanov, prebivalcev Slovenije, kot tudi iz vrst pripadnikov armade. Ostalo bo večno vprašanje: ZAKAJ?

Ivo, za zaključek bom citiral kar tebe: »Prišel bo dan, ko bo resnica znana in potem se bo videlo, kdo je za kaj kriv«.

P. polk. v pokojju — pilot
JOŽE BUTARA

**Bojevali smo se
za uničenje
izdajalcev**

**Protest skupnosti 15.
udarne divizije NOV Slo-
venije**

Skupnost borcev 15. udarne divizije NOV Slovenije se pridružuje stališčem in predlogom, da se razreši republiški javni tožilec Tone Drobnič, ki je s svojim uvodnikom v prvo številko »Nove slovenske zaveze« med drugim tudi zapisal, da se je medvojna »slovenska zaveza« organizirala zato, da bi se uprta krvavemu nasilju komunistične revolucije. Borci in borke 15. udarne divizije NOV Slovenije smo ogorčeni in tudi prizadeti, da se v današnjem času skuša oživljati domobranstvo kot formacija, ki se je borila proti komunistični revoluciji.

Ne priznavamo nobene revolucije, temveč samo narodnoosvobodilni boj, ki so ga vodili narodnoosvobodilna vojska in partizanski odredi Slovenije z borci in borkami — partizani in partizankami — kot boj za osamosvojitve Slovenije in Slovencev izpod tisočletnega tujčevega jarma. Zato smo se mi borci in borke NOV Slovenije bojevali za uničenje okupatorja in domačih izdajalcev, kamor sodijo belogardisti in domobranci.

Zato ne morejo dobiti tiste sile, ki so bile v II. svetovni vojni poražene, mednje pa spadajo tudi domobranci, pravice, da ustanove društvo »Nova slovenska zaveza«. Odločno nasprotujemo, da se skušajo povojni poboji prikazovati kot barbarstvo, ki ga je izvršila nova jugoslovanska oblast, in sicer to početi za rehabilitacijo domobranstva.

Skupnost borcev
15. udarne divizije

**JEZ PRI KRASINCU
POPRAVLJEN**

Pod geslom »Vsako leto en jez!« se je ribiška družina Kolpa iz Metlike lotila popravila jez na reki Kolpi pri vasi Krasince, kajti pregrada na jezu je bila na treh mestih zelo poškodovana in je bilo treba predore vode zamašiti. V ta namen so pripeljali 60 kubikov novega težkega kamna, ki je bil minul teden strojno vgrajen na poškodovana mesta. Ročna dela so opravili ribiči in krajani s Krasinca, posebno se skupina, ki jo je vodil Lojze Starešič. Stroški popravila so bili 40 tisoč dinarjev, kar bo krila ribiška družina, upajo pa tudi na prispevek meiške občine. Krasinski jez zdaj kaže novo podobo in tudi kopalci bodo prišli na svoj račun, saj bo voda nekoliko višja.

Inž. I. JUGOVIČ

ZAPLENJENO VRNILI

RIBNICA — Poročali smo, da je vojska zaplenila vozila nekaterih ribniških podjetij, ki so bila v blokadi. Zdaj pa smo zvedeli, da so vsa vozila že vrnjena. Tako je Riko dobil vrnjeno avtovalgalo, vredno 590.000 DEM, Inles pa vseh pet vilicarjev.

Tudi na Laze pritekla voda

V vasi pod Peščenikom ne bo več težav z vodo — Zmagali zagnanost in trma — Zahvala M. Zamidu

Boj je končan, pa ne tisti na fronti, ki dandanes potihoma straši okoli nas in v nas, marveč boj krajanov Laz s kamenjem na trasi vodovoda. V vas je končno pritekla toliko pričakovana voda, nujna potreba vseh.

Ko se je pred 12 leti porodila zamisel, da KS Uršna sela prične z gradnjo vodovoda, je bilo to kot nekakšne daljne sanje. Dolenjske Toplice so pripeljale vodo do Gor. Sušice, za tam pa je zemlja pokazala svoje ostre zobe. Kamenje in kamene, zemlje na vrhu le za ščepec. Pa se je takratno vodstvo KS spopadlo s to velikopotezno nalogo. Ze kmalu po pričetku kopanja cevovoda v bregu Lubanca je skoraj vsem splashnel up, da bo kdaj pri nas tekla voda. Teren je bil vedno težji. Tekla so leta, bil je boj za denar, akcija pa vse težja in dražja. Končno je po dolgih letih na Uršnih selih pritekla voda v hiše naročnikov in veselje ljudi je bilo veliko.

Potem pa se je zataknilo. Teren proti Lazam je bil še težji, trasa pa dolga. Boj na relaciji občinskih vodnih struktur in KS je postal kar malo žolčen, saj je bila ta akcija prekleto draga za tisto bore malo naročnikov oddaljene vasi. Toda vsi v KS, ki so dolga leta bdeli nad to veliko akcijo, se niso dali. Pa ni bila to kaka neumna trma, pač pa volja, da nalogo izpeljejo pošteno do konca do ljudi. Ko bi ne bilo tega, bi ostali opeharjeni za »upe, čeprav so imeli že toliko let težave z vodo, in to poletni in pozimi.

Za KS, naročnike pa tudi združene sklade je bil vodovod od Uršnih sel do Laz zares veliko, skoraj

preveliko breme. Končno pa se je prve dni avgusta v glavnem končal boj s kamenjem, pokritek le s tanko plastjo zemlje. Odveč bi bilo govorniti o velikanskih stroških. Prijetneje je govoriti o tem, koliko dobre volje in trdega dela pridnih rok je bilo vloženo v to, pa tudi, ne nazadnje, razumevanja tistih, ki so končno le morali priznati, da je zagnanost in trma sta volja, nekaj narediti zase in za potomce krajanov Uršnih sel in Laz, močnejša kot prikazovanje o finančnih polomiji te akcije.

Boj je torej končan in z njim živ prikaz, da se da narediti nekaj skoraj nemogočega, če ljudje le stojijo pokonci in ne klonijo pod bremenom. Gotovo je to tudi pobuda za vse nadaljnje naloge krajevne skupnosti. Kako se krajan ne bi veselili svojega uspeha, velike pridobitve, kako ne vsaj za hip pozabili na številne težave in skrbi, ki jih sicer tarejo iz dneva v dan?

Prav vsi ob tej priložnosti izrekamo pohvalo in priznanje našemu sedanjemu vaškemu »županu« Matiji Zamidu, ki je vse od leta 1979 tudi predsednik gradbenega odbora in je vložil v gradnjo vodovoda ogromno svojega osebnega truda in časa. Vsi, mi v KS Uršna sela, izvaljaka Komunala, ki je tako uspešno sodelovala v tej akciji, pa tudi mnogi občinski može v teh letih bomo pozabili na mnogo žolčnih besed, očitkov in sitnih obiskov po kancijah. Naj bo naš uspeh in veselje pika na koncu dolgoletnih, recimo po domače, težkih bojev čez vrtove, travnike in njive, da v naših hišah teče toliko pričakovana pitna voda.

J. S.

Meri Marinič

Na trebanjskem pokopališču smo se 19. julija poslovili od pokojne Meri Marinič iz Dola pri Trebnjem. Težka in trnova je bila njena življenjska pot. Rodila se je nekeje v Ameriki. Pred skoraj 60 leti se so starši preselili v Prečno pri Novem mestu, kjer so imeli gostilno. Oče je nesrečno umrl. Mati je sklenila, da gre v neznan, zato je vsih pet otrok oddala dobrotnikom. Meri je postala gospodinjka pomočnica. V življenju je skusila marsikaj: šele v domu starejših občanov v Novem mestu je imela človeka vredno življenje. Dokler je mogla, pa je delala. Star pogovor pravi: če ti sreča ni naklonjena ob rojstvu, je tudi v življenju ni. Tako je bilo, da, tudi pri Meri Marinič. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

REZKA MAJER

ČEBELARJI NA OBISKU

Dolgoletnega čebelarja Lojzeta Hrastarja iz Trebnjega so pred dnevi obiskali člani čebelarke družine. Na obisku so bili predsednik Ludvik Vidmar, ki je bil tudi pobudnik, Lojze Strmec, Lado Požes in Lojze Maren. Obisk je bil dobrodošel, saj so se pogovarjali o letošnjem pridelku. Lojze je bil dolgoletni blagajnik čebelarke družine, lani pa je zaradi bolezni zaprosil za nadomestilo. Vedno je kje rad sodeloval in pomagal mlajšim čebelarjem s strokovnimi nasveti, zato ga v čebelarski družini zelo cenijo. Čebele so mu pomenile razvedrilo, sicer pa je krojač, zdaj že upokojen. Lojze kljub slabim čebelarskim letinam ni obupal. »Za slabim letom pričakujemo boljše«, je vedno rekel. Ob obisku so mu ob kozarčku domačega nazdravili in mu zaželeli skorajšnjega okrevanja in nadaljnega sodelovanja v čebelarski družini.

R. MAJER

**Samostojna
SLOVENIJA 1991**

Umrl Ciril Podbevšek

Sredi prejšnjega tedna je končal svojo življenjsko pot novomeški intarzijski Ciril Podbevšek. S prizorišča človeškega življenja je odšel tiho, skoraj neopazno, kakor je, umaknjen v ustvarjalno samoto, vseskozi tudi živel. Čeprav mu ni bilo postlano z rožicami in je moral okusiti več pelina kot medu, je dočkal razmerma visoko starost, osemindeset let.

Ciril se je rodil na novomeškem Grmu v številni družini čevljarja, iz katere je izšel tudi književnik Anton Podbevšek, avtor znamenite pesniške zbirke

Človek z bombami (letos je doživela pri Dolenjski založbi svoj prvi ponatis), publikum in idejni vodja novomeškega kulturnega preporoda, znanega kot »novomeška pomlad«.

Po osnovni in meščanski šoli je Ciril obiskoval novomeško gimnazijo in se tistikrat seznanil s podobarjem Vodnikom, ki je v fantu videl likovni dar in ga navduševal za likovno umetnost, tako da je sklenil nadaljevati študij na likovni akademiji. Žal pa je moral to misel opustiti zaradi slabih gmotnih razmer v družini, po nasvetu staršev se je vpisal na kadetno šolo v Mariboru in postal častnik za preskrbo.

Ob razpadu stare Jugoslavije je bil aprila 1941 pri Valjevu zajet in deporti-

ran v nemško ujetniško taborišče pri Nürnbergu. Po zlomu nacistične Nemčije in končani svetovni vojni se je vrnil v Novo mesto in tu ostal do smrti.

Kjerkoli je bil in karkoli je moral delati, da se je lahko preživljal, pa je služil še enemu gospodarju, svojemu notranjemu klicu. Vseskozi je bil in hotel ostati tudi likovnik, vse od kadetne šole naprej, celo v ujetniškem taborišču, ko je rezljaj drobne plastike in reliefe ter si tako lajšal tegobe taboriščnega življenja.

Razmerma zgodaj se je Ciril Podbevšek poskusil z ustvarjanjem v eni najzahtevnejših likovnih tehnik — intarzijski. Bil je eden redkih, ki so znali iz kočkov raznobarnega lesa sestaviti sliko. Čeprav je bilo to delo izjemno naporno in zamudno, saj je ena intarzijska večih zahtevala tudi pol leta, ga je imel rad in je v intarzijski preliv svoje likovne zamisli tako rekoč do zadnjega. Tako mu je v dobrih štiridesetih letih nastalo nad osemdeset intarzij z različnimi motivi — od krajin, vedut, tihozitij pa vse do portretov.

V javnosti pa se je Podbevšek malo pojavljal s svojimi deli. Le nekaj samostojnih razstav je imel. Nazadnje se je domačemu občinstvu predstavil poleti 1987, ko je bila v Dolenjski galeriji pregledna razstava njegovih intarzij, zatem pa so isto razstavo lahko videli tudi Belokranjci v Ganglovem razstavšču v Metliki. Kasneje je izbor njegovih intarzij romal še v nemški Langenhagen, v mesto, ki je pobrateno z Novim mestom.

Ciril Podbevšek je bil eden redkih in nemara tudi zadnjih slovenskih samoukih likovnih ustvarjalcev, ki si je izbral intarzijsko kot izrazno sredstvo za uresničevanje svojih likovnih, slikarskih zamisli. Zato bo praznina, ki je nastala z njegovim odhodom, še bolj zevala.

I. ZORAN

**Črnomaljski Vako
deli nagrade**

Skrinja in hladilnik

Servis Vako, ki ga vodi znani črnomaljski podjetnik Anton Vrščaj, je konec prejšnjega tedna izročil nagrade prvega žrebanja v reklamni akciji, ki bo trajala do konca leta.

Vakovi serviserji ob popravilu hladilnih naprav izpolnijo kupon, ki lahko uporabnikom njihovih storitev prinese ob koncu meseca različne nagrade. Žrebanje kuponov poteka neposredno v programu Studia D.

Prve nagrade, 380-litrskc zamrzovalne skrinje, so se razveselili delavci v marketu v Semicu. Sreča pa se je široko nasmehnila tudi Potočarjem iz Črnomlja, ki jim je žreb namenil drugo nagrado, nov hladilnik.

Poslovodkinja v marketu v Semicu, Majda Malnarič, je ob izročitvi nagrade pohvalila Vakove serviserje, ker popravljajo tudi v popoldanskem času. Vladka Potočar pa je ob prejemu novega hladilnika dejala, da se jim je pred kratkim pokvarila zamrzovalna skrinja in da so zato poklicali Vako. Servis je takoj odpravil napako, ob plačilu pa jim je serviser izročil kupon, ki jim je prinesel nagrado.

Prihodnje žrebanje bo v soboto, 31. avgusta, ko bodo s peti podelili nekaj uporabnih in bogatih nagrad. K sodelovanju so pritegnili še druga podjetja, tako da bodo nagrade raznovrstne. »Kakšne bodo,« pravi Anton Vrščaj, »naj ostane skrivnost do drugega žrebanja.«

PETRA DRŽAJ

**Samostojna
SLOVENIJA 1991**

ZD Krško: umiranje na obroke

Oblast s priznavanjem obstoječega stanja zmanjšuje razvojne možnosti — »Kje naj najdemo moči za gledanje v prihodnost? — Ni vsega kriva samo vojna

V naši dejavnosti smo bili navajeni na težave, ki smo jih dojemali kotčasne, razumljive in znosne. Leto leto težave pa bi lahko imenovali kar »umiranje na obroke«. Naši problemi so se začeli s prehodom na enoten, proračunski sistem financiranja. Že za leto 1990 je bil proračun za naše potrebe prekratek, letos pa je še krajši.

Pričakovanih pogodb z republiško upravo za zdravstveno varstvo ni. Pri oblikovanju cen nismo sodelovali, pač pa smo jih dobili z vrha, izračunane po »enotnih izhodiščih«. Letošnje financiranje je bilo nepredvidljivo, konec junija se je dotok dokončno ustavil in smo imeli ob izplačilu osebnih dohodkov prve težave. Poslovanje Zdravstvenega doma Krško je bilo (na osnovi veljavnih cen in opravljenega dela) 30. junija še pozitivno. Težave so se začele po 3. juliju, ko nas je prvi dopis RUVZ razveselil s povišanjem cen zobozdravstvenim storitvam. Veselje je bilo kratkotrajno, 8. julija smo dobili nov dopis, ki je cene, razen za zobozdravstvo, znižal za okrog 22 odst.; v zobozdravstvu za okrog 30 odst. Sedemnajstega julija je bil objavljen izračun sredstev za prvo polletje. Nižje cene so bile premaknjene s 1. julija na 1. januar 1991. S tem je bilo konec pozitivnega poslovanja in je bilanca 30. junija postala negativna.

Dopust za jurčke

Tinka Luzar je letos že nabrala za nekaj košev gob

DOLENJI MAHAROVEC — Minuli teden je bil na Dolenjskem v znamenju gob. V hostah je bilo staro in mlado, polne so bile vrečke in košarice, nekaterim so bili premajhni koši. Ena takšnih gobark je tudi Tinka Luzar iz Gradišča pri Šentjerneju. Ko je prvi dan obhodila svoje »plance«, ji je bilo takoj jasno, da prihaja gobarska sezona.

V Krki, kjer je zaposlena kot delavka, je zaprosila za letni dopust. »V hosto je potrebno iti zgodaj, da te drugi ne prehitijo«, je staro gobarsko pravilo, vendar se Tinka tega ne drži. O njej vedo povedati, da gre lahko v hosto še potem, ko jo je pretacal cel avtobus ljudi. Oni so se vrnili z eno lisičko, Tinka pa s košaro gob. Ko bi radi zvedeli za njene prostoročke, se rada pošali, da se tam pogosto sprehaja medved, vendar se s Tinko kar razumeta.

»Včasih prehodom vso maharovoško hosto, in ni se še zgodilo, da bi šla zaman. Najti jurčka mi je večji užitek, kot ga kasneje dobiti pripravljene na krožniku ali vložene v kozarcu.« pove zgovorna Tinka. Tinka vidi tudi najmanjše jurčke. Ponavadi jih pokrije z listjem, da bi se zrasli, vendar so že naslednji dan gnili. »Prepričana sem, da jurček ne raste več, ko ga vidiš. Če ga pohodiš, pohabljenec raste naprej. Čuden je ta gobarski svet,« je za konec povedala gobarka.

J. PAVLIN

Umiranje na obroke se je v krškem zdravstvenem domu začelo že leta 1989, ko smo dosegli najugodnejše razmerje med številom občanov in zaposlenih v domu. Takrat je bilo razmerje: 1 delavec v zdravstvu na 164 krških občanov. Imeli smo enega zdravnika na 1.371 in enega zobozdravnika na 1.697 občanov. V tem času smo dokončno črtali investicijo novega zdravstvenega doma. Varčevalni ukrepi v zdravstvu so vrnili število zaposlenih na stanje z 31. decembra 1985 (148 zaposlenih). Sklepi krške občinske skupščine, ki so nas zavezovali k hitrejšemu razvoju, usklajenemu z razvojem te družbenopolitične skupnosti, so ostali le še lepa utvara. Po tem letu je začelo število zaposlenih v krškem zdravstvenem domu upadati. Kljub temu smo nadaljevali s programom preventivnega otroškega zobozdravstva. 31. decembra 1990 je bilo pri nas le še 146 redno zaposlenih.

Analiza zasedenosti nam kaže, da je Zdravstveni dom Krško na 31. mestu v Republiki Sloveniji. Pri nas je na 190 občanov zaposlen en delavec v domu (osnovna zdravstvena dejavnost). Po številu občanov na zdravnika v osnovnem zdravstvu je naša občina s 1.377 občani na 29. mestu v republiki. Po številu občanov na zobozdravnika smo na 19. mestu (preventivno otroško zobozdravstvo). Pri višjih medicinskih sestrah smo na 24. mestu, in sicer imamo 1.807 občanov na eno višjo medicinsko sestro. Srednje medicinske sestre so po obremenjenosti na 28. mestu v republiki. Na vsako izmed njih pride 964 prebivalcev.

Ostaja vprašanje, kakšen je cilj varčevanja, če se tistim, ki bolj varčujejo (zmanjšanje števila zaposlenih), to nikjer ne pozna. Hkrati pa nam oblast s priznavanjem samo zatečenega stanja reže možnosti za razvoj. Tendence zmanjševanja števila zaposlenih se nadaljuje, tako da bo 10. avgusta 1991 zaposlenih 138 ali en zdravnik na 1.563

občanov. V tem času smo bili prisiljeni zmanjšati dežurno službo (Senovo) in število ambulant (Raka). Zobozdravstveni preventivni program smo izvajali nemočno. Dejansko imamo v osnovnem zdravstvu zaposlenih 63 delavcev, po normativih bi jih lahko imeli nad osemdeset. V zobozdravstvu je dejansko zaposlenih 45 delavcev, lahko bi jih bilo nekaj več. Glede na sprejeta izhodišča, ki naj bi bila »enotna«, bi nam, po dejanski zasedenosti, moralo biti veliko bolje. Naš delavec malo obremenjuje občana, vendar zaradi fenomena integralni proračun nam ni bolje kot drugim. Zato se ponovno sprašujemo po učinkih zniževanja števila zaposlenih.

Republiška uprava za zdravstveno varstvo nam danes poravnava okrog 41 odst. BOD zaposlenih. Predvidena sredstva za celoletne materialne stroške smo že porabili. Mogoče to pomeni, da bomo nanovo prispelne račune na nekoga prefakturirali. Enako velja tudi za amortizacijo. Neposredna menjava dela čedalje bolj usiha.

Kje naj torej najdemo moči za gledanje v prihodnost? Ni vsega kriva samo vojna!

RUDOLF dr. LADIKA
v. d. direktorja
Zdravstveni dom Krško

ZA ZDRAVO OKOLJE

LOŠKI POTOK — Eden od ukrepov za bolj zdravo okolje je tudi opustitev smetišča v Loškem Potoku in zbiranje odpadkov za odvoz na osrednje smetišče za ribniško občino. Kontejnerji (zabojniki) za sprotne gospodinjske odpadke so po vseh vaseh. Za večje, kopenske, odpadke in za dotrajane gospodinjske stroje ter podobno pa so kontejnerji za ves Loški Potok na kraju, ki mu pravijo Križpot.

Pretepli so vse potnike

Kaj vse je doživel šofer avtobusa Florjan Pavlin a poti na Kosovo — Za Slovence ni bencina

LOKA PRI ŠENTJERNEJU — Kruto zgodbo s potovanja na Kosovo je povedal šofer Slavnikovega avtobusa Florjan Pavlin, doma iz Loke pri Šentjerneju.

»Prevozil sem že tri milijone kilometrov, pa se mi kaj takšnega še ni zgodilo. V soboto, 27. julija, sem v Sežani sprejel v avtobus 50 delavcev, ki so se z dela v Švici vračali domov na Kosovo. Ko smo prestopili hrvaško mejo, so nas do Sida desetkrat ustavile miličniške kontrole. Čeprav je bilo vse v najboljšem redu, so mi zaračunavali kazni za prekoračitve hitrosti. V Kruševcu smo nalleteli na pravo barikado miličnikov. Kljub temu da so potniki imeli carinske deklaracije, so jim vsem po vrsti pobrali videorekorderje in drugo tehnično blago,« pove izkušeni šofer o napetem potovanju na Kosovo.

Vračanje nazaj je bilo še bolj razburljivo. »Vstopili so Albanci s Kosova, ki so se z delovnimi vizami vračali v Švico. Med njimi so bile tudi žene z majhnimi otroki. Prva težava je bila, da smo imeli prazen rezervoar goriva. Tiste dni na srbskih črpalkah za slovenske avtomobile ni bilo bencina. Črpalkarji so znali povedati le to, naj gremo, tankat, k Janši, Peterletu in Kučanu. Končno mi je uspelo rezervoar napolniti pri privatniku, ki pa je imel nekaj višjo ceno.

Prvič so nas ustavili že v Peči. Miličniška kontrola z brzostrelkami se je znesla nad prtljago potnikov in nas po temeljitem pregledu pustila naprej. Potem so nas ustavili še v Diakovici, v Kruševcu pa je zasliševanje doseglo vrhunec. Potnike so odpeljali na miličniško postajo in vsakega posebej zasliševa-

li. Na vsak način so želeli priznanje, da se vozimo na Hrvaško — na pomoč Tudmanu. Po nekaj urah so nas le spustili naprej.

Ob osmih zvečer smo se pripeljali v Šid. Na vrsti je bilo novo zasliševanje. Tokrat so vse potnike po vrsti pretepli. Vsi so se držali za trebuhe in bili modrikasti v obraz. Takrat je policijska patrulja do nas pripeljala še en avtobus Albancev. Te so še bolj kruto zasliševali, opolnoči pa so nas ob spremstvu modre luči vrnili nazaj v petsto kilometrov oddaljeno Pristino. Tu bi morali počakati na miličnike, vendar sem že kmalu potem, ko sem ustavil avtobus, ostal sam. Miličniki so se po nekaj urah vrnili in ko so videli, da je avtobus prazen, so ga hoteli zapleniti. Na koncu so si premislili in me spustili. Vedel sem, da na ozemlju Srbije ne bom mogel napolniti praznega rezervoarja, zato sem se odpeljal do Skopja. Po tednu dni dogodivščin in novih izkušenj z jugom sem se sam vrnil domov,« je svojo pripoved končal Pavlin.

J. P.

Ko je gorelo v Prelesju

Zahvala za požrtvovalno gašenje pri Korelčevih

Pišem v zvezi s požarom na gospodarskem posloju 78-letne Ane Korelec iz Prelesja, o katerem je poročal tudi Dolenjski list.

Domačija leži v gosto naseljenem delu, na mestu, kjer se položen hrib prevesi v ravnino. Tu se drenja kar nekaj kmetij. V oddaljenosti 4 do 6 metrov se nahajajo še hiša in skedenj Korelčevih ter gospodarsko poslopje, skedenj in hiša Toneta Steklase, le nekaj stran pa stojijo transformator in sosednje domačije. Da ni prišlo do mnogo večje škode in prave katastrofe, gre prav gotovo zahvala tako gasilcem, ki so izvedli akcijo ne le požrtvovalno, temveč prav gotovo tudi premišljeno in strokovno, kot tudi sosedom, ki so hitro ukrepali in pomagali pri gašenju. Na domačiji ni bilo takrat nikogar doma.

Kaj pomeni dobro gasilsko društvo, se pokaže prav v takih primerih. In dolina med Šentrupertom in Mokronogom je poznana po dobrih gasilcih. Gasilci društev Beli Grič, Sveti Rok, Šentrupert in Mokronog so bili v najkrajšem možnem času na kraju požara. Ob koncu so prispeli še poklicni gasilci iz Novega mesta (po informacijah).

Vsa ta društva delujejo že dolga

leta, so izredno delovna in njihova požrtvovalnost se je izkazala tudi tokrat. Menimo, da je dejanje vredno večje pozornosti. Naj omenim še majhno zanimivost, ki mi jo je pravil tajnik KS Šentrupert g. Freno. Pripravljali so se za pogreb. Tisti, ki je nosil križ, je tudi gasilec in ko je zatulila sirena, je porinil križ v roke sosedu, rekoč: »Gori, moram iti.« Uspelo jim je rešiti, kar se je dalo. Brez tolike pomoči to ne bi bilo mogoče.

Kaj pomenijo dobri sosede, je znano vsakomur. In sosede v Prelesju so se tokrat resnično izkazali kot najboljši prijatelji. Zato bi se radi najlepše zahvalili prav vsem za požrtvovalnost in nesebično pomoč, tako gasilec kot tudi sosedom in ljudem iz okolice, ki so sodelovali pri gašenju in reševanju ostalih posloj ter vsega tistega, kar se je dalo rešiti. Prav tako bi se radi zahvalili vsem, ki so nam obljubili pomoč in so nam pripravljene pomagati. In pomoč bo še kako potrebna pri popravilu gospodarskega poslojja. Na domačiji trenutno živi Ana Korelec, vdova po poznanem in pred leti umrlem krojaču Ferdiju iz Prelesja.

MARIJA IVANA PRISLAN

Štajerska banka obrti in podjetništva d.d., Celje

objavlja prosto delovno mesto

vodja ekspoziture v Črnomlju

Pogoji:

- dipl. ekonomist ali ekonomist finančne smeri
- 4 leta del. izkušenj v bančništvu
- znanje programskih orodij LOTUS, QUATRO PRO, WS

Delo je za nedoločen čas. Prijave z dokazili pošljite na Štajersko banko obrti in podjetništva d.d., Celje, Trg V. kongresa 7, 63000 Celje. Rok za prijave je do 31. 8. 1991. Nastop dela možen 1. 10. 1991.

MERX BLAGOVNI CENTER CELJE

BLAGOVNI CENTER
CELJE p. o.

PRODAJNI CENTER GALA METLIKA

V prijetno urejenem lokalu

GALA METLIKA, KIDRIČEVO NASELJE, vas pričakujejo z bogato izbiro:

- sadja in zelenjave za ozimnico po konkurenčnih cenah
- šolskih potrebščin
- drobnih gospodinjskih aparatov, bele tehnike, stekla in porcelana

Na vrtu bifeja se lahko okrepčate z NAJCENEJŠO KAVO V METLIKI.

DELOVNI ČAS: VSAK DAN OD 7. DO 19. URE, SOBOTA OD 7. DO 15. URE, NEDELJA OD 8. DO 12. URE

VESELIJO SE VAŠEGA OBISKA!

SEVERJA 10 A, GALA METLIKA KIDRIČEVO NASELJE, GALA ŠEMPETER V SAV. DOLINI

PRODAJNI CENTER GALA METLIKA, GALA MARIBORSKA 128, PRODAJALNE: GALA

— domača in tuja kmetijska mehanizacija — živilska industrija — hlevska oprema — agrokemija — blago za široko potrošnjo — avtomobili — STROKOVNA PREDAVANJA IN POSVETOVANJA — RAZSTAVA VSEH VRST ŽIVINE — 24. 8. — prodaja žrebic

18. 8. ob 16. uri — VELIKE KONJSKE DIRKE — »PRVI SLOVENSKE KASAŠKI DERBI«

25. 8. ob 10. uri PARADA KMEČKIH OBIČAJEV

— vsak večer zabava — prodaja — sejamski popusti

KMETIJSKI SEJEM
29. MEDNARODNI KMETIJSKO ŽIVILSKI SEJEM
17. — 25. 8. 91
GORNJA RADGONA

NOVOTEHNA v Beli krajini

vas vabi v novi

BLAGOVNO SERVISNI CENTER V METLIKI

na Cesti 15. brigade 1 od 16. avgusta dalje
vsak dan od 7.00 do 17.00, ob sobotah od 7.00 do 12.00. ure.

- Bela tehnika, mali gospodinjiski aparati
- Akustika
- Elektromaterial,
- Vodovodni material
- Sanitarna keramika
- Barve in laki

- Gradbeni material
- Orodje in okovje
- Vijaki in žičniki
- Izdelki črne in barvne metalurgije
- Avtomobilski rezervni deli
- Kolesa in motorji

Že danes opravite svoj pravi nakup, vse informacije na ☎ 068/58-155

»TOM IŠČE JERRYJE«

V DELNIŠKI DRUŽBI TOM TOVARNA OPREME MIRNA
VABIMO K SODELOVANJU:

POMOČNIKA DIREKTORJA ZA FINANCE IN KOMERCIALO:
Pričakujemo sodelavca z visoko (višjo) šolsko izobrazbo ekonomske smeri. Cenimo strokovno znanje, izkušnje in znanje tujega jezika. Za sposobnost, da se znajde tudi tedaj, ko bi bile za druge stvari izgubljene, nudimo dovolj visoko plačo, da mu bodo ti drugi zavidali.

VODJO MARKETINGA:
Sodelovati želimo z inovativnim evropsko-tržno usmerjenim ekonomistom ali inženirjem — oblikovalcem s smislom za iskanje novih materialov in izdelkov. Za s časom naravnega strokovnjaka nudimo času primerno plačo.

VODJO PROGRAMA BRIZGANE PLASTIKE:
Ustrezna predizobrazba in izkušnje na področju brizgane plastike in vodenje manjše poslovne enote bo velika pomoč pri hitrejši vključitvi v samostojno ustvarjalno delo. Za delo na zadovoljevanju zahtev evropske avtomobilске industrije nudimo plačo, odvisno od doseženih rezultatov.

Od vseh sodelavcev pričakujemo obvladovanje svetovnih jezikov in da se ne bodo ustrašili zahtev evropskega trga. Delamo po evropskem delovnem času, ob petkih zaključimo delo ob 13. uri. Domov ali na odmor se odpravimo, ko se prepričamo, da smo zadovoljili partnerja.

Smo delniška družba, zaenkrat z družbenim kapitalom, izdelujemo opremo iz tekstila, plastike in drugih materialov za avtomobilsko in prikoliško industrijo. Če ste se pripravljene vključiti v naša prizadevanja za stalen napredek in razvoj, nas pokličite na telefon (068) 47-030 ali pa se osebno zglasite pri nas na Mirni.

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTIN KETTE NOVO MESTO, p.o. Ulica Milke Šobar št. 25

razpisuje
naslednje prosto delovno mesto:

1. KUJARJA

za 1/2 delovni čas v popoldanskem času, za nedoločen čas, s pričetkom dela 1. 9. 1991, s poskusno delovno dobo 2 meseca; prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami in zahtevano srednjo izobrazbo.

Prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh od objave razpisa na gornji naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Zasebno podjetje zaposli

1. knjigovodjo glavne knjige s poznavanjem blagovnega knjigovodstva in
2. komercialista za nabavo in prodajo trgovskega blaga in repromateriala

Zaželjene so večletne delovne izkušnje. Ponudbe s kratkim opisom dosedanjih del pošljite pod šifro »Posavje«.

PODJETJE ZA PREDELAVO IN PROMET Z LESOM »ŽAGA« d.o.o. SEVNICA

Po sklepu UO z dne 25. 7. 1991 razpisujemo naslednja prosta delovna mesta:

1. direktor podjetja
2. vodja proizvodnje
3. vodja računovodstva
4. referent za splošne zadeve

Zahtevani pogoji:

- Pod 1: vsaj srednješolska izobrazba pet let delovnih izkušenj v lesno-predelovalni ali gozdarski dejavnosti, aktivno znanje enega tujega jezika, referenca o dosednji poslovni uspešnosti kandidata. Srednja ali višja šolska izobrazba lesno-predelovalne smeri, ostali pogoji enaki kot pod 1.
- Pod 2: srednješolska izobrazba ekonomske smeri, pet let delovnih izkušenj, obvladanje knjigovodstva in vodenja finančnega poslovanja.
- Pod 4: srednješolska izobrazba, dve leti delovnih izkušenj, obvladanje tajniških opravil in znanje strojepisja.

Mandatna doba delavcev s posebnimi pooblastili od 1 do 3 traja štiri leta. Razpis velja do 31. avgusta 1991. UO bo s prijavljenimi kandidati opravil razgovor in jih o izidu razpisa obvestil pisno.

ZAHVALA

Ob smrti vsakega človeka je mene manj, zakaj včlenjen sem v Človeštvo. In zato nikdar ne pošiljam vpraševat, komu zvoni: zvoni tebi. (John Donne)

V 64. letu starosti nas je zapustil oče in ata

FRANC TURK

iz Stopič 63

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sovaščanom, g. župniku, pevcem, govornikom, gasilskemu društvu in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili v zadnji dom. Hvala vsem!

Vsi njegovi

V SPOMIN

Rad si delal, rad živel, polje in gozdove rad imel, zdaj, ko te več med nami ni, vemo, koliko nam pomenil si.

8. avgusta je minilo žalostno leto, odkar smo se za vedno poslovili od našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA PAŠIČA

s Kala pri Semiču

Vsem, ki obiskujete njegov grob, mu prižigate sveče in nosite cvetje, pristrčna hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po kratkotrajni boleznini nas je v 82. letu starosti zapustil naš ljubi

IVAN ŽARN

s Pristave 7 pri Leskovcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli ustno in pisno sožalje, darovali toliko lepih vencev in cvetja, sveče, denarne prispevke, za sv. maše in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dobrim vaščanom za vsestransko pomoč, družini Čermelič, nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice v Novem mestu, internemu oddelku bolnišnice v Brežicah, ZD Krško, patronažni sestri Iki, kolektivoma M – Agrokombinat Krško, Interevropske Krško, GD Vel. Podlog za organizacijo pogreba, g. župniku za lepo opravljen obred, g. Francu Urbanču za besede slovesa ob odprtem grobu, g. Žičkarju in pevcem iz Brestanice.

Žalujoči: žena Olga, sin Jani, hčerka Olgica z družinama in ostali sorodniki

ZAHVALA

Tvoj duh šumeče je drevo, ki v tebi nikdar ne počiva, ko v snu ugasne ti oko, šumljaje sanje v te izliva. (Fran Levstik)

V 80. letu starosti je nenadoma za vedno zaspal naš dragi ata in stari ata

FRANC TRŠINAR

mizarski mojster v pokoju iz Tržišča

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nudili pomoč, izrazili tolažilne besede, podarili vence in cvetje, darovali za svete maše in pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja gospodu župniku za lepo pripravljen pogrebni obred, pevcem iz Mokronoga in govorniku za poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njegovi

Dijaki in študenti!

Infotehna

Izkoristite zadnji teden počitnic za koristno in zabavno delo na osebnih računalnikih.

Če vas zanimajo osnove operacijskega sistema, delo z urejevalniki teksta, preglednicami ali bazami podatkov, potem vas vabimo, da se nam pridružite na

POLETNI RAČUNALNIŠKI DELAVNICI

ki bo v prostorih INFOTEHNE, Trdinova 4, Novo mesto, od 26. do 29. avgusta vsak dan od 9.00 do 13.00.

Prijave in informacije po telefonu (068) 26-127.

Kotizacijo 1200 din nakažete na račun 52100-601-11604.

Vabljeni tudi odrasli in učenci višjih razredov osnovne šole!

SREDNJA ŠOLA KOVINARSKÉ IN ELEKTROTEHNIČNE USMERITVE KRŠKO KRŠKO, Hočevarjev trg 1

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA — ELEKTRONIKA

Kandidati morajo imeti višjo izobrazbo — inženir elektronike. Prijavo z dokazili o izobrazbi in kratkim opisom dosedanjega dela naj pošljejo zainteresirani v desetih dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v desetih dneh po poteku razpisa.

Delovno mesto je razpisano za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

tedenski koledar

Četrek, 15. avgusta — Marija Peček, 16. avgusta — Rok Sobota, 17. avgusta — Vojko Nedelja, 18. avgusta — Helena Ponedeljek, 19. avgusta — Marijan Torek, 20. avgusta — Samo Sreda, 21. avgusta — Ivana

LUNINE MENE 17. avgusta ob 6.01 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 16. 8. (ob 20. uri) ameriška komedija Glej, kdo to govori. 18. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriški vohunski film Živi paket. ČRNOMELJ: 16. 8. (ob 21. uri) ameriška družinska drama Avalon. 18.

kmetijski stroji

STRIŽNO KOSILNICO Batuje, širine 85 cm, staro eno leto, prodam za 14.000 din. (0608)32-503. 4596 MOTOKULTIVATOR Honda 420 S, s frezo, kopačico in strižno kosilnico, prodam za 18.000 din. (0608)32-503. 4597 TRAKTOR SAME, 130 KS, in fiat 670 s prikolico prodam ali menjam. (042)685-333. 4602 NAKLADALEC Carlo Pesci, montiran na IMT 558, ugodno prodam. Alojz Storman, Vrhnja nad Laskim, 63270 Laško. 4605 UNIMOG 406, letnik 1970, prodam za 17000 DEM. (061)570-129. 4618 TRAKTOR ZETOR 52—11, 400 ur, prodam. Borut Bartelj, Dol. Kamenje 17, Novo mesto. 4626 TRAKTOR TORPEDO DEUTZ (45 KM), 600 delovnih ur, prodam. (0608)67-732. 4637 TRAKTOR IMT 539, letnik 1985, prodam ali menjam. Tone Felician, Vel. Podlog 35, Leskovec, (0608)75-723. 4653 TIKA TREBNJE, Stari trg 27, Trebnje, (068)44-940, vam ugodno nudi: — traktor Torpedo TD 55 A, — zalivalne cevi 20 in 50 m, — gorska kolesa za 7900 din., — televizor Samsung s teletextom, — videorekorder Nescio. Sprejemamo tudi naročila za jesenske gomoljnice, sadice sadnega drevja in vrtnic. 4659 TRAKTOROSKO ŠKROPILNICO, 200 litrov, novo, prodam za 14.000 din. Roman Bevc, Gor. Mokronog 4, Trebelno, (061)882-373. 4665 TRAKTOR ZETOR 50/11, letnik 1982, zelo dobro ohranjen, prodam. (0608)79-005. 4670 TRAKTOR IMT 542 prodam. (061)882-373. 4686 KOSILNICO BCS, telico, brejro 4 mesece, in prikolico za prevoz živine prodam. (061)882-373. 4686

kupim

KUPIM češnje iz drevesa. (061)882-373. 4601 8 m³ suhih bukovih drv kupim. (061)882-373. 4601

motorna vozila

ZASTAVO 750, starejši letnik, registrirana do konca leta, prodam. (061)882-373. 4614 MAN 15.216 HKA prodam. (061)882-373. 4615

OGLAŠEVALCI!

Obveščamo vas, da poslej male oglase sprejemamo ob vsakem času, in sicer prek t.i. telefonske tajnice na številki (068) 24-006. Male oglase kajpak lahko še naprej oddate osebno v oglasni službi Dolenjskega lista v Novem mestu, Glavni trg 24, ob ponedeljkih zvečer od 20. do 22. ure pa tudi na telefonsko številko (068) 25-747.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezak-Jakše, Bojzar Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Draguš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, in Ivan Zoran. IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 28 din, naročnina za 3. trimesečje 300 din; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 600 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DEM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto. OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 350 din, na prvi ali zadnji strani 700 din; za razpise, licitacije ipd. 400 din. Mali oglasi do deset besed 300 din, vsaka nadaljnja beseda 30 din. ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto). NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefaks: 24-898. Nenarodnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi ustreznega republiškega odloka [Uradni list Republike Slovenije, št. 7/91] se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

8. (ob 18. in 21. uri) ameriška romantična komedija Zelena karta. 21. 8. (ob 11. uri) ameriška akcijska komedija Air Amerika. KRŠKO: 15. 8. (ob 21. uri) ameriški erotični film Ruleta strasti. 18. 8. (ob 18. uri) ameriška drama Morske sirene. DOM KULTURE NOVO MESTO: Od 15. do 18. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Mladoletni vohun. 20. in 21. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Sanjski avto. LETNI KINO TERME ČATEŽ: Vsi filmi so ameriški, predstave pa ob 21. uri, in sicer 15. 8. komedija Čedno dekle, 16. 8. gangsterski Nedotakljivi, 17. 8. komedija Glej, kdo to govori, 18. 8. akcijski Delta Force II, 19. 8. vohunski Živi paket, 20. 8. vojni Okoreli specialci, 21. 8. akcijski Rambo III., 22. 8. vojni Jekleni orel II.

PRODAM R4-GTL, letnik 84 po ugodni ceni. Informacije (068)24-953

R 4 GTL, letnik 1989, prodam. (068)23-611, dopoldne. 4447 GOLF DIESEL, bele barve, letnik 1988, 65000 km, prodam. V račun vzhajem R 4, letnik 1988, ali mlajši. (068)73-487. 4620 OPEL KADETT 1,6 D, letnik 1988, prodam. (068)49-724. 4622 R 4 GTL, karamboliran, po delih ali v celoti prodam. (068)45-416. 4628 Z 101 GTL 55, letnik 1987, registrirano za eno leto, prodam. Kobe, Vrhe 10, Novo mesto. 4629 R 4 GTL, letnik 1991, ugodno prodam. (068)26-195. 4631 GOLF DIESEL, starejši tip, vozen, in lado 1200 za rezervne dele prodam. (068)73-098. 4636 GOLF JXD, letnik 1989/5, dobro vzdrževan, ugodno prodam. (068)41-116. 4638 GOLF DIESEL, letnik 1987, prodam. (068)26-687. 4640 JUGO, citroen 14 BX, opel 16 prodam. Strelška 4, Novo mesto. 4641 KOMBI — KASON IMV 1600 BR, letnik 1977, ugodno prodam. Mirko Pirnar, (068)25-711, vsak dan zvečer. 4642 R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Anka Šali, Majde Šilc 2, Novo mesto. 4643 RENAULT 4, letnik 1987, in kosilnico BCS — petrolej, prodam. Bajec, Petelinjek 21, Novo mesto. 4644 JUGO KORAL 45, CTX 80 in avtomatik, s izvoznim model, prodam. (068)65-233. 4645 GOLF, letnik 1978, prodam. Nadu, Malkovec 1, Tržišče. 4646 LADO KARAVAN 1300, letnik 5. september 1988, prodam. Rangus, Šmarješke Toplice 80, (068)73-111. 4662 JUGO 45, letnik 1985, registrirano za celo leto, prodam. Jože Novak, Cesta brigad 53, Novo mesto. 4667 JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. Plantan, Veliki Podljuben 1, Uršna sela. 4666 126 P, letnik 1988, registriran do maja 1992, prodam. (068)42-376. 4667 APN 6 prodam. (068)42-386. 4668 R 11 DIESEL, letnik 1988, in jugo Korral 55, star 8 mesecev, prodam. Modic, Vihre 5, Mirna Peč, (068)21-425. 4672 PEUGEOT 405 GRI, z elektronsko pomočjo stroho, katalizatorjem, avtoradiom, star eno leto, nujno prodam za 25500 DEM. Lahko menjam za manjše vozilo z doplačilom. (0608)69-600. OPEL KADETT 1,6 DIESEL, letnik 1985, rdeč, 3 vrata, nov tip, ugodno prodam. (068)73-552. 4675

JAWO 350, skoraj novo, registrirano do julija 1992, prodam. Informacije na 28-570. 4678 FIAT 128 SPORT prodam. Saje, Dol. Kamenje 4, Novo mesto. 4679 FORD FIESTO 1,8 DIESEL prodam. (068)26-371. 4680 Z 128, letnik 1987, registrirano za eno leto, prodam. Slavka Gruma 62, Novo mesto, (068)27-946. 4681 GOLF, nov, neregistriran, rdeče barve, 5 prestav, 5 vrat, prodam. (068)49-426. 4682 126 P, letnik 1989, prodam. (068)84-323. 4683 ZASTAVA 101 GTL 55 prodam. (068)21-284. 4684 JUGO KORAL 45, star 20 mesecev, prodam. Marjan Šimc, Pristava 6, Novo mesto. 4688 OPEL VECTRA 1,8, staro tri mesece, prodam. (0608)33-864. 4690 VESPO TX 205, letnik 1986, prevoženih 11000 km, prodam. Informacije na (0608)79-612. 4692 126 P, letnik 1984, registriran junija 1991, prodam. Kabur, Gor. Težka voda 17, Stopiče. 4693 SIMCO 1307 GL, letnik 1977, prodam. (068)25-714. 4696

obvestila

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 3 in 4 mesece, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejema in daje vse informacije Gostilna Cetin, Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, (0608)67-578. 4397 ELEKTROMECHANIKA Jože Klemenčič, Črešnjavec 25, Semič, (068)59-058, opravlja servis in previjanje vseh vrst elektromotorjev in servis ostalega električnega orodja. Dela opravljamo hitro, strokovno in po konkurenčnih cenah. 4592

BETONAL d.o.o. TREBNJE, Kolodvorska 1, tel. 068 44 003 Obveščamo cenjene kupce, da izdelujemo in vgrajujemo vse vrste betonov po konkurenčnih cenah. Pri nas lahko naročite tudi ostali gradbeni material. Pokličite na tel. 44-003 ali se oglasite osebno.

KAMNOSEŠTVO Radovan Peter ml. Ul. heroja Majcna Trebnje Cenjene stranke obveščamo, da si od 1. 8. do 31. 8. zagotovijo 10% popust ob naročilu novega nagrobnega spomenika Tel.: dop. 44-179 pop. 44-934 Se priporočam!

POZORI! Ugodno prodajamo traktorje: — Univerzal tip DTC 9100 DEM — tip 550 DTC 10500 DEM — Ursus C 360 8610 DEM — C 335 7910 DEM — Zetor 52-11 12532 DEM — 52-45 15469 DEM — 62-45 15575 DEM — 67-45 16375 DEM Možnost kredita. GABRIEL d.o.o., Zgoranje Pirniče 124 a, 61215 Medvode. (P33-6M0)

ŠOLA TENISA. Poučuje profesor — profesionalni učitelj. Gostilna na Gričku, Dvor pri Žužemberku. Informacije na tel. 87-430. Vljudno vabljeno! (P33-8M0)

Za potrebe naše proizvodnje odkupujemo LES PRAVEGA KOSTANJA

Za vse informacije pokličite našo komercialno službo na številko 0608/81-349, oziroma na naslov: JUGOTANIN, Kemična industrija p.o., Sevnica. Lahko se obrnete tudi na območno kmetijsko zadrugo oziroma gozdno gospodarstvo.

Tatjana Bruč Družinska vas 11 68220 Šmarješke Toplice Tel.: (068) 73-009

VABILO Cvetličarna TATJANA vas vabi na otvoritev, ki bo v soboto, 17. 8. 1991, s pričetkom ob 10. uri. Vljudno vabljeno! (P33-7M0)

IMATE TEŽAVE S FOTOKOPIRNIMI STROJI? Canon NUDIMO VAM SLEDEČE USLUGE: • SERVIS, REZERVNI DELI • NAJEM FOTOKOPIRNIH STROJEV • FOTOKOPIRANJE • KOPIRANJE NAČRTOV VSE INFORMACIJE: ANDREJ MEDIC GLAVIČEVA 11, MENGEŠ (061) 739-223

KOZMETIČNI SALON »JANA« V ZDRAVILIŠČU ŠMARJEŠKE TOPLICE — nega obraza in nog — trajno odstranjevanje dlak in kapilar — hujšanje z 'Myoliftom', glajenje gubic in brazgotin, krepitev mišic — odstranjevanje celulita Informacije: recepcija zdravilišča, tel. 28-000 V avgustu in septembru 10% popust Se priporočamo!

GORSKO KOLO MOUNTAIN BIKE MESTNO KOLO CITY BIKE PRODAJA BEŠ - PRO MARKET LUBLJANA ŠMARTINSKI 11 TEL: 061-310 935 KVALISETA IN UGODNA CENA!

Ali že veste, da lahko na enem mestu izberete in si izposodite klasično, moderno ali ekskluzivno poročno obleko? Vjenčana posudiona (izposojevalnica poročnih oblačil), Vlaška 70, Zagreb, tel. 418-014.

SREDNJA ŠOLA TEHNIŠKIH IN ZDRAVSTVENE USMERITVE NOVO MESTO razpisuje prosta dela in naloge — učitelja slovenskega jezika in književnosti — profesor

Dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za zbiranje prijav.

OSMRTNICA Pretreseni sporočamo, da je v 25. letu starosti tragično preminil naš sodelavec MARJAN ZUPANČIČ avtoklepar Prizadevnega in vestnega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu. KOLEKTIV PIONIR AVTOHIŠE

preklICI SILVA KOROŠEC, K sodišču 1, Novo mesto in JANEZ KOROŠEC, Pod hrasti 40, Ljubljana, prepovedujeta vsak večji poseg ali asfaltiranje služnostne poti Leopolda Lamuta k njegovi hiši na Lamutovi 18, Novo mesto. 4656

posest V SEVNICI na trgu, prodam vseljivo enonadstropno dvostanovanjsko hišo (150 m²), telefon, garaža, za 85.000 DEM. (061)312-351 ali (061)214-791. 4593 HIŠO v Biški vasi pri Mirni Peči oddamo v najem. (068)73-663. 4616 NJIVO (25 a), ob cesti Šentjerneje — Groblje, prodam. Stane Grubar, Dol. Starra vas 47, Šentjerneje. 4624 VIKEND ŽIDANICO v vinogradu (15 arov) pri Straži prodam. (068)23-562. ZAZIDLJIVO PARCELO v bližini Črnolija (1000 m²) prodam. Cena po dogovoru. (068)52-226. 4627 PARCELO (27 arov), v podnožju Trške gore prodam. Možnost gradnje, voda in elektrika pri parceli. (068)22-308. ZEMLJIŠČE (20 arov), za vikend ali kmetovanje, na Brezovi Rebrici prodam. 41-116. 4639 STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem, njivo in zazidljivo parcelo v Veliki Loki pri Trebnjem, najrajši vse skupaj prodam. (066)35-338. GRADBENO PARCELO v bližini Trebnjega, lepa lega v ravnini, prodam. (068)25-200. 4687 VIKEND BRUNARICO na Blanci, 20 minut od železniške postaje Blanca, in 19 arov vinograda (250 novih trt), prodam. (0608)33-158. 4697 TRAVNIK ob Krki pri Otočcu (35 arov) prodam. (068)43-734. 4698

prodam KITARO EKO, 12 strun s kovčkom, ojačevalec Solton, 140 W, studijski, profesionalna linija, kitaro Ibanes — kopija Gipson, Ovejšen kitaro Melodijo, prirejeno za narodno glasbo, prodam. Alojz Pirč, Sela 15, Raka. 4591 500 I VINA in kravo, 8 mesecev brejro, prodam. (068)85-469. 4598 ČEVLJARSKI šivalni stroj Singer, ugodno prodam. (068)27-768. 4599 SRNASTO KOZO z mladičem prodam. (068)46-504, ob delavnikih dopoldne. 4600 450 l rabljeno hrastovo kad za rdeče grozdje ugodno prodam. (068)24-368. SUHE SMREKOVE plohe in hrastove plohe 5,4 cm, prodam. (068)84-771, popoldne. 4604 HRASTOV SOD, 1700 l, prodam. (0608)82-912. 4609 10 M DRV in 500 l belega vina prodam. Jablan 30, Mirna Peč. 4611 LADUJSKI STROP, I. in II. kvalitete, poceni prodam. (068)21-835, 27-905. BREJE TELICE frizirke ČB prodamo. Informacije na (061)800-161, 800-326. 4621 ZARADI BOLEZNI prodam dve breji kravi. Franc Bobič, Orehovec 3, Kostanjevica. 4623 PEČ za centralno ogrevanje, rabljeno, primerno za manjše stanovanje ali vikend, prodam. (068)86-164. 4649 ŠIVALNI STROJ Višnja z omarico, hladilno omaro Gorenje ter lesene svinjake (6 kom) z ostrejem in kritino, skupaj ali posamezno, ugodno prodam. Informacije na (068)28-853. 4663 KORUZO v zrnju prodam. (068)84-411. 4671 ČISTOKRVNE nemške ovčarke, stare tri mesece, prodam. Cena 200 DEM. Možnost plačila na dva obroka. Stane

službo dobi POZOR! Vabimo vse, ki bi radi našli žili s prodajo na terenu. Velika izbira artiklov, možna redna zapolistev. (068)24-780 ali 24-781, dopoldne. HONORARNO ZAPOSIM mlajšo žensko iz okolice Novoga mesta za čiščenje gostinskega lokala. (068)22-308. HONORARNO ZAPOSIMO delavko za vodenje knjigovodstva v zasebnem trgovskem podjetju. Pogoj: manjši računalištvu, strojeopisja, večletna praksa v trgovinskem poslovanju. (068)22-308. ZA USPEŠNO PRODAJO komercialne nekretnosti nudim dobre zasluge. Progoj: lasten prevoz. (068)22-591, od 9. do 14. ure, 22-308, od 14. do 18. ure. PODJETJE, ki nudi vsem aktivnim mladim ljudem dobre pogoje ter odlične zasluge. Vabljeno! Informacije na (068)629-629. NUDIMO vam zanimivo honorarno delo. Informacije na (068)86-140, dopoldne do 9. ure, zvečer po 20. uri. PRODAJA zanimivega artikla (težki stil). Če želite honorarno zapolistev, pokličite na (068)75-663. K SODELOVANJU vabimo aktivne terje za prodajo na terenu. Pogoj: lasten prevozno sredstvo. Informacije na (068)28-018.

stanovanja MLADA DRUŽINA nujno vabimo za najem stanovanje. Ponudbe pod šifro: »NUJNO IN POMOČ STAREJŠIM OSEB«. OPREMLJENO SOBO v bližini Novoga mesta oddam mirni študenti. Naslov v oglasnem oddelku. STANOVANJE v Novem mestu ob par. (068)43-744. SOBO ali manjše stanovanje v Novem mestu takoj najame profesorica. (068)885. V ČRNOMLJU, v naselju Črtnak prodam novejšo stanovanje (70 m²), s teletextom in centralnim ogrevanjem. (061)728-002.

ženitne ponudbe SAMSKI FANT srednjih let želi spoznati žensko. Otrok ni ovira. Samo resne ponudbe pod šifro: Šifra: JAVI 4594

Repovž, Osredok 20, Šentjanž. 4671 KRAVO, brejro 8 mesecev, in gramoz, malo rabljen, prodam. Hrovat, Dol. Sušice 10, Dolenjske Toplice. (068)65-012. V KOSTANJEVICI na Krki prodamo modularno opeko. (061)574-545. 4695 PRODAM mlado pripuščeno kobilico ter suhe smrekove plohe in suhe hrastove deske. (068)45-144. 4695

razno OPREMLJENO RIBARNICO v Sevnici v najemu, prodam. (0608)630. 630. UGODNO DAJEM V NAJEM glavnico (70 m²) in stanovanje (60 m²) primerno za druge poslovne prostore, na Bučki pri Škočjanu. Telefon v ZRN 9949897552153 ali 9949814125983. (068)76-270. PEČ KAMIN podarim. Saje, Dobra 51, Novo mesto. CE POTREBUJETE pomoč pri gradnji hiše, delu v vinogradu, pleskanju in manjših popravilih, pokličite na (068)25-803! ODDAM V NAJEM ali prodam svojo obrtniško poslopje (veliko obrtnih prostorov, cca 500 m²), s 1000 m² asfaltnega dvorišča. (068)23-382. MANJŠI POSLOVNI prostor, primeren za trgovino, v centru Novoga mesta najamem. (068)28-304. INSTRUIRAM kemijo, angleščino in poučujem metode uspešnega učenja. Pripravim na popravne in razredne izpise. Kličite na (068)21-215, popoldne.

službo dobi POZOR! Vabimo vse, ki bi radi našli žili s prodajo na terenu. Velika izbira artiklov, možna redna zapolistev. (068)24-780 ali 24-781, dopoldne. HONORARNO ZAPOSIM mlajšo žensko iz okolice Novoga mesta za čiščenje gostinskega lokala. (068)22-308. HONORARNO ZAPOSIMO delavko za vodenje knjigovodstva v zasebnem trgovskem podjetju. Pogoj: manjši računalištvu, strojeopisja, večletna praksa v trgovinskem poslovanju. (068)22-308. ZA USPEŠNO PRODAJO komercialne nekretnosti nudim dobre zasluge. Progoj: lasten prevoz. (068)22-591, od 9. do 14. ure, 22-308, od 14. do 18. ure. PODJETJE, ki nudi vsem aktivnim mladim ljudem dobre pogoje ter odlične zasluge. Vabljeno! Informacije na (068)629-629. NUDIMO vam zanimivo honorarno delo. Informacije na (068)86-140, dopoldne do 9. ure, zvečer po 20. uri. PRODAJA zanimivega artikla (težki stil). Če želite honorarno zapolistev, pokličite na (068)75-663. K SODELOVANJU vabimo aktivne terje za prodajo na terenu. Pogoj: lasten prevozno sredstvo. Informacije na (068)28-018.

službo išče DEKLE s končano trgovsko šolo želi zapolistev v okolici Novoga mesta. Naslov v oglasnem oddelku.

OSMRTNICA Pretreseni sporočamo, da je v 25. letu starosti tragično preminil naš sodelavec MARJAN ZUPANČIČ avtoklepar Prizadevnega in vestnega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu. KOLEKTIV PIONIR AVTOHIŠE

V SPOMIN

*Rad bi delal, rad živel,
polja in gozdove rad imel,
zdaj, ko te več med nami ni,
vemo koliko nam pomenil si.*

Mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi

ALOJZ KORENE

iz Segonj pri Škocjanu

Vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče, iskrena hvala!

Vsi njegovi

V SPOMIN

*Bolje je biti brez otrok in imeti krepost,
zakaj njen spomin je nesmrten,
ker je znana pri Bogu in pri ljudeh.
(Modr. 4,1)*

ANGELCI DULAR

z Jame pri Dvoru

Ob prvi obletnici smrti

Sorodniki in prijatelji

ZAHVALA

V 62. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

IVAN KRALJ

Pristava 13

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, kolegom, sosedom, vaščanom, vsem znancem in vaščanom Dragomlje vasi za nesebično pomoč, izraze sožalja in darovano cvetje. Posebno zahvalo izražamo podjetjema Usnje Plast Ljubljana in Beti Metlika, govorniku, pevcem, gasilcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Pomlad v vinograd bo prišla,
čakala bo, da prideš ti,
sedla bo na rožna tla,
jokala bo, ker te ne bo.*

V 75. letu starosti je dotrpela naša draga mama, stara mama in teta

PEPCA SAJE

iz Gor. Kamenja 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat vsem najlepša hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi ljubljene

TONETA VIRCA, gr. ing.

iz ulice Ilke Vaštetove 15 v Novem mestu

sno iz srca hvaležni vsem sorodnikom, številnim prijateljem, sosedom, sodelavcem in poslovnim prijateljem za spremstvo do zadnjega doma, darovane vence in cvetje ter za izrečene in pisne izraze sožalja. GIP »Pionir« Novo mesto za vso pomoč, organizacijo pogreba, Lojzetu Jožefu in Tonetu Bučarju za lepe poslovilne besede. Posebno hvaležnost čutimo do dr. Janeza in Marinke Kramar za njuno strokovno in prijateljsko pomoč v vsem času bolezni in vsemu zdravstvenemu osebju urološkega oddelka v Novem mestu. Srčna hvala družini Verček, gospodu proštu Lapu za lepo opravljen obred in za zadnje tolažilne besede, Dolenjskemu oktetu, g. Berusu za odigrano Tišino. Vsem iskrena hvala!

V globoki žalosti: žena Marjeta s sinom Boštjanom, sin Andrej z ženo Karmen, njegov ljubljeni Žiga, brata in sestre ter družini Malenšek

OSMRTNICA

Nepričakovano je umrla

OLGA SAJE

upokojena učiteljica iz Šentjerneja

K počitku smo jo položili v petek, 9. avgusta 1991, v Dol. Kamencah. Ostala nam bo v trajnem spominu.

Osnovna šola Šentjernej

ZAHVALA

*Ljubila si polje, gozdove,
vinograd, a še bolj si
ljubila nas.*

Utrujena od bolezni, je za vedno zaprla svoje oči, naša draga mama in stara mama

PEPCA MRGOLE

s Stare Bučke pri Škocjanu

Radi bi se zahvalili vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali toliko lepega cvetja, nam pa izrekli sožalje. Težko je spoznanje, da smo izgubili, kar smo ljubili. Vedno se je bomo spominjali kot dobre mame in najboljše stare mame.

Za njo žalujoci: hčerka Tončka, vnuka Boštjan in Nada s Silvom, Majo in Rokom

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil dragi ata, stari ata, brat in stric

JANEZ ŠERE

iz Drečjega sela 16

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in Induplati Mokronog za podarjene vence, cvetje in sv. maše ter vsem vaščanom in drugim, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Posebno zahvalo smo dolžni Žgajnarjevem za nesebično pomoč, pevcem in gospodu župniku iz Tržišča za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama in tašča

MARIJA ŠTUKELJ

roj. Rožič, Mihelja vas 2, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za takojšnje pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno zahvalo g. Grahku, dr. Ivanki Štefanič, patronažni sestri Zvonki, sosedom, pevkam, zastavonošem, govornici Buchovi, sodelavcem vzdrževanja IMV Črnomelj, g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin Tone z družino, hčerka Štefka z družino, brat Jože z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene, mame in babice

MARIJE DOLENC

roj. Jelovšek

iz Rudarskega naselja 1, Kočevje

se zahvaljujemo Cestnemu podjetju Novo mesto, godbi na pihala Kočevje, g. govorniku in vsem prijateljem, ki so jo pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci

ZAHVALA

*Bolečine in trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

V 87. letu starosti nas je zapustila naša sestra in teta

MARIJA KOSEC

z Rateža

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob njeni smrti pomagali, pokojni darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi g. župniku za opravljeni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, ata, stari ata in brat

ALOJZ STRUNA

Cvibelj 2, Žužemberk

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in delovnim organizacijam za pomoč, darovano cvetje, sveče, izraze sožalja ter spremstvo pokojnega na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 65. letu je za vedno prenehalo biti srce našega ata

MILANA KLOBČARJA

iz Regerče vasi 75

Radi bi se zahvalili vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so sočustvovali z nami, nam kakorkoli pomagali, našemu atu podarili cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala DO Krka, Zavarovalnici Tilia, pevcem iz Šmihela in duhovniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolečina je bila močnejša od življenja.
Nič ne ve, kako boli,
ko tebe, ljubi mož in oče, več v našem domu ni.
A spomin nate vsak dan bolj živi,
saj zlatih src, kot si imel ga ti,
malo se živi.*

Kruta bolezen nam je v 65. letu starosti vzela dragega moža, očeta, starega ata, brata in strica

IVANA VIDMARJA

z Luže 19 pri Dobrničju

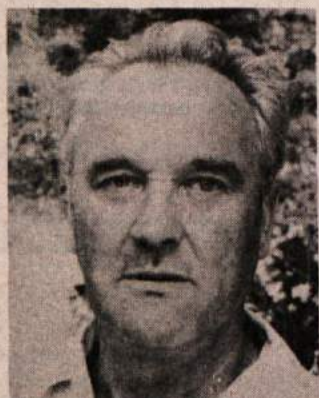

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem, ki so ga obiskovali v času težke bolezni in mu stali ob strani. Posebna hvala sorodnikom, prijateljem, družini Sotlar, ZD Trebnje, osebju internega oddelka v Novem mestu, Tesnila Velika Loka, g. župniku za opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke in vsem, ki ste pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Še enkrat vsem posebna hvala.

Žalujoci: žena Ana, sin Ivan z družino, hčerki Ana in Mira z družinama, sestri Mici in Anica ter ostalo sorodstvo

Marijan Dolensek

Že ko sva se dogovarjala za tale pogovor, me je 63-letni Marijan Dolensek iz Dolenjih Laknic 4 podučil, da bom najraje našel njegovo domačijo na samem, a tik ob cesti Mokronog — Zbure, nasproti kamnoloma, ako bom domačine povprašal po »starejšem Marijanu«. Iz tega Dolenskovega bolj hudomušnega napotka se deloma že razkriva njegov značaj, njegova »naležljiva« neposrednost.

Ker Dolensek nikoli noče slepomiti, ampak pove vse kar naravnost, brez dlake na jeziku, si seveda med ljudmi pridobil le številnih prijateljev, ampak tudi nasprotnike. Kot kaže, pa je teh »svojažnikov« le največ pri oblastnikih manjšega ali večjega formata, zelo malo pa pri preprostih kmečkih in delavskih življenjih, ki v Dolensku zvečinoma vidijo nekakšen zvočnik, advokata interesov ponižanih in razžaljenih.

Zatorej ne more biti naključje, da je bil Dolensek na prvih demokratičnih volitvah med tistimi odborniki družbenopolitičnega zbora trebanjske občinske skupščine, ki so dobili največ glasov, čeravno je nastopal kot neodvisni kandidat na listi kršćanskih demokratov. Prav tako ni naključje, da so ravno Dolensku zaupali nevalne vodstvo občinske komisije »z dolgim naslovom«, kot sam pravi organu, ki naj pripomore k osvetlitvi povojnih pobojev, nacionalizacij in pravnih dvomljivih procesov. Ena takih boljševisitvskih pogruntavščin revolucio-

narnega prava je tudi Dolenskovi prinesla obilo gorja, saj, kot pravi Marijan, je bil oče (brez dokazov, samo zato, ker se je lahko med vojno v perfektni nemščini z dunajskim naglasom pogovarjal s kakšnim nemškim vojakom) obtožen, da je izdal partizane, in obsojen na prisilno delo v Kočevskem Rogu, od koder je bil spuščen že po 14 dneh. To pa naj bi bila zadostna preteza, da so razgledanemu očetu odvzeli državljanske pravice in zaplenili 56 ha veliko kmetijo. Marijan pravi, da najtežje preživlja prav priprave na obnovo procesa. Toda vso stvar bo prignal do konca predvsem zavoljo moralne plati zadeve, saj je že pokojni oče pri 86 letih na smrtni postelji rotil sina, naj dokaže, da ni bil izdajalec.

Šedem Dolenskih otrok je tedaj z darilnimi pogodbami preneslo na očeta 21 ha zemlje in mu omogočilo vsaj kolkaj spodobno življenje in preživetje kmetije pri Zagarjevih, kot se po domače reče tej domačiji v lakniški dolini. Marijan se zdaj kmetuje na okrog 20 hektarih zemlje, nekaj je ima še v najemu. Oba z ženo sta še kar pri močeh, a tudi petero otrok, ki sta jima omogočila najprej šolanje v srednji šoli, vsi pa so se odločili še za višji oz. visokošolski študij in so zvečinoma že pri svojem kruhu, prav radi pomagajo pri sezonskih in drugih delih na kmetiji. Marijan pravi, da jih komaj kroti, tako so pridni.

»Premoženje ti lahko odvzamejo, znanja pa nikoli, to je bilo moje napotilo otrokom,« pravi Marijan. Ako občutek ne vara, je Marijan stroj, a pravičen oče. Svoje otroke je vzgajal v spoštovanju in dostojanstvu kmečkega in vsakega drugega poštnega dela. Marijan je načitan. Že precej v letih je končal grško kmetijsko šolo. Rad je igral na odriških deskah, v slovenskih ljudskih igrah pri KUD Emil Adamič v Mokronogu, še zdaj pa občasno prepeva pri mokronoškem moškem pevskem zboru. Svoje kulturno poslanstvo je že večkrat uspešno izkoristil za stike z republiški politiki, ki so mu objavili in v marsičem tudi uresničili obljube pri razvojnih hotenjih krajanov.

PAVEL PERC

Nasmeh sreče že drugič

Dobitnica prve nagrade naše nagradne ankete je bila med nagrajenci že pred tremi leti — Elbina nagrada za obletnico

NOVO MESTO — Ta ponedeljek je bilo v trgovini Elba na Ulici talcev veselo. Solastnik trgovine in poslovodja Slavko Staniša je izročil dobitnici prve nagrade ankete Dolenskega lista Marti Springer iz Podgore pri Straži, 310-litrsko zamrzovalno skrinjo Gorenje.

Da je bila nagrajenska zadovoljna, je samo po sebi umevno, zadovoljstvu trgovcev pa je botrovalo naključje, da Elba ta čas praznuje prvo obletnico svojega delovanja. Lani avgusta je namreč Elba slovesno odprla 200 kvadratnih metrov prodajnih prostorov, kjer je kupcem na voljo bogat izbor bele tehnike, akustike, svetil in drugega elektro materiala. Trgovina je odprta ves dan, od 7. do 19. ure, urejena pa je tudi dostava nakupljenega do bližnjih krajev.

Mlada in prikupna dobitnica prve nagrade Marta Springer, ki dela v računovodstvu novomeške Komunale, je povedala, da je bila zelo presenečena, ko je zvedela, da se ji je nasmehnila sreča pri zrebanju. »Bila sem tudi med nagrajenci prejšnje ankete pred tremi leti,

zato nagrade nisem pričakovala, še najmanj prve.«

»Dolenski list redno berem,« pravi, »zato sem z veseljem izpolnila anketni list. Dobro je, da uredništvo na tak način išče stik z bralci. Več glav več ve, kot redni bralki pa se mi dobro zdi, da me povprašate za anketo za mnenje. V naši hiši je Dolenski list vsakotedenski gost, odkar pomnim. V njem po malem preberem vse, najraje pa prebiram gospodarske prispevke, ker ob delu študiram na mariborski ekonomski poslovni fakulteti in me te stvari pač bolj zanimajo. Po mojem mnenju je odlična Dolenskega lista v tem, da je vsebinsko široko zasnovan in je v njem najti za vsakogar nekaj.«

Zamrzovalna skrinja je prišla v prave roke, saj je pri Springerjevih še nimajo.

LOV NA NAJTEŽJO RIBO

NOVO MESTO — V soboto, 24. avgusta, se bo nekdo od ribičev spet lahko hvalil, da mu je šla na trnek najtežja riba. Tokrat hvala ne bo pretiravanje, koliko bo pokazala vaga, bodo budno spremljali organizatorji tekmovanja, ki ga bo v Kronovem pripravila novomeška ribiška družina. Zborna mesto bo omenjenega dne ob 17.30 pri gostilni Prešeren, prijave pa zbirajo do 20. avgusta.

Za dobro voljo in gasilski dom

V soboto na Hinjah že 3. srečanje harmonikarjev s frajtonaricami in veselica

HINJE — V soboto, 17. avgusta, se bodo v tej suhokranjski vasi spet oglasile frajtonarice, in sicer na srečanju harmonikarjev s takšnimi glasbami, ki ga domače gasilsko društvo prireja v sodelovanju z ansambлом ALC že tretjič zapovrstjo. Prireditve se bo začela ob 18. uri, po nastopu harmonikarjev pa bo gasilska veselica z bogatim srečelovom. Pričakujejo dober obisk in dober izkupiček, slednjega bodo porabili za dokončanje notranjih del v gasilskem domu in za nabavo opreme.

Harmonikarji naj bi prišli od vsepovsod, predvsem iz Dolenske. O srečanju so jih obvestili s plakati in prek radia, tistim, ki jih poznajo, pa so poslali osebna vabila. Upajo, da bo odziv dober in da se bo srečanje posrečilo tudi letos, kot se je že lani in predlanskim. Radi bi, da bi prireditve postala tradicionalna in privabila vsako leto več obiskovalcev. Želijo si obiskovalce tudi od drugod, tiste, ki se niso bili v Suhi krajini, pa bi jim še kako radi pokazali delček te lepe, čeprav ne bogate zemlje.

»Pobudo za to srečanje je dal ansambel ALC, s katerim zdaj skupaj vabimo harmonikarje in bo tudi letos igral na veselici. Hvaležni smo mu za to zamisel, saj se sami nismo znašli. Vedeli pa smo, da potrebujemo nekaj, kar bi poživilo družabnost v našem kraju, poleg tega pa bilo koristno tudi v finančnem pogledu. Vsak dinar, ki ga dobimo od izkupička veselice, še kako prav pride,« pravi Tone Skufca, tajnik hinjskega gasilskega društva.

Kot rečeno, tudi izkupiček sobotne prireditve z veselico bodo v glavnem vložili v gasilski dom, ki so ga pred leti postavili z velikim trudom in obilico prostovoljnega dela članov gasilskega društva in drugih krajanov, dokončanja del pa niso več zmogli. Družbena pomoč nikoli ni bila izdatna, prej simbolična, zato niti približno ni zadostovala za kritje potreb. Kar naprej so jo plemenitili z lastnim delom in prispevki, pa ni bilo dovolj za kritje stroškov. Tako so lahko šele lani gasilski dom od zunaj ometali in je dobil spodoben videz. »Upamo, da ga bomo zdaj dokončali,« še pove tajnik hinjskih gasilcev.

I. Z.

PRAV BO PRIŠLA — Vodja prodaje Slavko Staniša in dobitnica prve nagrade Marta Springer si ogledujeta zamrzovalno skrinjo, ki bo poslej brenčala v Podgori.

DNEVI PIVA

NOVO MESTO — Od jutri do naslednje nedelje bodo na kandijemskem vrtu tradicionalni Dnevi piva slovenskih pivovarj Union in Laško. Jutri pripravljajo slovesno otvoritev, ki jo bo pričel pihalni orkester iz Sentjerneja, predstavili se bodo člani turističnega društva iz Straže in ansambel Slovenija. Čeprav bo vseskozi zanimivo, saj bodo vsake večer nastopale razne glasbene skupine in animatorji, bo še posebej vredno skratki pivo to soboto, ko bodo rezali 8 metrov dolgo mortadelo velikano in kruh velikana. Mortadelo so pripravili v predelavi KZ Krke, kruh pa spekle Dolenske pekarnice. Ta večer bo igral ansambel Ivana Puglja, slišati bo tudi program Modre kronike (v živo). V soboto bodo žrebali nagrade iz akcije Poletje s pivom. Lani je ob Dnevih piva steklo po grih 10.000 litrov te grenkaste pijače, letos pa organizatorji napovedujejo še nekaj deset sodčkov več.

VEČERA DALMATINSKIH PESMI NA OTOČCU

OTOČEC — Dalmacija na Otočcu? Zakaj pa ne! Marsikdo med nami se je letošnje leto odpovedal dopustovanju na morju. Delček Dalmacije boste zato ta konec tedna, v petek in soboto, našli na terasi motelske restavracije na Otočcu. Ponudbo škamпов, ki jih bodo pripravljali na terasi, bodo dopolnjevala dalmatinska in primorska vina. Za ples bo igral ansambel Charlie, poseben čar obema večeroma pa bo dala kraljica Kristofor z otoka Raba z dalmatinskimi pesmimi. Preživite prijeten konec tedna na Otočcu!

Po ujmi še bolj zagrenjena

Pri Rugljevih v Zabukovju toča uničila prihodek in razbila streho

ZABUKOVJE — Katastrofalno neurje s točo v Mirenski dolini je hudo prizadelo tudi vaščane Zabukovja nad Mirno. 81-letni Viktor in 79-letna Rozalija Rugelj, ki se preživljata izključno s kmetijstvom, sta ob ves pridelek pšenice, posejane na pol hektarja bolj skope zemlje v teh hribih, in sta ravno tiste dni pred ujmo pričakovala kombajnista. Toča je stolkla tudi 20 arov vinogradi, koruza...

»Sama z ženo sva ves teden prekrivala razbite strehe, a vsega namna še ni uspelo, ker sem se močno prehladil in ne morem več na lestev za-

radi bolečin v križu. Kak teden po katastrofi sem nemočen že tako obupaval, da sem razmišljal, da bi si vzjel življenje. Še sreča, da nam pomaga sosed Miska Rugelj, da lahko nahraniva 3 glave živine. Ne vem, kako se bova pretolkla skozi to zimo, a ker sva vajena skromnosti, bo že nekako šlo. Rekli so, da bo prišla socialna, a doslej še ni bilo nikogar, razen komisije, ki je popravila škodo. Starostne kmečke pokojnine imam 2300 din. Ker naju zdravje je kar precej združuje, bi oddal precej zemlje, če bi kdo hotel delati,« pripoveduje Viktor.

LOV NA LISICO

OTOČEC — V soboto, 17. avgusta ob 17. uri se bo na Otočcu začel zdaj že tradicionalni lov na lisico, konjenični prireditev, ki vedno privabi udeležence iz cele Slovenije in zamejstva, privlačna pa je tudi za gledalce. Zaključek z zabavnimi igrami bodo pripravili na kmetijsko Otočec, za najmlajše pa bodo na voljo ponji.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Hudovanje na Dolenski list — Zakaj je osvetljevanje cerkve moteče? — Na Radohi ni več pipe z vodo — Zahvala osebju, posebej dr. M. Drenovcu

Telefonski klici minuli četrtek zvečer beležke dežurnega novinarja resda niso bogatili s kdove kako zanimivimi podatki in snovjo za pisanje, jim je pa kljub temu bilo treba prisluhniti, še posebej pazljivo in tenkočutno tistim, s katerimi so bralci stresli hudovanje na Dolenski list. Tovrstni klici pa vendarle niso prevladovali, poleg tega se dežurni telefon ni oglasil tolikokrat kot običajno, marveč vsega le osemkrat.

Bralec, ki se je za častnik predstavil kot Stanovalec na Žibertovega hribu v Novem mestu, se je najprej lotil pričujoče rubrike, češ da mu ni všeč, ker piše samo v slogu »rekla — kazala«, ne daje pa odgovorov na aktualna vprašanja. Poleg tega, je nadaljeval, so v Dolenskem listu zastarele stvari in človek za dogodke prej zve iz pogovorov ali iz dnevnikov, kot pa iz Dolenskega lista. Tudi format in zunanja oblika da sta okostenela, kar bralece bolj odbija kot privlači. Listu je očital, da nima radijskih sporedov, televizijski pa da so nepopolni, saj ni objavljen niti spored za HTV 2 niti za HTV 3, čeprav sta pri nas zelo gledana. Dodal je, da bi morali pri teh sporedih objaviti še kanale in ostalo, da bi gledalci lahko naravnali sprejemnike in v vsakem trenutku gledali, kar se jim zahoče. Stanovalec z Žibertovega hriba pa tudi moti, da se Dolenski list nenehno draži, po drugi strani pa se tanjša, kar po njegovem ne gre skupaj.

V telefonskem besedovanju se je dežurni novinar s hudovalcem z Žibertovega hriba v marsičem strinja, marsikaj pa je argumentirano zavrnil, zlasti še namig, naj bi se Dolenski list odrekel nečemu, kar je samo njegovo in zaradi česar je ostal Dolenski list, in se kameleonsko spreminjal, da bi tako bolj godil. Hudomenjca je novinar potolažil, da bo marsikatero novost v Dolenskem listu lahko opazil že jeseni, saj se je uredništvo za drugačenje lista, tudi vsebinsko in tehnično, izreklo še pred letošnjo vojno.

Ob pričujočo rubriko je se spotalnita tudi bralka iz Šmarjete, in sicer jo je zbolelo, kar je že za prejšnji teden spraveval v zvezi z razsvetljavo šmarjetske cerkve anonimni barček iz Šmarjete. »Ne razumem, da gre kaj takega nekому tako v oči, ko vendar vsi plačujemo za te reči, mislim najrazličnejše prispevke. Pozivam anonimneža, ki ga tako strašno moti osvetljevanje cerkve, naj se v Dolenskem listu razkrije, da ga bomo poznali,« je dejala bralka in dodala: »Menim, da je to eden tistih, ki samo nergajo, ko pa pride tudi zanje zadnja ura, hočejo, da se jim zvoni s tistimi zvonovi.«

Bralec J. Z. iz Ljubljane, sicer dolenski rojak, je povedal, da je zadnjič pešalil po evropski popotovalski transverali E 7, ki gre tudi po Dolenski, in na Radohi nad Uršnimi selami zaman iskal pitno vodo, da bi se odžejal. »Očitno je tam nekdo že bila pipa z vodo, zdaj pa iz grabna štrli le nekakšna cev, vode pa nikjer,« je dejal. »Dolenske gozdarje, ki so menda še gospodarji tistih lepih host okoli Radohe, prosim v imenu vseh bodočih popotovalcev po

tej evropski transverzali, da vendarle uredijo tisti izviri in omogočijo ljudem, da se bodo lahko osvežili s pitno vodo.« Bralci pa znajo tudi kaj pohvaliti in tako pohvalo je minuli četrtek zvečer sporočila bralka D. iz Trebnjega, in to za zdravstveno osebje Splošne bolnišnice v Novem mestu. »V imenu bolnikov, ki smo se konec julija zdravili na internem oddelku te bolnišnice, bi rada izrekla javno zahvalo za skrb in nego, ki smo ju bili deženi, vsemu osebju na tem oddelku, še posebej pa dr. M. Drenovcu,« je narekovala bralka in dodala, da bi rada iz posebnih razlogov ostala kolikor se da anonimna.

Klical je tudi J. B. iz Dolenje vasi pri Raki in nas povabil na otvoritev obnovljene cerkve sv. Neže na Vrhu pri Raki v nedeljo, 18. avgusta, ob 14. uri. Rekel je, da bodo vse, ki se bodo udeležili tega slavlja, skromno, vendar po domače pogostili. To pa je bil tudi zadnji klic med dežurstvom minuli četrtek zvečer.

I. Z.

Orionovi aduti

Kaj počne bivši Ribnčan

RIBNICA — Praznino v ribniškem glasbenem življenju zadnji dve leti zapolnjuje prijazen in živahen mladinski ansambel Orion, nekdanji Ribnčan. Sestavlja ga tovarišija iz sosednje ulice: harmonikar Matjaž Klun, klaviaturist Aleš Klun, klarinetist Zoran Popovič, solistka Gordana Farazin in Milan Abrahamsberg, ki igra kitaro.

Čeprav so na glasbeni sceni šele nekaj časa, z razpoznavnim stilom pridobivajo naklonjenost publike. Trudijo se, da bi v spored uvrstili tudi nekatere lastne skladbe. Kot pisec besedil se je preizkusil Žiga Bižal.

V svoji »kartoteki« uspešnosti so nanizali številne nastope. Tudi na uradnih tekmovalnih so bili deležni velike pozornosti, kot na primer na dveh nastopih v Radljah ob Dravi, na Veselem boganu, na srednješkolskem tekmovalju v Ljubljani in drugod.

Vsakodnevno pridno delajo in se pripravljajo za nove promocije in pobiranje točk pri občinstvu. Ne skrivajo želje, da jim je končen cilj nastop pred TV kamerami in snemanje kasete. Poleg opazne glasbene kakovosti sta njihova največja aduta mladost in čas, ki je pred njimi.

M. GLAVONJČ

Halo, tukaj Dolenski list!

Novinarji Dolenskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

kozerija

KAKO SE ČASI SPREMINJAJO

- Včasih smo bili glavni, kajne, ate?
- Kako to misliš?
- Tako, kot sem rekel.
- Pa te vseeno ne razumem.
- Ja, včasih smo imeli samoupravljanje.
- Imeli smo ga, pa kaj!
- K nam so hodile delegacije iz vsega sveta. Tršica je rekla, da so se hodili k nam učiti.
- Gledat so nas hodili, nič drugega.
- Ne, ate, hodili so študirat naše samoupravljanje. Baje so nas hotele posnemati celo nekatere zahodne države.
- Ne pretiravaj.
- Saj ne. Poleg tega pa je bilo več kot pol sveta za nevrščenost.
- To je čisto nekaj drugega.
- Vem.
- Potem ne meči vsega v isti koš.
- Saj ne. Toda nevrščenost je bilo močno gibanje.
- To je bila skupina nemaničev.
- Preveč si pameten, ate.
- Kar utihni, Mali.
- Pa ne bom.
- Pa boš, sicer...
- Hoteli smo soliti pamet celomu svetu, da veš.
- Kdo?
- Mi. Naši politiki, Jugoslavija.
- Smešni si, če se ne veš.
- Pa smo hoteli soliti pamet celomu svetu.
- S čim neki?
- Si samoupravljanjem in z nevrščenostjo, ate.
- In v čem je zdaj štos?
- Časi so se spremenili, ate. In to na hitro.
- Si lahko bolj natančen, prosim?
- Brez težav.
- Čakam.
- Zdad nam solijo pamet, mar ne vidiš?
- Le kdo?
- Svet, prav oni, ki smo jim mi hoteli soliti pamet. Solijo nam pamet z brionsko deklaracijo, z monetarno politiko, z zahtevami po spoštovanju človekovih pravic... Ja, ja, kar krepko nam solijo pamet.

TONI GASPERIČ

studio D
LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
STUDIA D IN DOLENJSKEGA LISTA

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenskega lista dodelil nagrado BOJANU VOLKU iz Kranja. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (5) Sam nočoj čez polje vriska — SPOMIN
- (1) Na pomoč — ANS. HENČEK
- (4) Za mamco mojo — ANS. M. KLINC
- (2) Sinoči — ANS. I. PUGLJA
- (6) Topliška dolina — FIS
- (8) Na Triglav — NAGELJ
- (3) Sopek cvetja — ANS. S. PLUTA
- (10) Mlinarjeva hči — ANSAMBEL T. VERDERBERJA
- (7) Veseli muzikantje — ANS. B. RAZPOTNIKA
- (—) Nekaj vam povedal — TONČEK PLUT

Predlog za prihodnji teden: Moja mamica — DRUŽINSKI TRIO NOVINA

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto